తెలుగు జ్యోతి

తెలుగు కళా సమితి వారి సారస్వత మాస పత్రిక

TELUGU JYOTHI

A Literary Magazine

from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

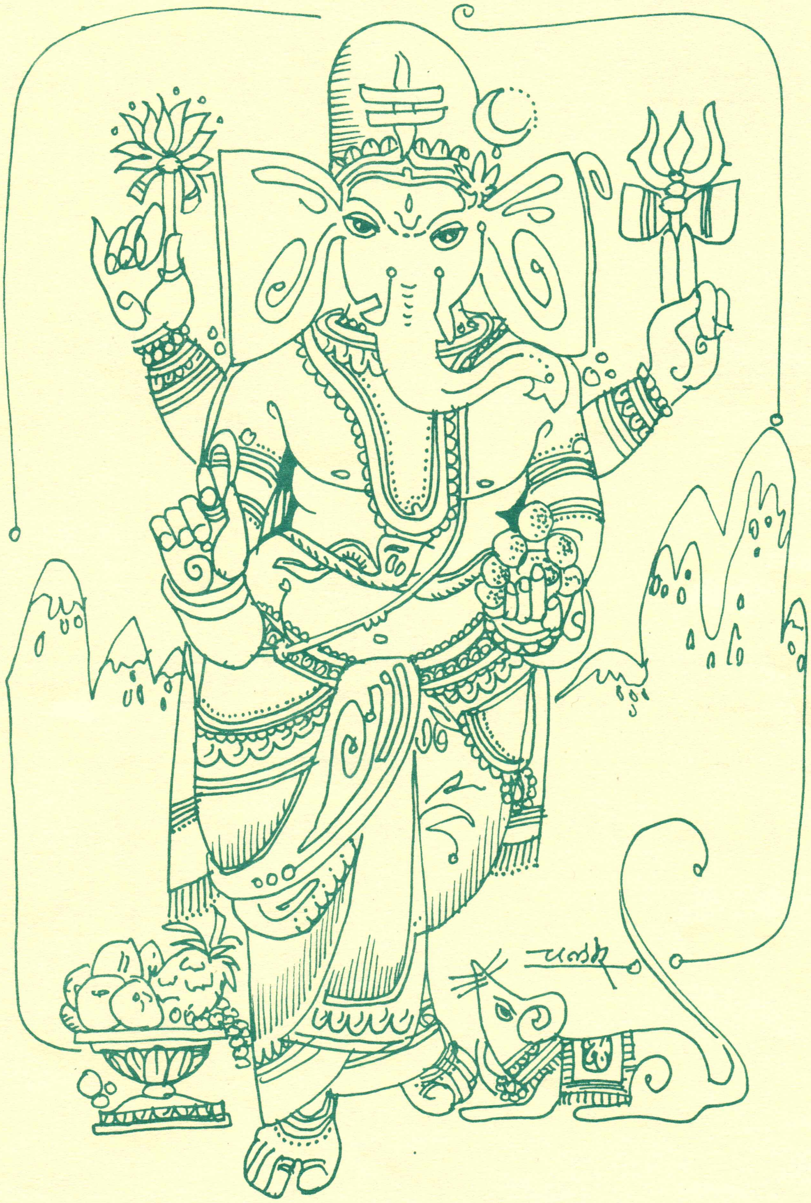

[redacted]

[redacted]

Non-Profit
Organization
Bulk Rate
U.S. Postage
PAID
[redacted]

SEPTEMBER 1992

Address Correction Requested

IBM Compatible Computers

For Home, School or Business

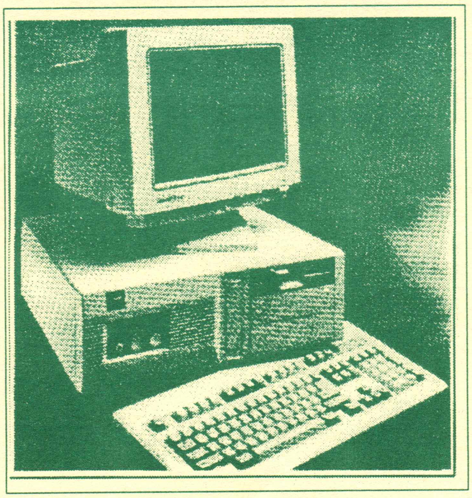

Prices for typical configurations

	386SX/25MHz	386/33MHz (64k cache)	486/33MHz (64k cache)
RAM	2MB	4MB	4MB
Floppy Drive	1.2 or 1.44MB	1.2 & 1.44MB	1.2 & 1.44MB
Hard Drive	40MB	120MB	120MB
Color VGA Mon.	640X480	1024X768	1024X768
VGA Card	16 bit	16bit/1MB	16bit/1MB
Keyboard	101 Key	101 Key	101 Key
I/O Ports	2SP, 1PP	2SP, 1PP	2SP, 1PP
PRICE	$995	$1550	$1899

DOS 5.0, Windows 3.0, And Mouse - Add $100

Call for other configurations; other brand names - AST, Compaq, Toshiba: Desktops and Laptops

VLM Computer Electronics
10 Park Place, Morristown, NJ 07960
(201) 267-3268, (800) 338-3268
FAX (201) 539-8032

Free Portfolio Analysis

- Review of Your Investment Objectives
- Analysis of Your Current Portfolio
- Calculation of Investment Performance

For a no-obligation consultation, please call:

1-800-637-9955

Ram Kolluri, CFP
Individual Asset Planning Corp.
Registered Investment Advisors
103 Carnegie Center, Suite 100
Princeton, NJ 08540

Successfully Serving the Indian Community Since 1980

పరమ సత్యం

ఆ వినాయకుడి కోవెల దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడల్లా ఆ వ్యక్తి గుర్తుకొస్తాడు.

ఆయన నిజంగా మానవుడా లేక నాకు జ్ఞానోదయం కల్గించడానికి ఆ మారేడు చెట్టుకింద తిష్ట వేసుకు కూర్చున్న మహానీయుడా — ఊహించవలసింది మీరే.

ఏడు పదులు దాటి ఉంటాయేమో... నీరుకావి ధోవతి, భుజం మీద చిన్న తుండు... నుదుట విభూతి రేకలు... కొనదేరిన ముక్కు... దొప్ప చెవులు... ఎటో శూన్యంలోకి చూస్తున్నట్లు కూర్చొనుంటాడు.

ఒకప్పుడు కాస్తో కూస్తో గొప్పగా బతికినట్లు కనిపించే ఆయనకిప్పుడు నా అనే వారెవరూ లేరా? లేక ఉండీ, ఆయన్నీ వృద్ధాప్యంలో అలక్ష్యం చేశారా?

అసలెప్పుడూ నోరు మెదపడేం?

మూగా?

నేనా గుడిలోకి ప్రవేశించే ముందు నా చెప్పులను ఆయనకు కనిపించేలా ఓ చిన్న తూము పక్కన వదలడం మామూలు. ఆయన ఓరకంట ఓసారి అలా చూస్తాడంతే.

నేను తిరిగొచ్చి చెప్పులు తొడుక్కున్నాక ఆయన చేతికి పది పైసలో, ఇరవై పైసలో ఏదో నాణేన్ని అందిస్తాను.

మళ్ళీ ఆయన దృష్టి ఎటో శూన్యంలోకి పోతుంది.

కొంతకాలంగా ఇది మామూలు

చిటపట చినుకులు పడుతూండడం వల్ల ఆ రోజు చెప్పుల్లేకుండానే గుడి కొచ్చాను. చెట్టుకింద ఆ ముసలాయన తల తుడుచుకుంటున్న వాడల్లా నన్ను ఆపాదమస్తకం పరిశీలించాడు.

నేను స్వామిని సేవించి తిరిగొస్తున్నప్పుడు కూడా ఆయన నా పాదాల వంక క్రీగంట చూస్తున్నాడు.

ఆయనలా వర్షంలో తడుస్తూ కూర్చోవడం కన్నా పక్కనెక్కడైనా కాస్సేపు తల దాచుకోవచ్చు కదా అనిపించింది. ఆ విషయమే ఆయనతో చెప్పాలనుకున్నా. కాని, ఆయన దగ్గరగా వెళ్ళాక అలా చెప్పడానికి మనస్కరించలేదు.

చెప్తే ఏమనుకుంటాడో...!

జేబులోంచి ఇరవై పైసల నాణేన్ని తీసి ఇచ్చాను.

ఆయన ముఖం ప్రకాశవంతమైంది. రెండు చేతులెత్తి "శతమానం భవంతి..." అంటూ అరమోడ్పు కనులతో ఆశీర్వదించాడు.

అవాక్కయి పోయాను.

అదే తొలిసారి ఆయన కంఠం వినడం.

ఎంతో కాలంగా నేనాయనకు డబ్బేదో ఇస్తున్నాను. ఎన్నడూ లేనిది ఈ వేళ ఆయన పెదవి విప్పి మనసారా ఆశీర్వదించడమేమిటి?

ఆ విషయమే ఆయన్ని అడక్కుండా ఉండలేక పోయాను.

ఆయన బోసినవ్వుతో "విశేషం కాక మరేమిటి నాయనా! ఇంత కాలం నీ చెప్పులను కనిపెట్టినందుకు తృణమో పణమో ఇచ్చేవాడివి. ఈ రోజు చెప్పుల్లేకుండా వచ్చావు. అయినా నాకీ డబ్బు ఇచ్చావు. నిజంగా నువ్వు ధర్మం చేసింది ఈ రోజే కదా నాయనా?" అన్నాడు.

ఎవరో సాచి లెంపకాయ వేసినట్లయింది నాకు.

ఉన్నట్టుండి ఆకాశం తళుక్కుమంది.

వెంటనే భూమి దద్దరిల్లేలా ధ్వని.

నిజంగా ఆయన పల్కుల్లో ఎంత సత్యముంది!

చేతులు జోడించి, ఆయనకు నమస్కరించాను.

అంతకంతకు వర్షం ఎక్కువవుతోంది.

ఆయన గుడిలోకి వెళ్ళాడు. నేను ఇంటి ముఖం పట్టాను.

వర్షానికి గాలి తోడైంది. మర్నాటి వరకు వాతావరణం అలాగే వుంది.

ఉదయం గుడికెళ్ళిన వాణ్ణి మ్రాన్పడి పోయాను.

అక్కడ మారేడు చెట్టు పడిపోయి ఉంది. క్రితం రోజు నాకు ఒక మహత్తరమైన సత్యాన్ని చెప్పిన ఆ వ్యక్తి ఆ ఛాయల్లో కనిపించలేదు.

ఆనాటి నుంచి ఈనాటి వరకు ఆయన కనిపించలేదంటే నమ్మండి!

— జి.వి.జి.

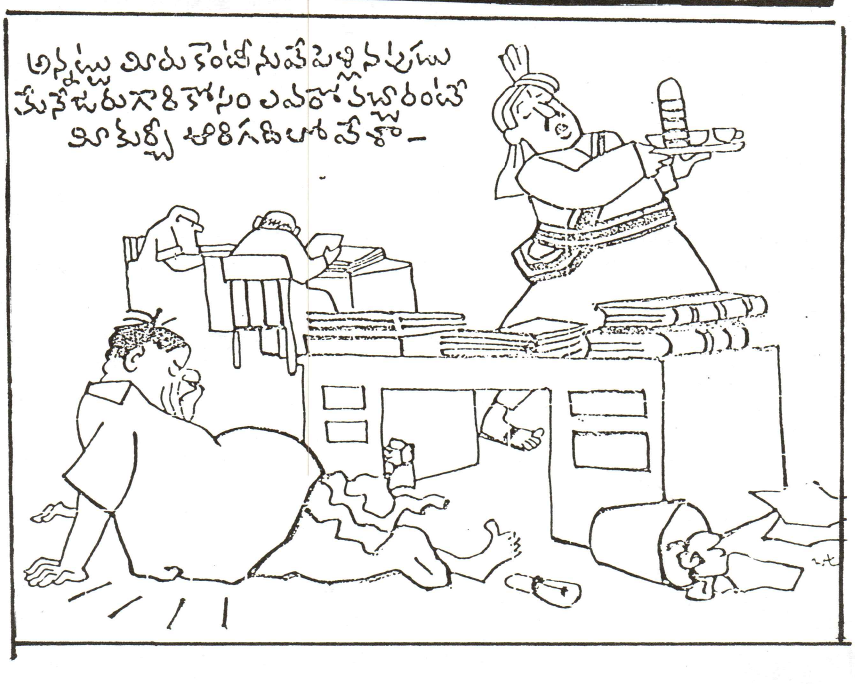

తెలుగు జ్యోతి

****

సంపుటి: 9 సెప్టెంబరు 1992 సంచిక: 9

****

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)

P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగు కళా సమితి

Board of Trustees 1992 & 1993

President
Dr. Murty P. Bhavaraju
1061 Vail Road
Parsippany, NJ 07054
P: (201) 334-4586
F: (201) 334-9086

Vice President
Mrs. Nirmala Kocherlakota
(908) 805-0674

Secretary
Dr. K. V. Rao
47-07, Burling St
Flushing, NY 11355
(718) 886-4647

Treasurer
Mr. Satyam Srikonda
(201) 423-4444

Committees

Annual Events
Dr. Sanyasiraju Kalidindi
(908) 985-0577

Membership Services
Mr. Venkata N. Meka
(201) 947-0910

Special Programs
Dr. K. Srinivasa Rao
(212) 792-6210

Community Affairs
Mr. Krishnamraju Vegesna
(201) 316-2546

Youth Activities
Mrs. Kalpana Chamarti
(201) 473-0798

Editor, Telugu Jyothi
Dr. Kidambi Raghunath
1 Woodlake Drive
Piscataway, NJ 08854
P: (908) 463-0876
F: (908) 463-1221

ఓం గణేశాయనమ:
చిత్రకారుడు:
తురగా చలం
బొంబాయి

మామాట

ఈ నెలరోజులలో ఎన్నో విశేషాలు జరిగాయి. మన శ్రేయోభిలాషులు, అంబరావు, రవిరావు దంపతులు, రఘునాథరావు, రమణమ్మ దంపతులు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకోవాలని నిర్ణయించుకోవడం, యువకళాకారుడు పెమ్మరాజు రామారావు వివాహం, న్యూయార్కులో తానా గవర్నింగ్‌బాడీ మీటింగ్, వెంకటరత్నం నాయుడు ఏకపాత్రాభినయనము, నరసింహమూర్తి జానపదపాటల కార్యక్రమము, నరాల రామారెడ్డి అష్టావధానము, ప్రభ,ఉషారఘునాథ్, ఉషారఘురామ్‌ల సంగీతకార్యక్రమము, ఫ్లోరిడా, లూవీజియానాలో ఆంద్రూ ప్రళయ విజృంభన, మంచికి మనిషికి నిర్వచనం దొరకని సంఘటన -- ఇంకా ఎన్నో.

ఇవన్నీ ఒకలైతే మన సంఘసభ్యురాలు, సాటి మనీషి శ్రీమతి విశాల చిరువోలు (26వ పేజీ చూడండి) అకస్మాత్ మరణం మనందరిలో అచంచల సంచలనం రేపింది. రెండురోజులలో పంచుకున్న ఆనందం కాస్తా దు:ఖవారాశి కావడం అనూహ్యమైనది. జీవితం సుఖదు:ఖమయమిళితమని మరొక్కసారి ఆ పరమేశ్వరుడు గుర్తు చేస్తున్నట్టనిపించింది. " ఏదారెటుపోతుందో ఎవరికి ఎరుక" అని ఒకకవి ఒకపాటలో అన్నట్లు గాలివాటున ఈ జీవితం ఎటో కొట్టుకపోతూవుంటుంది. ఈ ఉన్న సమయంలోనే, నేను, నాది అని సమకూర్చుకోవడం, వాటిని పరిరక్షించుకోవాలని తాపత్రయపడడం, రకరకాల దారులు త్రొక్కడం ఎందుకో మరి! స్వాతిశయం, అహంభావం, అహంకారం మాని, సమదృష్టి, సమభావం, సహకారం అలవరచుకుంటే మనస్సుకు ప్రశాంతత ఏర్పడుతుంది.

ఇదే ఆలోచనలతో, భర్తృహరి తన రాజభోగభాగ్యాలను పరిత్యజించి మానవజీవితానికి అర్థంకోసం అరణ్యావాసం చేసి, తనకు జ్ఞానప్రకాశుడై, సంస్కృతంలో భక్తి, శృంగార, వైరాగ్య శతకములను రచించాడు. అందులోని శృంగారశతకమును, అచ్చ తెలుగులో శ్రీ పి.వి.జి. గారి అనువదించారు. ఆ శతకాన్ని మొత్తం ఈ సంచికలో 17 నుండి 23 పేజీలలో ప్రచురించాం. ముమ్ముందు ఇతర రచయితలు ఇలాంటి రచనలను, పెద్దకథలను ప్రచురణకు వీలుగా సమాయత్తపరచి పంపిస్తే తెలుగుజ్యోతికి అనుబంధంగా ప్రచురించగలం (అయ్యే ఖర్చులకు కొంత బాధ్యత వహించే విధంగా). ఈ శతకాన్ని సర్వాంగసుందరంగా రచించిన పి.వి.జి. గారలు అభివందనీయులు. ప్రచురణావకాశము కలిగించినందుకు తెలుగుజ్యోతి కృతజ్ఞతలను తెలుపుతున్నది.

కిడాంబి రఘునాథ్

విషయ సూచిక

1. పరమసత్యం.... కథ...జి.వి.జి. 3
2. మామాట........ 4
3. From the President.. 5
4. How Old are we?...Essay...V.Vemuri 5
5. రాజాలక్ష్మి ఫౌండేషన్ అవార్డ్........ 7
6. 20 Questions of the month....Prabha Maruvada........ 9
7. Answer to August 1992 question of month........ 9
8. ఇందిర....పెద్దకథ...యర్రగుంట్ల రఘునాథరావు........ 11,12,13
9. హైదరాబాదు లేఖ...ముదిగొండ శివప్రసాద్........ 15
10. శృంగార భర్తృహరి ..... శతకం ......పి.వి.జి........ 17–23
11. Matrimonials........ 25
12. Charges and Masses...U. Gopala Rao........ 26
13. విరాగి......పాట....కనకప్రసాద్........ 26
14. ప్రవహించే జ్ఞాపకం....గేయం...యాకూబ్........ 26
15. అజంతా శిల్పకళ....స్కెచ్...శ్రీమతి విశాల చిరువోలు........ 27
16. సుషిప్తి....గేయం....రాజ్యలక్ష్మి రంగారావు........ 29
17. రాజకీయగణితం...గేయం...ధనికొండ వెంకటేశ్వరి........ 29
18. వెన్నెట్లో గోదావరివడి..గేయం..కేతరాజు సరోజినీదేవి........ 29
19. Tips...Palanki Ramamohana Rao........ 29
20. రామాయణతత్వం...రంగనాయకి ఇంకొల్లు........ 30,31
21. గంగాతరంగాలు...పాట...తిరుమల శ్రీనివాసాచార్య........ 31
22. యాతనరా.....పాట....మంత్రవాది శ్రీరామమూర్తి 31
23. హేపీ బర్త్‌డే...కథ....కొవ్వలి జ్యోతి........ 33
24. Answers to 20 questions........ 35

We acknowledge with thanks Mr. Thotakura Raghu, Editor and the Management of Andhra Jyothi weekly and Mr. K.V. Govinda Rao, Editor of Wisdom Magazine for permitting us to publish articles from their magazines.........
TFAS & TJ Committees.

EDITORIAL COMMITEE: Dr. Kidambi Raghunath, Dr. Murty P. Bhavaraju, Mr. Rama K. Chalikonda, Dr. K.V. R. Chary, Mr. Venkaiah Dama, Dr. Ben Gupta, Dr. Rama K. Jonnada, Ms. Indira Kolli, Dr. K. V. Rao, Mr. Srinivasa Rao, Dr. P. Venugopala Rao, Mr. Mahesh Saladi, Mr. Laxminarayana Tangirala.

****

The articles published and the views expressed are those of the authors only and not necessarily reflect the opinions of either the editors or The Telugu Fine Arts Society.

HOW OLD ARE WE?

V. Vemuri, Pleasanton, CA

Long before modern science told us that this universe is about 15 to 20 billion years old, long before we were told that this planet Earth is about 5 billion years old, Indian scholars gave the following accounting for the age of their "universe," the solar system.

Let us begin at the present time and work backwards. The present era is called Kali Yuga. According to tradition, this era began with the death of Krishna, about 5,000 years ago. Kali Yuga will last 4,32,000 years.

Prior to Kali Yuga was a stretch of time called Dwapar Yuga; it was twice as long as Kali Yuga. Prior to that was Treta Yuga of 3 x 4,32,000 years. Before that, it was Krita Yuga with a duration of 4 x 4,32,000 years. These four yugas together is a Maha Yuga, the Great Era. So a Maha Yuga is 4.32 million years, ten times as long as Kali Yuga. Incidentally, the beginning of the latest Maha Yuga coincides roughly with, what modern science calls, the emergence of humanoids.

A Pralaya is 27 Maha Yugas. Seven Pralayas is one Manvantara. Six Manvantaras is a Kalpa. That is, one Kalpa is 27x7x6 = 1,134 Maha Yugas. This works out to 1134 x 4.3 million = 4.876 billion years. And, according to modern science, that is the approximate age of the planet Earth.

How did the ancient Indians guessed such a huge number for the age of Earth while the Westerners, until recently, thought that this planet was only 5,000 years old? I do not know. Let us guess how they might have guessed!

Remember that ancient Indians were excellent mathematicians and astronomers. They hypothesized that in the beginning of the solar system, all the planets started their journeys at one "point in the sky." That is, all the planets were lined up along a ray drawn from the Sun. Then they began circling (the Sun) at different speeds; different speeds because they are at different distances. Then the astronomers suggested that the "point in the sky" be identified as the location where we find the star "Aswini," the first of the twenty seven "stars" (really, constellations) of the Hindu calendar. That is, they imagined a time when all the nine planets, the apogees of their orbits, and their nodes (i.e., the points where their orbits intersect the path of the Sun are all near the star Aswini (or the modern Beta of Aries) as seen from the Earth. They suggested that we use that instance as the beginning of time for calendar purposes. To calculate that beginning, what all we have to do is to count the periods of orbital revolutions of the planets, roundoff the periods to the nearest integers, and find their least common multiple (LCM). That number turns out to be approximately 4.32 billion years, not far from the duration of a Kalpa. One thousandth of this is a Maha Yuga. A tenth of this Maha Yuga is the duration of Kali Yuga. Give or take a few years!

What happens at the end of Kali Yuga? The present Kalpa ends and a new Kalpa presumably begins. At that time, perhaps all the planets will be aligned once again. It is not too difficult for a diligent astronomy student to verify whether and when such an alignment is possible.

FROM THE PRESIDENT.....

Dear Members/Guests:

I have just returned from a two-week trip to India. As in in my previous visits, I came back with many mixed feelings. On a positive side, I was very pleased with the technological progress India made in terms of the availability of many products to people -- TV, VCR, telephone and many other consumer goods available in US. Also available are many services (eg. contract everything needed to perform a wedding). I was pleased to see the continuation of close, informal family relationships, frequent meetings of relatives on various occasions, and the opportunity for children to enjoy the company of grand parents often. Even though some feel that the family values are degenerating, we should be proud that they are still better than in many other countries.

On the negative side, the gap between the rich and poor appear to be increasing. People in power and influence get to live much better than even some of us in US, and poor and unemployed are lot worse. Discipline in colleges seems low, indicated by students dictating their terms to the faculty. Violent crime is increasing, perhaps due to exposure to violence on TV and in movies (some say it is due to poverty, but poverty is not new in India). Some offices are still in the 1940's insisting on meaningless rules and regulations and did not catch up with the service and efficiency needs of the modern society.

In Visakhapatnam, I met Sri P.V. Ramanaiah Raja, a life member and well-wisher of TFAS, who arranged a breakfast meeting with the press. I described to the press the TFAS cultural, literary, and community activities, and our awards and recognitions. I told them that we are attempting to preserve and propagate our Telugu cultural heritage amongst future generations through these activities. The press representatives have asked some good questions on TFAS, but I was disappointed that they were more interested in asking questions related to caste politics in US Telugu associations and interest of US residents in investments in India. Unfortunately, I was neither interested nor prepared to respond to these questions, and essentially did not say much. It was clear from the conversations with the press that they are watching us closely and perhaps exaggerating some of our problems too in their press coverage. It appears that their impression of our Telugu community relationships and associations is not very high. I hope we can change this situation. We are in a way the cream of the Indian society and we have seen the world, and therefore we can attempt to be above any politics and certainly a better role model to the Telugus in India!

Murty P. Bhavaraju
President-TFAS

LAKSHMI VADAPALLI, M.L

Board Certified in Internal Medicine

* SPECIALIZING IN DIABETES *

New Patients Always Welcomed

Accept Co-Med, Medicare, Pru-Care, Healthways

(908) 821-0873

1950 Highway 27
North Brunswick, NJ 08902

Call for Hours and Appointment
Weekend and Evening Hours Available

TINT OF GOLD, CO.

Woodbridge, New Jersey

(From the family of
Mangalagiri Seetharamaiah
Jewelers
Visakhapatnam, A.P. India)

Offering

CORAL BEADS
CORAL ROSES
JADE LEAVES

Wholesale & Retail Enquiries
Welcome
Mail Orders Accepted
Will beat ANY PRICE

Please call
(908) 855-0813
Evenings & Weekends

Sari Emporium & Sona Jewellers

A Unique Sari, Fabric, Gold &
Gold Ornament Store

16 Marconi Avenue
1341 Corner of Oak Tree Road
Iselin, NJ 08830
(908) 283-4768

Exit 131 off Garden State Parkway - Left at
First left - Right at the light - Two blocks a
a left and find the store in the shopping cc

T. RAPOOR, M.D.

Diplomate American Board of Pediatrics

PEDIATRICS & ADOLESCENT MEDICINE

(908) 238-6982
By Appointment

Parlin Center
777 Washington Rd.
Parlin, NJ 08859

'ద్వారం' ట్రస్ట్‌కు రాజాలక్ష్మి అవార్డు

శ్రీ భాష్యంకు సాహితీ పురస్కారం

మద్రాసు, ఆగస్టు 14 – ప్రతిష్టాకరమైన రాజా-లక్ష్మి అవార్డు ఈ సంవత్సరం 'ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడు ట్రస్టు'కు, ఇదే సంస్థకు చెందిన సాహిత్య పురస్కారం శ్రీ శ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యులుకు ఇవ్వ నున్నట్టు శ్రీ రాజా-లక్ష్మి ఫౌండేషన్ ప్రకటించింది.

ఈ రెండు అవార్డులను వచ్చే నవంబర్ 19వ తేదీన మద్రాసులో జరిగే ఒక ఉత్సవంలో బహూకరించనున్నట్టు ఫౌండేషన్ మేనేజింగ్ ట్రస్టీ శ్రీ పి.వి. రమణయ్య రాజా తెలిపారు. రాజా-లక్ష్మి అవార్డు కింద 50 వేల రూపాయిల నగదు, ప్రశంసా పత్రం, రాజా-లక్ష్మి సాహిత్య పురస్కారం కింద పది వేల రూపాయిల నగదు, ప్రశంసా పత్రాన్ని బహూకరిస్తారు.

కాగా, 'ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడు ట్రస్టు' ప్రతినిధి ఒకరిని అమెరికాలోని న్యూజెర్సీకి చెందిన తెలుగు ఫైనార్ట్స్ సొసైటీ వారు ఆహ్వానించి రెండు వేల డాలర్లతో కూడిన 'డాక్టర్ కె.వి. రావు – డాక్టర్ జ్యోతిరావు అవార్డు'ను, కొలరాడో స్ప్రింగ్స్‌కు చెందిన డాక్టర్ అండ్ మిసెస్ చలపతిరావు సోమయాజుల అవార్డు కింద 500 డాలర్ల బహుమతిని అందజేస్తారు. ఈ ప్రతినిధికే గ్రేటర్ వాషింగ్టన్ తెలుగు సొసైటీ ద్వార

శ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యులు

ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడు

500 డాలర్లతో కూడిన డాక్టర్ అండ్ మిసెస్ శర్మ మొదలి అవార్డు కూడా బహూకరిస్తారు.

కాగా, తన తల్లిదండ్రులు శ్రీ మిత్తింటి ఆదినారాయణ, శ్రీమతి అన్నపూర్ణమ్మల పేరిట అమెరికాకు చెందిన డాక్టర్ ఎం.డి.ఎస్. రావు పది వేల రూపాయిలతో ఏర్పాటు చేసిన 'మాన్-మాప్ అవార్డు' శ్రీ శ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యులకు బహూకరిస్తారు.

కీర్తిశేషులు 'ఫిడేలు నాయుడుగారి శత జయంతి సందర్భంగా సంగీత ప్రపంచానికి ఆయన చేసిన ఎనలేని సేవలకు స్మృతి చిహ్నంగా 'ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడు ట్రస్ట్'కు శ్రీ రాజా-లక్ష్మి అవార్డును బహూకరిస్తున్నారు. ద్వారం వారి ఆశయాలు, సిద్ధాంతాల కనుగుణంగా కర్ణాటక సంగీతానికి మరింత సేవ చేయగలదన్న ఆకాంక్షతో ఫౌండేషన్ ఈ అవార్డును ఆ ట్రస్ట్‌కు ఇస్తున్నది.

కాగా, విశాఖపట్నం జిల్లా పద్మనాభం అనే ఒక గ్రామంలో 1922 ఏప్రిల్ ఆరున జన్మించిన శ్రీ శ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యులు విజయనగరంలోని శ్రీ మహారాజా సంస్కృత కళాశాల నుంచి 1944లో 'భాషా ప్రవీణ' పట్టా పొందారు. 1958లో బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయం నుంచి సంస్కృతంలో ఎం.ఎ. పట్టా పుచ్చుకున్నారు.

దాదాపు నాలుగు దశాబ్దాల పాటు ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేసిన ఆయన 1977లో రాజమండ్రిలోని ప్రభుత్వ ఆర్ట్స్ కళాశాలలో సంస్కృతాధ్యాపకునిగా పదవీ విరమణ చేశారు.

1961–66లో పండిత టి.కె. గోపాలాచార్యుల వద్ద బ్రహ్మసూత్రాలు, ఉపనిషత్తులను అభ్యసించారు. పతంజలి 'మహాభాష్యం', కుల శేఖరుని 'ముకుందమాల', 'తిరుప్పావై' మొదలగు గ్రంథాలను ఆయన ఆంధ్రీకరించారు.

'రామాయణం'పై ఆయన చేసే ఉపన్యాసాలు సరళంగా వుండి, శ్రోతలలో జిజ్ఞాసను రేకెత్తిస్తాయి.

Raja Lakshmi Award for Dwaram Trust

EXPRESS NEWS SERVICE

VISAKHAPATNAM – The Raja Lakshmi Award this year will be given away to Dwaram Venkataswamy Naidu Trust.

According to P V Ramanaiah Raja, managing trustee of Sri Raja Lakshmi Foundation, the award comprises a cash prize of Rs 50,000 and a citation. It would be given away to the Dwaram trust as a tribute to the musical genius of the late "Phidelu Naidu Garu" in the year of his birth centenary.

A nominee of the DVNT would also be invited to the USA by the Telugu Fine Arts Society, at New Jersey, to receive the Dr K V Rao and Dr Jyothi Rao Award of 2000 U.S. dollars and another 500 U.S. dollars from Chalapathi Rao Somayajula of Colorado Springs. The nominee would also receive $ 500 from Sarma Modali, through Greater Washington Telugu Society, Raja informed.

The Raja Lakshmi Literary Award this year would be presented to renowned Telugu and Sanskrit scholar Sribhashyam Appalacharyulu of Visakhapatnam.

The award consists of Rs 10,000 and a citation. Appalacharyulu would also receive another award of Rs 10,000 instituted by MDN Rao of USA, named after his parents Minthinti Adinarayana and Annapurnamma (the "Man-map Award", Raja said.

Appalacharyulu served for four decades as a teacher and retired as lecturer in Sanskrit from Government Arts College, Rajahmundry in 1977. His major works include commentaries on Patanjali's *Mahabhashyam*, Bhartruhari's *Vakyapadeeyam*, Kulasekhara's *Mukundamala* and *Tiruppavai*.

The Raja Lakshmi Literary Award was instituted in 1987, on the occasion of the 60th birthday of Ramanaiah Raja and among the earlier recipients were Ravuru Bharadwaja, Nagabhairava Koteswara Rao, Tirumala Ramachandra, Ramavarapu Krishna Murthy Sastry and Boyi Bheemanna. Both the awards would be presented on November 19 at Madras, Raja added.

విమ్మల్ని బాగా పరీక్ష చేశాను. మీరేమీ దిగులు పడకండి. ఈ జబ్బు వంశపారంపర్యంగా సంక్రమించినది - అన్నాడు డాక్టరుగారు సుదర్శనంతో.

'చల్లటిమాట చెప్పారు. మీ బిల్లు మా తాతగారికి పంపించండి-'

—సి ప్రసాధరావు, నిడుబ్రోలు

ఏమోయ్ ఆనందం, నువ్వెప్పుడూ నవ్వుతూ కనిపిస్తావ్ - నిన్ను చూడటమే సంతోషంగా ఉంటుంది.

'అంతేనండి - పుట్టినవాడు తనపేరు సార్థకం చేసుకుంటే, జన్మధన్యమవుతుందని ఆ మధ్య ఒక పత్రికలో చదివానండి.'

—కె ఉమామహేశ్వరరావు, గెడ్డలుప్పి

సుబ్బా, నీకు లాటరీలో లక్షరూపాయిలు వస్తే ఏం చేస్తావు? - అని అడిగాడు రంగారావు.

'ఆ, ఏముంది - నీకు యివ్వాల్సిన ఏభైలోనూ పాతిక ఇచ్చేస్తాను..'

—యస్ పంచాక్షరం, బెంగుళూరు–48

నింగి నేలా సాక్షి. శతకోటి దేవతలు సాక్షి. ఆలయంలోని ఆ దేవుడు సాక్షి. ఈ క్షణం నుంచీ నీవు నా భార్యవు - నిన్నే పెళ్లి చేసుకుంటాను, లలితా!'

'అవసరమునకు కనపడని, పిల్చినా పలకలేని ఆ సాక్షులనీ నిన్నూ నమ్మేదెట్లా? అంచేత, పెద్దలముందు పెళ్లి పందిట్లో, మూడు ముళ్లూ వెయ్.'

—కె రామకృష్ణ, రేపల్లె

Independent Travel Services

Prabha Maruvada

1111 Independence Court
West Lawn, PA 19609
(215) 670-2668
Fax No: (215) 670-9115

BURGdORff REALTORS

TRIVENI GURIKAR, CRS, GRI
SALES ASSOCIATE
NJAR MILLION DOLLAR SALES CLUB 1990
EVENINGS: (201) 335-0118

176 ROUTE 46 ■ DENVILLE, NJ 07834
(201) 625-9300 Fax: (201) 625-8255

Rajeshwer Rao Kokkirala D.D.S.,

Cosmetic & General Dentistry

1418 Wythe Place
Bronx, NY 10452

(Near Grand Conc. & 171th Street)

Tel: (212) 681-8901
Tel: Eve: (914) 268-4920

రచనకు మీ చందా పంపించారా?

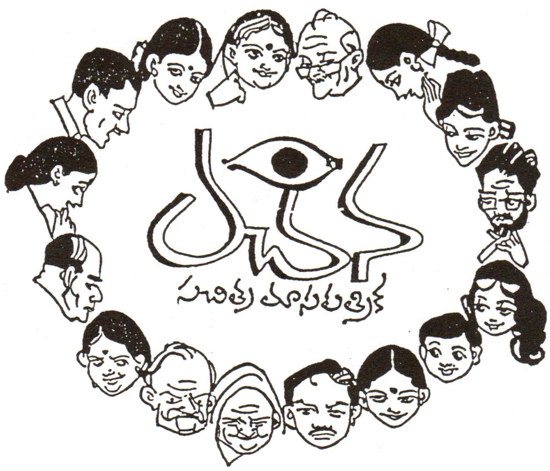

వివరాలకు:
మురళి చందూరి
191 Fairfield Dr.
Claremont, CA 91711
(714) 625-5810

విడిప్రతి: 5 డాలర్లు   సం చందా: 50 డాలర్లు

More people count on
Metropolitan in more ways,

Life* - Health*- Disability* - IRA's
Home - Auto - Umbrella - Annuities
Retirement & Tax deferred Investments
Mortgage protection - Education
Survivorship (Estate tax saver)
*** Group plans also available**

For professional and dependable services
call today

Chetan Wattamwar

Off: (516) 775-8444 ext 33
(718) 347-0110 ext 33
Beeper: (718) 670-9273

GET MET. IT PAYS.

Metropolitan Life
AND AFFILIATED COMPANIES

Metropolitan Life Insurance Co. New York, NY
Metropolitan property & Casuality Co., Warwick, RI.

TELUGU JYOTHI'S 20 QUESTIONS OF THE MONTH

Youth forum Prabha Maruvada

In this forum, Telugu Jyothi publishes 15 interesting GAMES AND PUZZLES on different subjects such as logic, whole numbers,arithmetic etc.

HISTORY: Necessity drove man to figuring. as families grew and volume of trade sprang up. Written records became necessary and accounting was born. Coins or tokens were made to represent certain values. The first numericals are found in the Great Pyramid Tomb in Egypt.Primitive man could only count to 5. Arms, hands, feet and even noses were used in the early times for measurement. Today "hand" means 4 inches. A "span" was the distance between the tip of little finger and tip of the thumb. Many ancient measure are in use today. In old England, when a man owed money, he would record the amount by cutting notches in a stick called a " Tally Stock" which he gave to creditors. Until 1543 the British Government also kept records of transactions by tally system.

1. Why did number 13 considered an unlucky number? And where did this superstition originate?
2. Why is odd number considered masculine and an even number is considered feminine?
3. How can a cat go into the cellar with four feet and come out with eight feet?
4. What letter equals to 4 in alphabet?
5. What number can you think as the biggest until you come to infinity.how can you read this number: 6 followed by 21 periods or 63 zeros.
6. When Mr. Einstein was asked how many students he had, he replied "One-half of them study mathematics, one-third of them geometry, one-seventh of them study chemistry and there are twenty who do not study at all." How many students did Mr. Einstein have ?
7. How do you write eleven thousand, eleven hundred and eleven ?
8. jim travels 34.58 miles every day. In his travels, he does not notice the traffic light, for he passes no streets, roads, automobiles, trees, fields or houses. He does not fly, walk run travel on any animal, ride in any vehicle and rarely seen on a boat. He in not alone in his travels. How does Jim do this ?
9. What has a head and a tail but no body ?

10a. Your bed and light switch are 12 feet apart: how can you switch off the light and get into bed before the room is dark ?

10b. What is brought by the yard and worn out by the foot ?

10c. What has three feet and can not walk ?

11. Being asked for his home address, jimmy replied, "I cannot remember the number, but I know the number is a perfect square and that if I turn the number upside down, this number would also be a perfect square. "Can you help Jimmy ?" What is his address ?
12. Under Arithmetic, it was explained how one determines the day of the week corresponding to the day of the month in any given year. How do you come up with the solution ?
13. Why is 10 like 2 times 11 ?
14. How many ways may a family of 10 persons seat themselves at the dinner table ?
15. Can you take the ten figures: 1,2,3,4,5,6,7,8,9 and 0 and rearrange them, using one + sign, to make the sum of 1 ?

ANSWERS: P35

Answer to August 1992 Question of the Month

Q: Can Plants tell that atmosphere is polluted?

A: Yes! In general, plants do not grow well when the atmosphere is polluted. The plant "Achimener" refuses to flower in polluted atmospheres and in cities with high pollution. The gardeners call it 'Magic Flower'.

September 1992 Question of the Month. *K.V. Rao*

Q: Which is the first American made consumer product marketed in USSR?

(Answer in the next month's issue.)

The Fastest Way For Your Savings To Grow...

STATE BANK OF INDIA

Earn highest interest

We pay the highest interest rates allowed by law on money deposited in India. No bank can pay higher rates on Foreign Currency Non-Resident (FCNR) or Non-Resident External (NRE Rupee) accounts.

Multi-Currency option

FCNR deposits are available in a choice of 4 currencies - US Dollars, British Pounds, Deutsche Marks and Japanese Yen.

Foreign Currency (Ordinary Non-Repatriable) Deposit Scheme

5-year dollar denominated FCNR deposits repayable in non-repatriable rupees are available with attractive features such as high interest rate and the facility of gifting.

Fast, efficient service

You are a valued customer at SBI, not an account number on a computer screen. Our employees give you fast, efficient service with up-to-date account information. Deposit your money in India and get personal banking service with all the benefits of modern banking technology. Our computerized services are spreading in India to continually improve our services for you.

It's easy to bank with SBI

Open and operate your accounts by mail. Or call us toll free to get current interest and exchange rates, account application forms or for information about your personal banking needs.

Branches where you need them

When you bank with India, it is not good enough to have branches only in Calcutta, Bombay, Delhi and Madras. Your choice is not restricted to these 4 centers. You can choose from a wide choice of branches where you can open accounts.

You can benefit by banking with SBI

* No income, wealth or gift tax in India
* Low minimum balances; Low service charges for various services
* FCNR and NRE deposits are fully repatriable in dollars

CALL TOLL-FREE 1-800-227-4309
(for deposit schemes)

STATE BANK OF INDIA where your money grows fast

NEW YORK: 460 PARK AVE. (57th St.) New York, NY 10022
1-800-227-4309/1-212-735-9600
42-08 Main Street, Flushing, NY 11355 - 1-718-445-3900
CHICAGO: 19 South LaSalle Street, Suite 200, Chicago, IL 60603 • 1-800-621-1299/1-312-621-1200
WASHINGTON: 2001 Pennsylvania Avenue, Suite 625, Washington DC 20006 • 1-202-223-5579
(CALIFORNIA SUBSIDIARY)
LOS ANGELES: 707 Wilshire Blvd., 19th Floor, Suite 1995, Los Angeles, CA 90017 • 1-213-623-7250
ARTESIA: 17127 Pioneer Boulevard, Suite A, Artesia, CA 90701 • 1-213-865-5009

ఇందిర

—యర్రగుంట్ల రఘునాథరావు, Edison, NJ

రాయపూర్ ప్లాటుఫారం మీదికి విశాఖపట్నం పోయే పాసింజరు ఇంకా రాలేదు. ఏమీ తోచక అటూ ఇటూ తిరుగుతుంటే రమణమూర్తి కనుపించాడు. "హల్లో" అన్నాను.

"ఏమిటోయ్ విశేషాలు? ఊరికే వచ్చావా? ఏదైనా ప్రయాణం పెట్టుకున్నావా?" అన్నాడు.

"ప్రయాణమే. రేపు మా అన్నయ్య కొడుక్కి ఉపనయనం అందుకని విజయనగరం వెళుతున్నాను" అన్నాను.

"భేష్, మరింకేం? నేనూ విజయనగరం దాకా వస్తాను. పద, టీ తాగుదాం" అన్నాడు. ఇద్దరం టీ దుకాణంలో దూరాం. రెండు కప్పుల టీ ఆర్డరువేసి సావకాశంగా రెండు సిగరెట్లు ముట్టించాం.

"ఖిలాయ్‌నుంచేనా వస్తున్నావ్?" అన్నాడు.

"ఆ" అన్నాను నేను. కాస్సేపు ఎవరమూ మాట్లాడలేదు.

"చాలా అదృష్టవంతుడవోయ్ నువ్వు" అన్నాడు భారంగా ఏదో ఆలోచిస్తూ.

"ఏం? అంత నిట్టూరుస్తూ అన్నావు ఆ మాట। నీకు కష్టంగా ఉందా?" అన్నాను.

"ఛా ఛా। అదికాదు, మన చిన్నతనం రోజుల్లో నువ్వు దమ్మిడీకి చెల్లవని ఊరంతా అనుకుంటుండేవారు" మళ్ళీ నిట్టూర్చాడు రమణమూర్తి.

"వాళ్ళనుకున్నది నిజమే, నా విలువ దమ్మిడీ మాత్రం కాదు."

"అవునోయ్। ఇప్పుడేమన్నా కబుర్లు చెబుతావు. మెట్రిక్ మూడు సార్లు డింకీలుకొట్టి, ఇంటర్మీడియట్‌లో బాడ్ కాండక్ట్‌కు డిశార్జ్ అయిపోయిన నువ్వు యింత ప్రయోజకుడవవుతావని నువ్వు మాత్రం అనుకున్నావా?"

"బి. ఎ. ఫస్టుక్లాసులో పాసవుతానని అందరితో చెప్పి, దాని తర్వాత ఐ. ఎ. ఎస్.కి కడతానన్న నువ్వు థర్డుక్లాసులో పాసయి ఈ రాయపూర్‌లో ఎవడో కాంట్రాక్టరు దగ్గర గుమాస్తాగా చేరతానని నువ్వు మాత్రం అనుకున్నావా?"

రమణమూర్తికి కోపం వచ్చింది.

"ఆ సంవత్సరంలో వద్దుమొర్రో అంటుంటే మావాళ్ళు నాక్కు పెళ్ళి చేసేసారోయ్. లేకపోతే వెధవ ఫస్టుక్లాసు రాకపోనా?"

"అలాకాదు. ఇందిర వెనక పడడంవల్ల అలా జరిగిందని ఒప్పుకోవు?"

"పోవోయ్। ఆమెకూ, నాకూ ఏదో మామూలు పరిచయం ఉండేది గాని మీరంతా ఆ రోజుల్లో అనుకున్నట్టు ఆమె వెనకాల నేనేమీ పిచ్చి పిచ్చిగా తిరగలేదు."

"నా దగ్గర కొయ్యకురా తమ్ముడూ నీ సంగతంతా ఇందిరే ఒకసారి నాతో చెప్పింది."

"ఏమని చెప్పిందేమిటి?"

ఇంతలో ఖాళీ రైలుబండి ప్లాటుఫారం మీదకి వచ్చేసింది. ప్లాటుఫారం మీది కోలాహలం ఎక్కువయింది. టీ తాగేసి ఇద్దరం లేచాం. వాడి రెండో తరగతి, అతనిది మూడో తరగతి. చెరో కంపార్టుమెంటులో మా సామాను పెట్టించేశాం. ఇంతలో వగర్చుకుంటూ త్వరత్వరగా ఒక లావాటి మనిషి ప్లాటుఫారం మీదికి వచ్చాడు.

"మా ప్రొప్రైటరుగారు, కాస్సేపు మాట్లాడి వచ్చేస్తామండు" అంటూ రమణమూర్తి అతని దగ్గరికి వెళ్ళిపోయాడు. నేను మరో సిగరెట్టు ముట్టించి పుస్తకశాలవైపు నడిచాను. అక్కడొక పుస్తకం కొన్నాను. అటూ ఇటూ కాస్సేపు పచార్లుచేసి నా కంపార్టుమెంటు లోపలికివెళ్ళి కూర్చున్నాను.

బండి కదిలేదాకా వాడు రానేలేదు. ఆఖరికి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి నడుస్తున్న బండిని అందుకున్నాడు. నేనున్న కంపార్టుమెంటులో అట్టే జనంలేరు. నా జాగామీద బెడ్డింగు పరిచి పడుకున్నాను. అది వర్షాకాలం, బయట బాగా మబ్బుపట్టి చల్లటి నీటిగాలి నన్ను స్పృశిస్తున్నది. మధ్య మధ్య ఉరుముల శబ్దం వినిపిస్తున్నది. వర్షం ఇంకా ప్రారంభం కాలేదు. రమణమూర్తి నా దగ్గర లేనందుకు చికాకు వేసింది. ఉంటే యిద్దరం సరదాగా ఏమైనా కబుర్లు చెప్పుకుందుం. నా పెళ్ళి శుభలేఖలు అందరికీ పంపించానుగాని, రమణమూర్తికి పంపించడం మరిచిపోయాను. అందులోనూ నాకు దగ్గరవాడా ఉన్నాడాయె. విజయనగరం చేరేలోపున వీడిని ఒప్పించకుండా నా పెళ్ళి శుభవార్త అందచెయ్యాలి. ఇందిరకు కూడా ఈపాటికి నా శుభలేఖ చేరిఉంటుంది. నా పెళ్ళికి ఏం బహుమానం ఇస్తుందో చూడాలి.

"నువ్వు చాలా అదృష్టవంతుడివిరా" అన్నాడు రమణమూర్తి. ఆ మాటలోని యథార్థం ఎంత? నిజంగా నా అదృష్టంవల్లనే నేనింత మీదికి వచ్చానా? లోలో నేను చిన్నగా నవ్వుకున్నాను. నేనింత మీదికి ఎలా వచ్చానో రమణమూర్తికి తెలిస్తే, ఈ అదృష్టం అనేమాట నావిషయంలో ఎంత అర్థరహితమైందో బోధపడుతుంది వాడికి. ఇందిరతో ఎప్పుడైనా చెబుతాను – నా గురించి రమణమూర్తికి ఉన్న అభిప్రాయం. అప్పుడామె ఎలా నవ్వుతుందో చూడాలి. ఆ మాటకు వస్తే నా జీవితం ఒక్క ఇందిర తప్ప మరెవ్వరికీ అవగాహన కాదు. ఈ శక్తి ఇందిర ఎలా సంపాదించింది? ఇందిర నన్ను చిన్నతనం నుంచి ఎరుగును. బహుశా అందువల్లనేమో। ఆమెకు నామీదవున్న ఇంకొక హక్కు ఏమిటంటే, ఆమె నాకన్న నాలుగు సంవత్సరాలు పెద్ద. ఆడవాళ్ళు అసలు వయస్సు చస్తే చెప్పరు ఎవరికీ. కాని ఇందిర నాకు చెప్పేసింది. పది సంవత్సరాల క్రిందట ఒక గదిలో తన పక్కన నన్ను కూర్చోబెట్టుకొని చెప్పేసింది. ఆ రోజుల్లో నా వయస్సు పన్నెండు సంవత్సరాలు. అప్పుడే ప్రథమంగా ఇందిర నా జీవితంలో ప్రవేశించింది.

శ్రీ యర్రగుంట్ల రఘునాథరావుగారు యిరవై ఏళ్ళ పైనుంచి న్యూయార్కు ప్రాంతంలో నివసిస్తున్నారు. ఈ మధ్యనే ఉద్యోగవిరమణ గావించి, ఈ సంవత్సరం ఆఖరులో భారతదేశం వెళ్ళి విశాఖపట్టణంలో తమ మకాం పెట్టాలనే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. వారు, వారి శ్రీమతి రమణమ్మ, పిల్లలు యామిని, శ్రీలత, విజయంతలతో కలిసి మన సమితి కార్యక్రమాలు పెక్కింటిలో పాల్గొన్నారు. ఎన్నో నాటికలకు దర్శకత్వం వహిస్తూ, నటించారు కూడా. వారు రచయితలు. నాటికలు, కథలు రచించారు. సమకాలీన సామాన్య సామాజిక సమస్యలు, స్వభావాలు వారి కథలలో చోటుచేసుకుంటాయి. పై కథలో కూడా నైతిక విలువలను నిరూపించేదే! వారికీ, వారి కుటుంబానికి భవిష్యత్తులో అంతా మంచే సమకూరాలని తె.క.స. కోరుతున్నది.

• • •

మా వీధికి మధ్య 'రావివారి పడియా' అని ఒక ఖాళీ స్థలం ఉండేది. దానికి ముందర భాగంలో పునాదులూ, పునాదిరాళ్ళూ ఉండేవి. వెనక భాగంలో ఒక తుమ్మచెట్టు ఉండేది. ఆ తుమ్మచెట్టు బెరడులోంచి చిమ్మే జిగురుతో మేము గాలిపటాలు కట్టేవాళ్ళం. ఆ చెట్టు నీడలో మా పెద్దలు అంటే నా చిన్నన్నయ్య! దేవదత్తం! వ్యాసులూ, నరసూ, చందుగాడూ, ఇత్యాదులు గిల్లీ దండీ ఆట ఆడుతూ ఉండేవారు. నేనూ, కాముడూ, రమణా వీళ్ళ దగ్గర గురుకులవాసం చేస్తూ ఉండేవాళ్ళం. అంటే వాళ్ళకు సిగరెట్లు, అగ్గిపెట్టె, కిళ్ళీలు కావలసినప్పుడల్లా తెస్తూ ఉండడం, గిల్లీ ఎగిరి పునాదిరాళ్ళలో పడిపోతే దాన్ని వెదికి, బయటికి లాగి వాళ్ళకు అందిస్తూ ఉండడం, వాళ్ళ శత్రువులలో ఎవరైనా - అంటే వాళ్ళ తండ్రులు, పెద్దలు ఆదావంట వస్తూంటే నోట్లో వేలుపెట్టి గట్టిగా ఈల వేసి వాళ్ళకు వార్నింగ్ ఇస్తూ ఉండడం — ఇత్యాదులు.

ఒకనాటి మిట్టమధ్యాహ్నం ఆట మాంచి హుషారుగా సాగుతున్న సమయంలో గిల్లీ ఎగిరి పక్కఇంటి డాబా మీద పడింది. ఆ డాబా ఇంట్లో వారం రోజుల కిందటే ఎవరో ఊరినుంచి ఒక బాంకు మేనేజరుగారు దిగారు. వాళ్ళతో ఇంకా ఎవరికీ పరిచయం కాలేదు. ఇప్పుడా గిల్లీని ఎవరు తీసుకురావాలి? అంతా కలిసి చిన్న పథకం వేసి, చివరికి అందరిలోకీ చిన్నవాణ్ణీ, పొట్టివాణ్ణీ, దెబ్బలు తిన్నా ఫరవాలేదని వయస్సులోని వాణ్ణి అయిన నన్ను ఆపనికి వినియోగించారు. నేను కాస్సేపు బెట్టుచేసి నా చిన్నన్నయ్య దగ్గర ఓ అర్ధణా లంచం పుచ్చుకొని బయలుదేరాను. వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళి తలుపు తట్టాను. లోపలినుంచి ఎవరో తలుపుతీశారు. కోల ముఖం, చిన్నముక్కు, పల్చని సన్నని పెదిమలు, విశాలమయిన నుదురు, నిదానంగా అచంచలంగా లోతుగా చూడగలిగే ఆ నల్లని కనుపాపలు — నా కెదురుగా నిలిచాయి.

"మరేమోనండీ, మా ఆడుకునే గిల్లీ అండీ మీడాబామీద పడిపో యిందండీ" అన్నాను నేను జంకుతూ.

"ఎవరే?" అని లోపలినుంచి మరో స్త్రీ కంఠం.

"మనవీధి చివ్వరని ఉన్నారే, వాళ్ళింటి అబ్బాయి. వాళ్ళు ఆడు కునేదేదో మన డాబామీద పడిపోయిందట. తీసుకుందుకు వచ్చేడు" అంది ఈమె, "ఇలారా" అంది నాతో. వాళ్ళ డాబామీదికి తీసుకువెళ్ళింది. అక్కడినుంచి గిల్లీని కిందికి విసిరేశాను. వాళ్ళు మళ్ళీ ఆట ప్రారంభించారు. మేమిద్దరం కిందికి దిగాం.

"నీ పేరేమిటబ్బాయి?" అన్నది రెండో ఆమె.

"వెంకట కాశీవిశ్వనాథశాస్త్రి" అన్నాను. నాలుగడుగుల నాలు గంగుళాల శరీరాన్ని బాగా చూచి ఇద్దరూ నవ్వారు.

"అబ్బో, చాలా పెద్ద పేరే!" అన్నది ఈమె.

"నీపేరో?" అన్నాను నేను.

ఆమె వాళ్ళమ్మ ముఖంచూస్తూ చిరునవ్వుతో "ఇందిర" అంది.

'పేరు చాలాబాగుంది' అనుకున్నాను. అమ్మాయికూడా మంచిదాని లాగేకనిపిస్తున్నది, కాని నలుపు. నల్లని వాళ్ళంటే నాకు చిన్న చూపు. నేను గులాబిరంగు ఛాయలో ఉంటాను. మా అమ్మ నన్ను ముద్దు పెట్టు కున్నప్పుడల్లా 'నా గులాబి పువ్వే' అనేది. అలా నన్నెవరైనా అన్నప్పు డలా నాను ఇం[illegible]తో మరికొంత ఎరుపెక్కేది. అందుకే, ఇందిర మొదటి పరిచయంతో నేనంత సంతృప్తి పడలేదు. ఈమెకొత్తే చనువివ్వ కూడదు. అందుకోసమూ అప్పిల్ల అనుకున్నాను.

"వస్తానండీ నాకింకా చాలా పనులున్నాయి" అన్నాను కొంచెం ఠీవిగా. తల్లీ [illegible]తుహూ మళ్ళీ నవ్వారు, ఈమాటు కొంచెం గట్టిగా.

నేను నాలుగోఫారం చదువుతూ ఉండేవాణ్ణి. మా డ్రిల్లుమాస్టరు అందరినీ ఒక లైనులో నిలబెడితే చివ్వరని నిలబడేది నేనే. మర్నాడు పొద్దున్న మొదటి పీరియడ్ అవుతూంటే మా హెడ్‌మాస్టరుగారు ఇందిరను మా క్లాసులోకి తీసుకొని వచ్చారు. మే మందరం నిలుచున్నాం.

"కూర్చోండోయ్, కూర్చోండి. మాస్టారూ ఈమెను మనిమ్మాక్లల్లో చేర్చేవండీ. మన ఊరికి కొత్త బాంకు మేనేజరుగారు వచ్చేరే— ఆయన కుమార్తె. పేరు రేపు రిజిస్టరులో రాయిస్తాను. వెళ్ళి కూర్చో అమ్మాయి" అన్నాడాయన.

వాళ్ళిద్దరూ కాస్సేపు బాతాఖానీ వేసిన తర్వాత ఆయన వెళ్ళిపోతూ ద్వారం దగ్గర ఆగి వెనక్కి తిరిగి "ఒరే శాస్త్రీ!" అన్నారు.

"ఎస్‌సార్" అన్నాను నేను లేస్తూ.

"మీ ఇద్దరిదీ ఒకటే వీధికదూ? రోజూ ఈమెకి సాయంగా నువ్వు వెంట వెళ్ళి వస్తూండు. మన ఊరు ఈమెకి కొత్తకదూ" అన్నారు.

"అలాగేసార్" అన్నాను.

సాయంత్రం అయేలోగా "బాడీగార్డ్" అన్న టైటిలు ఉచితంగా పారేశారు నా సహాధ్యాయులంతా. క్లాసులు వదిలేక ఇద్దరం కలిసి ఇళ్ళకి బయలుదేరాం. ఆమె ఇల్లు వచ్చేసిన తర్వాత నేను వెళ్ళబోయాను.

"ఇంట్లోకిరా తర్వాత మీఇంటికి వెళుదువుగాని" అని నాజవాబుకు ఎదురు చూడకుండా నారెక్క పుచ్చుకొని తిన్నగా డాబామీద తన గదిలోకి తీసుకవెళ్ళి తన మంచంమీద కూర్చోపెట్టింది. ఎదురుగా టేబిలు మీద ఫ్లాస్కులోంచి రెండు కప్పుల కాఫీపోసి, తనొకటి తీసుకొని, నాకొకటి ఇచ్చింది, నేను కాఫీ తాగుతుంటే మధ్యలో "అయితే, మిస్టర్, వెంకట కాశీవిశ్వనాథశాస్త్రీ! నాకు నువ్వు సాయమా? నీకు నేను సాయమా?" అంది నాకు కోపంవచ్చి కాఫీకప్పు కింద పెట్టేశాను.

"నేనే నీకు సాయం. నువ్వు నాకు సాయం ఎలా అవుతావు? ఆడ దానివిగదా? నేను నీకు సాయం అవుతేనే నీ వెంటవస్తాను. నువ్వు నాకు సాయం అవుతే రానేరాను" అన్నాను బుంగమూతి పెట్టి.

"నీ వయస్సెంత?" అంది.

"పన్నెండు" అన్నాను. చప్పునవచ్చి నాపక్కన కూర్చుంది. నా ముఖాన్ని తన రెండుచేతుల్లోకీ తీసుకుంది.

"నావయస్సెంతో తెలుసా? పదహారు. అంటే నీకంటే నాలుగేళ్ళు పెద్ద. మరినేను నీకు సాయంగాని, నువు నాకు సాయం ఎలా అవుతావోయ్ పిచ్చిసుంతులూ?" అని కిలకిల నవ్వింది.

• • •

బయట చిన్న జల్లు ప్రారంభమయ్యింది. రైలుబండి ఏదో స్టేషనులో ఆగింది. మళ్ళీ కదులుతుంటే తలుపు తోసుకుంటూ ఒక టికెట్ కలెక్టర్ మా కంపార్టుమెంటులో ప్రవేశించాడు. నాలుగు వైపులా చూసేసి నా దగ్గరికి వచ్చేసిన అతని కళ్ళు కాస్సేపు నిలిచి మెల్లిగా నవ్వాయి. అతడు ఆంజనేయులు, మెట్రిక్‌తో చదువు మానేసి రైల్వేలో చేరాడు. నేను సంతృప్తిగా నిట్టూర్చాను— రమణమూర్తి వెంటలేనిలోటు ఇతడు తీరుస్తాడుగదా అని. చెకింగ్ అంతా అయిపోయేక నా దగ్గరికి వచ్చి నా పక్కన కూర్చున్నాడు. సిగరెట్టు ఆఫర్ చేశాను. ఇద్దరం సిగరెట్టు ముట్టించిన తర్వాత అన్నాను—

"రమణమూర్తి కూడా ఈ బండిలోనే విజయనగరం వస్తున్నాడు రోయ్" అని.

"అవును. నేనా కంపార్టుమెంటులో వాణ్ణి కలిసేను. వాణ్ణీ, ఇంది రనీ కలిసి నువ్వేదో అన్నావుట. ఇంకా గింజుకుంటున్నాడు" అన్నాడు

అంజనేయులు నవ్వుతూ.

"అబ్బే ఏమన్నానూ? ఇందిర వెనకాల పడి బి. ఏ. పరీక్ష తగలెట్టు కున్నా నన్నాను."

"ఒరే అబ్బీ! ఆమాటకొస్తే ఆరోజుల్లో ఇందిర వెనకాల పడని వాళ్ళెవరురా మన ఊళ్ళో? నేనీ రోజుకి కూడా వయసులో అంత అందంగా, ఆకర్షణీయంగా ఉన్న అమ్మాయిని చూడలేదురా, బ్రదర్. నీకో చిన్న సంగతి చెబుతాను. ఇది మరెక్కడా అనకు. అదీకాక చాలా పాతకాలంనాటి మాట. మనం మెట్రిక్ చదువుతున్నప్పుడు పరీక్ష రోజుల్లో నేను ఇందిరకి ఒక ప్రేమలేఖ రాసేను." తక్కున ఆపేసి సిగరెట్టు దమ్ము గట్టిగా లాగుతూ తన మాటల తాలూకు ప్రభావం నామీద ఎలా ఉంటుందో అని చూశాడు. ప్రభావం వాడికి కనిపించింది. నేను ఆశ్చర్యంతో కళ్ళు పెద్దవి చేశాను.

"అదెప్పుడూ?" అన్నాను.

"ఎప్పుడైతే, నీకేంలే. మన హైస్కూలు తోటలో రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు నన్ను కలుసుకోమన్నాను.

"వచ్చిందా?" అన్నాను.

"ఆ! వచ్చింది. ఈలోపున నేను - పత్రికలలో కథలు రాస్తుం టాడే చిట్టిబాబు అతడిచేత ఒక పేజీ ప్రేమపాఠం రాయించి కంఠతా పెట్టి వచ్చాను. కాని, తీరా ఆమెని చూసేక అదంతా మరిచిపోయేను. నా కాళ్ళూ, చేతులూ వణకడం మొదలు పెట్టేయి. నే నెప్పటికీ మాట్లాడక పోవడం చూసి ఆమే అడిగింది. "ఏం అలా వణుకుతున్నావ్? వంట్లో బాగా లేదా? నన్నెందుకు రమ్మన్నావ్?" అంది చప్పున ఆమె చెయ్యి పట్టుకుని 'నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను, ఇందూ' అన్నాను. ఆ మాటలు చిట్టి బాబు ప్రేమపాఠంలో ఆఖరివి. అదొక్కటే నా కావేళకి జ్ఞాపకం వచ్చింది."

"ఇందిరేం అంది?" అన్నాను.

"ఏముంటుంది? చాచి గూబ పగిలేటట్టు ఒక్క లెంపకాయ కొట్టింది"

"మరి నువ్వేం చెయ్యలేదూ?"

"నా ముఖం. నేనేం చేస్తాను? ఆమె కొట్టడమే తరువాయి. చెట్ల నీడల్లోంచి లలితా, సుగుణా, చామంతీ తయారయే రక్కడికి. వాళ్ళుకూడా నామీద కలియబడకముందే వెనక్కి పరుగెత్తి గోంగెంతి పాకల వారి గుర్రాలో పడ్డాను...." అన్నాడు పకపక నవ్వుతూ. బండి ఆగింది, అంజ నేయులు దిగిపోయాడు.

ఇప్పుడు నా స్మృతిపథంలోకి ఒకనాటి రాత్రి విశేషం జ్ఞాపకం వచ్చింది. నేనూ, ఇందిరా ఆమె గదిలో కలిసి పెద్ద పరీక్షలకు చదువుతూ ఉండేవాళ్ళం. నేను రాత్రి భోజనం చేసి ఏడు గంటలకు ఆమె గదికి వెళ్ళాను. ఇద్దరం హిందూదేశ చరిత్ర మొదలుపెట్టాం. అంతా ఆమె చదువుతున్నది. నేను ఊ కొడుతున్నాను. ఉల్లిపాయల పప్పుపులుసు, బంగాళాదుంపల వేపుడు తిని వచ్చేనేమో - కడుపు వెచ్చగా, బరువుగా ఉంది. ఆమె ఓ పది నిమిషాలు చదివిందో లేదో నేనీ మధ్య అరడజను సార్లు ఆవలించి, చిటికలు వేసి, మెల్లిగా జోగడం ప్రారంభించాను. ఒక్క మొట్టికాయతో మళ్ళీ తెలివి వచ్చింది.

"ఆ! ఆ! చదువు, వింటున్నానులే" అన్నాను.

"ఏమిటి వింటున్నావు నీ బొంద!" అంది.

"అదే అదే! బాబరు లోడీని ఓడించి ఢిల్లీలో మొగలు సామ్రాజ్యం స్థాపించాడు."

"స్థాపించాడు" అంది నన్ను వెక్కిరిస్తూ. "పప్పు పులుసు తిన లేదూ? ఇంకా బాబరులోనే ఉన్నావా? నే నిప్పుడు అక్బరు చదువుతున్నాను. ఇలా అయితే నీతో ఎలా?" అంది విసుగ్గా.

"పోనీ, నేనో మాట చెబుతాను. వింటావా?" అన్నాను.

"ఏమిటది?"

"నువ్వు చదువుతూ వుండు. నేను పదిగంటల దాకా నిద్ర తీసేస్తాను. తర్వాత నన్ను లేపి నువ్వు పడుకో. అక్కణ్ణుంచి పన్నెండు గంటల దాకా నేను చదివేస్తాను" అన్నాను.

"ఏం? మరి నాలుగు మొట్టికాయలు కావాలా?" అంది కళ్ళెర్రజేస్తూ,

"అబ్బే అదికాదు..........."

"వెళ్ళి ముఖం కడుక్కుని కళ్ళు తుడుచుకో" అంది. కూజాలో నీళ్ళు మొఖాన్ని జల్లుకొని ఆవలిస్తూ వచ్చి మళ్ళీ కూర్చున్నాను.

"నేనో పనిమీద వెళ్ళుతున్నాను. మళ్ళీ ఎనిమిదిన్నరకి వస్తాను. అందాక నువ్వు చదువుతూ ఉండు. మళ్ళీ పడుకున్నావా ... ఈమారు బుర్ర మీంచి నీళ్ళుపోసేస్తాను" అంది.

నేను మళ్ళీ నోరు విప్పేలోగా కిందికి దిగిపోయింది. ఆమె వీధి తలుపు చప్పుడు వినగానే తరువాయి నేను నామంచం మీదికి పోయి పడు కున్నాను. మంచి నిద్రలో నాకు తెలివి వచ్చేసింది. కళ్ళు మూడు నాలుగు సార్లు చికిలించి బాగా విప్పి చూశాను. నా మంచం మీద ఇందిర కూర్చుంది. ఆమె ఏడుస్తున్నది. ఇందిర ఏడవడాన్ని చూడడం నాకదే మొదటిసారి.

నేను చప్పున లేచి "ఎందుకేడుస్తావ్? అన్నాను.

"ఏం? చెబితే నువ్వేమైనా ఆర్చేవాడివా? తీర్చేవాడివా?" అంది.

"చెప్పకూడదా?" అన్నాను.

"ఇవాళ నాకొకడు ఉత్తరం రాసేడు. రాత్రి ఎనిమిది గంటలకి మన స్కూలు తోటలో కలియమన్నాడు. బోధ పడిందా నీకు?" అంది. నాకు బోధ పడింది.

"ఎవడా వెధవ? నీవెంట నన్నెందుకు తీసుకెళ్ళలేదూ?" అన్నాను ఉద్రేకంతో.

"ఎందుకూ?" అంది.

"వాడి దవడపళ్ళు రాలగొట్టి ఉందును" అన్నాను కోపంగా. ఇంత ఏడుపులోనూ ఆమె నవ్వింది.

"ఆపని నేనే చేసి వచ్చాను. భూమికి జానాబెత్తెడు లేవు. నువ్వు నాకెందుకు పనికొస్తావ్?" అంది విచారంగా.

ఆమె అన్నది నిజమే. గత రెండు సంవత్సరాలలోనూ నేను రెండు అంగుళాలు ఎదిగాను మా డ్రిల్లు మాస్టరు అందరినీ లైనులో నిలబెడితే ఇప్పటికీ చివరని నిల్చున్న వాణ్ణి నేనే.

"నిన్నూ! నువ్వు అంత మనిషివి అయితే—" తనకున్న జానెడు మీదికి చెయ్యి చూపిస్తూ "—అప్పుడు నిన్ను సాయంగా నావెంట తిప్పు కుంటాను" అంది.

* * *

నేను అంత మనిషిని అయాను మూడు సంవత్సరాలకు. నాకిప్పుడు నూనూగు మీసాలు వచ్చాయి. నాజుత్తు షేవింగ్ బ్రష్షులా ఉండడం మానేసి దట్టంగా, మెత్తగా మారింది. నాముఖం లేత గులాబి రంగు నుంచి ఎరు పెక్కింది. ఇందిర ఇంటర్మీడియట్ ఫస్ట్‌క్లాసులో పాసయి, బి. ఎస్‌సి. మూడవ సంవత్సరం పూర్తిచేసి నాలుగో సంవత్సరంలో ప్రవేశించింది. నేను మెట్రిక్ మూడు సంవత్సరాలు తప్పి, నాలుగోసారి పక్కవాడి పేపరులో కాపీకొట్టి పాసయి, ఇంటర్మీడియట్‌లో పడ్డాను. (మిగతా వచ్చే సంచికలో)

• 22 kt. GOLD SETS
EXCLUSIVELY DESIGNED
With.
- Precious & Semi Precious Stones
- Ear Rings, Rings, Bangles,
- Bracelets, Pendants, etc.
- Both South & North Indian Designs.

24 kt. GOLD BANGLES,
• CHAINS, COINS etc.
• PEARLS • CORAL
• JADE • GARNET
• CRYSTALS etc.

• FASHION JEWELRY SETS
(Gold Plated) In Semi Precious Stones, For All Occasions.

CORAL & JADE NOVELTY INC.
80-35 159th STREET, JAMAICA N.Y. 11432
CALL SHANTA BHAT • 718-591-5154

Viswam Financial Services

Thoga Viswam

826 Inman Avenue
Edison, NJ 08820

(908) 396-4860
(908) 530-9312

25 Mechanic Street
Red Bank, NJ 07701

Our Financial Services Team is a group of experienced advisors dedicated to the responsibility of offering all clients (Personal, Business, and Employer) quality **Professional, Financial, Investment and Insurance** Services.

We are associated with the **Northwestern Mutual Life** and a large number of other *Quality* Insurance Carriers and Investment Firms.

INSURANCE PRODUCTS

*Life Insurance
*Insured Savings Plan
*Disability Income Plan
*Children's Education Plan
*Health Insurance Plan
*Visitors' Medical Insurance

INVESTMENT PRODUCTS

*Money Market Funds
*Stocks & Bonds
*Mutual Funds
*Zero Coupon Bonds
*C.Ds

RETIREMENT PLANS

*IRA and Keogh Plans
*Pension Plan
*Profit Sharing Plan
*401(k) Plan
Annuities
Funding Options
- Securities and CDs

- **You can call us with complete confidence that you are getting the best.**
- **Our mission is to enhance the overall financial well-being of our clients.**

హైదరాబాదు లేఖ – సెప్టెంబరు 1992

నూతన రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైన శ్రీ శంకరదయాళ్ శర్మ తిరుపతి వెళ్ళి స్వామిని దర్శించుకొని తలనీలాలు సమర్పించుకున్నారు. తర్వాత పుట్టపర్తికూడా వెళ్ళారు. నూతన ఉపరాష్ట్రపతిగా శ్రీ నారాయణన్ దాదాపు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనారు. రాజ్యసభ ఉపాధ్యక్షురాలిగా శ్రీమతి నజ్మా హెప్తుల్లా తెలుగుదేశం అభ్యర్థి శ్రీమతి రేణుకాచౌదరిని ఓడించి విజయం సాధించింది. ప్రధాని పి.వి. విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని జాతికి అంకితం చేశారు. రాష్ట్రంలో క్రొత్తగా ప్రైవేటురంగంలో ఇరవై మెడికల్ అండ్ డెంటల్, ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలకు ప్రభుత్వం అనుమతిని ఇచ్చింది. దీనిని ప్రతిపక్షాలు, విద్యార్థులు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించారు. పోతులూరి వీరబ్రహ్మంగారు తమ కాలజ్ఞానంలో 'నరసింహుడ'నే వ్యక్తి భారతదేశాన్ని పాలించి సమస్యలను పరిష్కరిస్తాడని చెప్పినట్లు – ఆ నరసింహుడు – మన పి.వి.యేనని శ్రీ తుర్లపాటి కుటుంబరావు కాలజ్ఞానానికి వ్యాఖ్యానం చెప్పినవార్త వెలుగులోకి వచ్చింది. జార్జ్ బుష్, భారతదేశం ఇటీవల తలపెట్టిన ఆర్థిక సంస్కరణలను ప్రశంసిస్తూ చేసిన ప్రసంగం రేడియో – టీవీలలో ప్రముఖంగా వెలువడింది. బి.ఏ.వి. శాండిల్య తమ అమెరికా, జర్మనీల పర్యటన ముగించుకొని హైదరాబాదు చేరారు. శ్రీ వంశీ రామరాజుగారి ఆధ్వర్యంలో హోటల్ అశోకాలో హ్యూస్టన్‌నుండి హైదరాబాదు వచ్చిన శ్రీ వంగూరి చిట్టెన్‌రాజుగారికి సత్కారం జరిగింది. అమెరికాలోని తెలుగువారి జీవనవిధానము, సాంస్కృతిక కార్యకలాపాలు రాజుగారు వివరించారు. ఒక్క హ్యూస్టన్‌లోనే 42 భారతీయ సాంస్కృతికసంస్థలు ఉన్నట్లు చెప్పారు. కృష్ణా పుష్కరాలను పురస్కరించుకొని టి.టి.డి. విజయవాడ పి.డబ్ల్యు.డి గ్రౌండ్స్‌లో పెద్దయెత్తున ధార్మిక కార్యక్రమాలు, ఉపన్యాసాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నది. ప్రముఖకవిపండితులు ఓగేటి అచ్యుతరామశాస్త్రి, ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగార్ల షష్ఠిపూర్తి ఉత్సవాలు జరిగాయి. తూ.గో.జిల్లా రాజోలులో డాక్టర్ అల్లూరి రాజకుమారిగారి నేతృత్వంలో 'సాహితీస్రవంతి' అనే సాహిత్యసంస్థ గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా అవిచ్ఛిన్నంగా నెలవారీ సాహిత్యకార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూ వార్తలలోకి వచ్చింది. నేను ఒకనెల 'అన్నమాచార్యుల కవితావైభవం' పైనా, మరొకసారి 'తెలుగులో శైవసాహిత్యం' పైనా ఉపన్యసించాను. నగరంలో శని, ఆదివారాలు ఎవరూ సాంస్కృతికసాహిత్య కార్యక్రమాలకు హాజరుకావటంలేదు. కారణం టి.వి.లో సినిమాలు రావటం. శనివారం హిందీసినిమా, ఆదివారం తెలుగుసినిమా వస్తుంది. పూర్వం సోషల్‌గా గాదరింగ్స్‌వంటివి ఉండేవి. టి.వి. ప్రభావం ఇప్పుడు మన సంస్కృతిమీద బాగా పడింది. సినిమా సమయాల్లో మిత్రులు– బంధువులు ఎవరైనా వస్తే విసుక్కుంటున్నారు. గత పదేళ్ళలోనూ తెలుగువాళ్ళు, ముఖ్యంగా నగరాలల్లో తెలుగుదనాన్ని కోల్పోతున్నారు. క్రమంగా, కన్పడకుండా జరుగుతున్న ఒక మహత్తర పరివర్తనమిది. అలాగే హైదరాబాదుకూడా బొంబాయిలాగే మారుతున్నది. ప్రతివీధిలోనూ ఫ్లాట్ సిస్టం వచ్చేసింది. ఐదువందలగజాల స్థలం దొరికితేచాలు అందులో ఇరవై ఫ్లాట్లు కడుతున్నారు. నల్లకుంట, శివం చుట్టుపక్కలలోనే ఈ రెండు సంవత్సరాలలో ఇలాంటి ఫ్లాట్ భవనాలు సుమారు పదహేను వెలిశాయి. ఒక్కొక్క భవనంలో ఇరవై ఫ్లాట్లు. ఒక్కొక్క ఫ్లాటు ఖరీదు మూడులక్షలకు పైమాటే!! ఇది మారుతున్న ఒక జనజీవనానికి ప్రతీక. హైదరాబాదు జనసంఖ్య నలభైలక్షలకు చేరింది. నీటికటకట దినదిన ప్రవర్ధమానమౌతున్నది.

తమిళనాడులో జయలలిత (ఒకనాటి ఫిలింతార – నేటి ముఖ్యమంత్రిణి) పాపులారిటీ రోజురోజుకు పెరుగుతున్నది. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతాన్ని ప్రవచించిన భగవద్రామానుజుల జన్మస్థలం శ్రీ పెరుంబుదూరు. రాజీవ్‌గాంధీ హత్యజరిగింది కూడా అక్కడే. అందుకని ఆ ఊరిపేరు "రాజీవ్ నగరం" గా మార్చాలని ఒక ప్రతిపాదన వచ్చింది. దానిని అక్కడి ధర్మాధికారులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. కావేరినదీ పంపకంలో తమకు అన్యాయం జరుగుతున్నదని తమిళనాడు, కర్ణాటక రాష్ట్రాలు రెండూ గొడవపడుతున్నాయి. 'తీన్‌బీగా' అనే కొంత బెంగాల్‌లో రాజకీయ ఉద్రిక్తలకు దారితీసింది. శ్రీలంకనుండి బంగ్లాదేశ్‌నుండి కాశ్మీర్‌లోయనుండి శరణార్థులు వేలసంఖ్యలో భారతదేశంలోకి ప్రవేశిస్తున్నారు. వారు తిరిగి తమ స్వస్థలాలకు వెళ్ళడానికి సాహసించడంలేదు. ఒరిస్సాలోని కోరాపుట్ జిల్లాలో ఒక శిబిరం ఏర్పాటుచేశారు. అందులో శ్రీ లంక శరణార్థులు ఉన్నారు. 'మేము మళ్ళీ శ్రీలంకకు వెళ్ళే ప్రసక్తిలేదు. వెళ్తే అక్కడి ఎల్.టి.టి.ఇ. వారు మమ్మల్ని చంపేస్తారు' అని అంటున్నారు. కాశ్మీరులోయనుండి వచ్చినవారి పరిస్థితికూడా ఇలాగే వుంది. "కాశ్మీర్‌కు విముక్తి కల్పిస్తాం" అని పాక్‌ప్రధాని 5–8–92 నాడు భారత్‌ను బెదిరిస్తూ ఒక ప్రకటన చేశారు.

పి.వి. నరసింహారావుగారి రాజనీతి ఇటు కాంగ్రెసువారినే కాక, అటు ప్రతిపక్షాలవారినికూడు మెప్పిస్తున్నది. ప్రతివిషయంలోనూ ఆగి, తూచి అడుగువేస్తున్నారు. ఐతే రాజకీయస్వార్థంతో కేంద్రమంత్రి అర్జున్‌సింగ్, పి.వి.కి వ్యతిరేకంగా ఉద్రిక్తతలు సృష్టిస్తున్నారు. వీటి పరిణామాలు ఎలావుంటాయో వేచిచూడవలసిందే! ప్రముఖ గాంధేయవాది శ్రీ అచ్యుత పట్వర్ధన్ వారణాసిలో కన్నుమూశారు. 1942 ఆగష్టులో జరిగిన 'క్విట్ యిండియా' ఉద్యమాన్ని దేశమంతటా ఉత్సవాలు జరిపి మళ్ళీ జాతి గుర్తుచేసుకున్నది. బార్సలోనా ఒలింపిక్స్ భారత్ ఓటమి పొందడం తీవ్రవిమర్శకు గురి అయింది. క్రీడాకారుల వెంట 'కోచ్'లు కాక పలుకుబడిగల పెద్దలు సరదాగా వెళ్ళారని లోక్‌సభలో ఆరోపించారు. పెద్ద ఎత్తున ఎన్.ఆర్.ఐ. పెట్టుబడులు మన పరిశ్రమలకు రాగలవనే ఆశాభావాన్ని పరిశ్రమలమంత్రి శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి వ్యక్తం చేశారు. స్వతంత్ర భారతదేశచరిత్రలో ఈ ఆగష్టు 15నాడు ఒక తెలుగువాడు ఢిల్లీ ఎర్రకోటపై (మొదటిసారి) జాతీయజెండా ఎగురవేయడం తెలుగువాళ్ళందరికీ గర్వకారణమైంది. ఇవీ ఈ నెల విశేషాలు. శరన్నవరాత్రి సమాచారంతో వచ్చేనెల కలుసుకుందాం. అందాకా సెలవు. ప్రేమతో...

– మీ ప్రొఫెసర్ ముదిగొండ శివప్రసాద్ ఎం.ఏ.,పిహెచ్.డి.,– చారిత్రక నవలాచక్రవర్తి, –ఆగష్టు 18, 1992.

2-2-647/132B, Central Excise Colony,
Hyderabad - 500 013, A.P. INDIA.

ప్రాచీనకవితా వైభవం — గాథాసప్తశతి

హేళన

"చేసిన గొప్పలు చెప్పుకున్నా
చులకన అవుతాడు
చేయని గొప్పలు చెప్పుకున్నా
చులకన అవుతాడు"

గాథాసప్తశతి: 3–55 ప్రాకృతకవి: గోవిందస్వామి
తెలుగు అనువాదం: ముదిగొండ శివప్రసాద్

తన గొప్పతనం ఎదుటివాడు చెప్పాలేకాని తాను చెప్పుకోకూడదు. అందుకని తన గొప్ప తాను చెప్పుకుంటే అపహాస్యం పాలవుతాడు. తనకు లేని గొప్పతనం తాను చెప్పుకున్నా అపహాస్యం పాలే అవుతాడు – అని ఈ పద్యంలోని భావం.

This page is donated by the Law Office of
Elizabeth Anne Lamb
277 Broadway, Suite 1308,
Corner of Chambers St. & Broadway
New York, NY
Tel: (212) 385-0222,
Fax: (212) 766-0077

CALL RAO AND UDESHI ASSOCIATES

FOR

LIFE INSURANCE

HEALTH INSURANCE

CHILDREN EDUCATION

DISABILITY INSURANCE

MORTGAGE INSURANCE

CALL RAO AT (908)-238-4458

UDESHI AT (908)-297-5908

FIND OUT WHAT YOU SHOULD KNOW ABOUT MONEY MANAGERS. INCLUDING WHETHER YOU NEED ONE.

Investment decisions have become more complex and more people are looking to improve the return on their investments by seeking the expertise of professional money managers.

But how do you know if you need one? How do you choose the right one? And then how do you monitor their performance?

These questions and many more are answered in Shearson Lehman Brothers' special report on professional portfolio management.

Since 1973, our Consulting Services Division has advised thousands of investors. And referred over $50 billion of their assets to professional portfolio managers.

So if you have a portfolio of $50,000 to $50 million, call for our valuable new report.

SHEARSON LEHMAN BROTHERS

AMERICAN EXPRESS

CALL: 1 (800) 457-5646

FOR OUR SPEC[illegible] [illegible]PORT ON MONEY MANAGERS

Member SIPC ©1990 Shearson Lehman Brothers Inc.

శృంగార భర్తృహరి

-- పి.వి.జి.

[Bhartrihari lived in the golden age of Indian literature, art, architecture and philosophy, when India was politically unified and ruled by Guptas. He is a renowned author in Sanskrit literature. His work, Vakyapadia, on the philosophy of language is his crowning success. He is well known for his poems (*Satakatraya*) on politics and morality(*niti*), passionate love(*sringara*) and renunciation(*vairgya*). This work has been translated into several Indian and non-Indian languages.

The positon of women during his times had many interesting features. There was little seclusion and the women evidently still had a dominant role in the selection of their husbands. Among the upper-class women , higher education, including knowledge of Sanskrit and fine arts, was the norm. Women often shared in the administration and also took part in the public scholarly debates on matters of religion, philosophy and law.

In the section on erotic poetry(*Sringara sataka*) woman is his passionate subject.. A recent translator of his work, Barbara Stoller Miller writes: "She(the woman) seems to him an invitation to some kind of supraterrestrial paradise, but she is at the same time life's device for enticing men into inescapable bondage...The seductress who causes Bhartrihari's unrest is neither his wife nor a particular mistress ... she is every woman who is young, affectionate, artful, charming, and voluptuous. His adoration of her is neither a worshipful nor a ritual love: it is concrete passion which delights in the physical subtleties of amorous play and in the seasons which set love's moods." These poems are not frivolous. They have depth and intensity. Bhartrihari considers the " confusion, longing, pain, and ephemeral pleasure of love to be at the center of human existence."

Several Telugu poets have translated the three satakas of Bhartrihari, of which Enugu Lakshmanakavi's translation has captured the hearts of many generations of Andhras. But all the translations(no matter into which language they are done) have limitations imposed by the structure of the language, choice of the metrical stanza, and unfamiliarity of the concepts. Prose poetry and blank verse have removed some of these restrictions. The following work is one more experiment to grasp the essence of the original and to bring it closer to the heart of the contemporary Telugu reader.

The selection of only Sringara Sataka for this translation is not intended to indicte any less importance to the other parts of Bhartrihari's work. In fact all the three satakas can be read and appreciated for their insight and wisdom. Whatever prejudices or fears that existed in the minds of the contemporary scholars and educationalists in Andhra, they let the school going public be aware of only the Nitisataka and in a conspiracy of silence never prescribed selections from Sringara and Vairagya satakas for use in school text books. Bhartrihari himself had authored this work for reading as one complete piece. A restless frustrated man, he claimed that there are only two things for which a man should aspire for - the passinonate union with a beautiful woman or the peaceful solitude of retired life in a forest. He is obviously very sensitive to the absence of due recognition given to the poor poets in an apparently materialistic society, as is evident from one of his poems in the Nitisataka,"Wise men are consumed by envy,kings are defiled by haughty ways, the people suffer from ignorance. Eloquence is whithered on my tongue"(translated by B. S. Miller). The inclusion of only Sringara sataka in the present experiment is to focus the attention of the reader on the most aesthetically appealing part of Bhartrihari's accomplishment]

1

వర్ణింపనలవిగాని మేటిని కాముని
జగత్ప్రసిద్ధుడైన పుష్పబాణుని
బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల సైతము
లేడికనుల సొగసుల కాంతలకు
ఇంటిపనులుచేయు బంటులుగమార్చు
మన్మథుని తలచి నమస్కరించెద.

2

చిరునవ్వులు మరుభావములు
తొలిసిగ్గులు బెదరుపాటులు
చూసిచూడని కనుచూపులు
ఇంపులొలుకు తేనెపలుకుల
ఈర్ష్యనిండిన ఘర్షణలతీరు
కామినీ మణుల వివిధశృంగార
భావప్రక్రియల బంధింపబడని
మనీషులెవరు గలరీమహిని.

3

వయ్యారముగ నడుగులేయుచు
కనుబొమల నీటుగ తిప్పుచు
వాలుకంట వీక్షించు చూపులు
నెయ్యమొలుకు తియ్యని మాటలు
సిగ్గులొలికించు చిరునవ్వులు
భామలకు శృంగార భూషణములు
పురుషుల చెరబట్టు ఆయుధములు.

4

ముడివడిన కనుబొమ్మలు
అనుమతిని చూపు సిగ్గులు
తత్తరపడుచు చెదరినచూపులు
వయ్యారపు నడకలసొంపులు
వివధ శృంగార విలాసభరిత
మరులుగొలిపించు భామల
నల్లకలవలబోలునేత్రములు
నలుదిశల నిండ నావరించె.

5

చంద్రబింబము పగిది విలసిల్లు మోము
నళినదళముల నిరసించు నేత్రద్వయమ్ము
స్వర్ణాంబరకాంతుల మించు దేహాకాంతి

తుమ్మెదబారులబోలు నల్లనికురులు
గజకుంభములవంటి కుచద్వయమ్ము
బరువైన పిరుదులు మృదువైన పలుకులు
పెట్టనవికావిసొమ్ములు యువతులకు
పుట్టినవి సహజముగ దేహమందు.

6

చిరునగవులీను వదనము
పరుగులెత్తి వరించు చూపులు
సరికొత్తవిలాసభావముల
రసోక్తులనాడు చనువులు
చిగురించిన పల్లవపంక్తులై
సొగసులల్లెడు వయ్యారములు
తరుణ హరిణేక్షణల తీరులు
మరుల మరిపించు మధురిమలు

7

కన్నుల కింపగు దృశ్యములన్నిట
మిన్నయగు మనోహరదృశ్యమేది?
అనురాగమంకురించిన మనసుతో
తన్మయతచెందు తరుణిముఖముకాదె!
ముంచి మురిపించు పరిమళముల శ్రేష్టమేది?
ప్రేమముఖపద్మసోకిత పవనముకాదె!
వీనులకు విందులారగించు తేనియలేవి?
ప్రేమలెరిగిన భామల మధుర భాషలుకాదె.
ఇచ్చలుమీర గ్రోలు మధురరసమేది?
అనురాగమయతరుణి అధరామృతముకాదె.
దరిచేరి తాకి తన్మయత చెందు సుఖమేది?
ప్రేమగన్న కోమలి సుకుమారపు మేనుకాదె!
రసికజన మనోధ్యేయమగు వస్తువేది?
ఎలప్రాయమున వెలుగు నెలతల
శృంగార విలాస విభ్రమాకారముకాదె!

8

కాలి అందియల కణకణ ధ్వనులతో
చేతిమురుగుల వడ్డాణపు చిరుగజ్జెల
కదలికల ఝుణఝుణత్కారములతో
రాయంచల మందగమనముల మించి
హొయలు గులుకు నడకల నడచు
భీతహరిణేక్షణలెట్టి చిత్తములనైన
తమకడగంటిచూపుల బంధింతురుకాదె.

9

వంటినిండ ముదముమీర
కుంకుమ పూగంధమద్ది
బిగిసిన చనుదోయి తోపుల
నటనమాడు రత్నహారముల్దాల్చి
హంసధ్వనుల నందియలరవళి
కలిపి పాదపద్మముల నడుచు
రమణుల కెవరు వశపడరు
అమిత ప్రేమల మునిగి భువిని.

10

నల్లటికనుపాపల నేర్పున తిప్పుచు
ప్రసరించు తమ వీక్షణపాతముల
ప్రబుద్ధులగు ఇంద్రాది వరేణ్యుల
లోకువ బట్టి జయించు మగువలు
అబలలు గారు నేర్పుగల సబలలు
వనితలబలలని వర్ణించు కవులు
అమాయకులు గారె ఇలలో.

11

కనుబొమ్మల తీర్చి దిద్దిన కామినుల
వాడిచూపులకు రసికుల బలిచేసి
చెంతచేర్చు మన్మథుడు సేవకుడు
కాదె వనితలకెల్లవేళల భువిని.

12

పొందిక కూర్చి కట్టిన సరోజములు
ఆకర్ణాంత విశాల నయనములు
ధవళకాంతుల మెరియుచు నోటినిండ
నెల్లవేళల నలంకరించు పళ్ళవరుసలు
ముత్యపుహారముల నిత్యనివాసములు
అత్యధిక రుచులీను వక్షోజరసాలములు
ప్రసన్నమగు సంపదలవెలుగు తరుణి నీ
తనువనురాగ రక్తికూడ మది తలచె.

13

ముగ్ధవు మునుపెరుగని విలువిద్యల
నేర్పరివి ఘనశరములు కలదానవు
రూపయౌవన సౌందర్య బాణముల
వయసుకాండ్ర మనసుల గుచ్చెదవు.

14

వెలుగు వెచ్చల నిచ్చు అగ్నిదేవుడున్న
కాంతిసారించి ప్రకృతి చూపు దివ్వెలున్న
అంధకారమనంత విశ్వమును ఛేదించు
రవి చంద్ర తారాగణ దేవులున్న
మోహాంధకారమున మునిగి కుందెద
నాతరుణి హరిణేక్షణ నను వీడిబోవ.

15

మెల్లగ నల్లలాడు బరువైన చన్నులు
చపలత నలువైపుల తిరుగు కనుగవలు
నాట్యమాడు లతలబోలు కనుబొమ్మలు
ఎరుపు మెరుపుల వెలుగు లేలేత పెదవులు
మనసు మథించు మక్కువలు నిజము.
మన్మథ పుష్పబాణవిరచిత సరళ
సౌందర్యరేఖనుబోలి నడుముమధ్య
వెలసి మొలచిన రోమావళి కూడ
నన్నత్యధిక తాపపీడితు చేయు
ఎన్నడెరుగని సృష్టివైచిత్ర్యమయ్యె.

16

చంద్రకాంతములను బోలు ముఖబింబము
ఇంద్రనీలముల బోలు నల్లనికురులు
పద్మరాగపు ఛాయల మీరు చేతులు
నవరత్న శోభలలరె తరుణీరత్నమందు

17

కళలు వికసించు ముఖమున చంద్రుడు
బరువగు కుచభారమున గురుడు
పాదగమన మందమున శనైశ్చరుడు
గ్రహములను కూర్చి మలచిన
విగ్రహము వోలె విలసిల్లె తరుణి.

18

నిండుగ కిక్కిరిసిన రెండుస్తనములు
కండ్లపండువుగ కటిపురోభాగములు
సుందర మనోహర ముఖబింబము
మనసునకేల ఆకులత, ఆచరించుము
సత్కర్మలె కోరికలు తీరు మార్గము
పుణ్యరహితుల కిల దొరకదీ ఫలము.

19

నవయౌవన సుమ పరిమళ గంధములు
రసమయ రతికేళీ సన్నాహోపక్రమక్రియలు
మనసెన్నడో దోచిన కొంగ్రొత్త జవ్వనపుతీరులు
నెరజాణలైన కామినుల శృంగార చేష్టలు
కామునితామె జయవంతుచేయి ప్రతిభలు
ఇంతింతనరానివి రమ్యత నిండినమర్మములు

20

అనురాగ మతిశయమందగ
ప్రణయానురక్తి చూపించుచు
మృదుమధుర సరసవిశేషముల
శృంగారరసములొలికించుచు
సుకుమార సౌందర్యతలనెరసి
రతిక్రీడ సంతృప్తి తెలుపుచు
సహజమాధుర్యమున తేలుచు
నమ్మకమగు స్నేహబంధముతో
మన్మధ భావసంజనితమై
రహస్యముగ చనువుమీర పలుకు
రమణుల యింపగు మాటలు
మనసుల హరించు మరుభాషలు.

21

ప్రియునెడబాసి కృశించిన విహారిణి యొకర్తు
తరుల నీడల నడచుచు
సారె సారెకు విశ్రమించుచు
విహరించె నుద్యానవనాంతరసీమ వెన్నెల వేళ

విప్రలంభ శృంగార వికార మన్మథావస్థ మునిగి
చనుదోయి ననవరతముదాచు పయ్యెదకొంగు
రెండు చేతుల నెత్తి బట్టి వారించె పండువెన్నెల
మండుచు మేనుసోకి సంతాపమొదవకుండ.

22

ఎదుట లేనంతకాలము
కనబడుటె భాగ్యమనుకొను
దైవికముగ కంటబడిన
కౌగలిసుఖమభిలషించు
పరిష్వంగమున చేరిన
తనలోనైక్యతనుకోరును
ప్రియాలింగన సుఖమందు
పరవశించుటె పరమ సుఖము.

23

తలనిండ పూలమాలలు వికసించు
మోమునిండ తనరు యౌవనమదము
మేన మెదిచిన కుంకుమపూగంధము
కమ్మని బిగి కౌగిలి చేరిన ప్రియతము
పుణ్యఫలములు భువిని కల్గుపొందులు
స్వర్గసుఖములు మిగిలిన రీతులు

24

వలపు మొలవక మొదట
వద్దు వద్దని వారించుచు
పిదప మరుకేళి కోరిక హెచ్చి
సిగ్గున బిగిసిన తనువును
మెల్లగ సడలించుచు కూడికను
కాదనుధైర్యమిక చాలక
ప్రేమాంబుధినిండ మునిగి
ఒండొరుల కింపగు శృంగారరతి
క్రీడల నెరజాణయై జంకు విడచి
అంగముల సంగమమున
కనుకూలముగ మార్చుచు
ఇంతింతనరాని సుఖమిచ్చు
ముగ్ధల కులకాంతల కూడు
సురతవ్యాపారక్రమములు
మేటి మనోహర మధురములు.

25

పురుషాయిత సురతక్రీడ
సడలిన శిరోజముల ముడితో
పైకూటమి పారవశ్యమున
చెమటలూర్చిన చెక్కిళ్ళతో
అలసట రొమ్మున వ్రాలిన
అరమోడ్పు కనుల తరణి
అధరామృత మాసక్తితో
ఆరగించుటే భాగ్యమీధరణి.

26

కన్నులకింత మాత్రమె మూసి
తెలిసి అనుభవించు సురతరస
ఆస్వాదనమే రమ్యమని రసికుల
అనుభవ పూర్వక నిశ్చిత భావము.

27

వార్ధక్యమందిన పురుషులు
మన్మధవికారముల పాల్పడుట
జారివేలాడు చనుదోయి వనితలు
బ్రతికి రతిక్రీడల మితి మీరుట
ఇలలో భరించరాని రెండు
అనుచితములు అక్రమములు
సురతకాలావధిని గమనించి
సృష్టి నడిపించుగాక విరించి.

28

తీరని కోరికలీ ధాత్రి నెవరికయిన
పారములేని విశాల జలసముద్రము
జవ్వనమందనురాగ మతిశయింప
తీరిన కోరికలేగద మరువని తృప్తి.
వలపులూరు యౌవనము తరిగిన
తమరిచ్చుద్రవ్యమెంతైన నేమి
మాకీ చిరకాల దేశాంతరమన్యాయం
ఇందీవరాక్షులు జవరాండ్రు మా
ప్రియురాండ్ర జక్కదనము ముదిమి
కాహుతి కాకముందె యింటికి చేరి
ఆరగించెద మతివలసొంపు మీదయ.

29

పెనుదుఃఖముల చిక్కించి మోహమున
పరకాంతాకూడికాపేక్షల మది మరల్చి
జ్ఞానచంద్రోదయ కాంతులకప్పు మబ్బయి
మదన వికారముల కాలంబనమగు జవ్వనం
అనర్థములకు పుట్టిల్లు మరొకటి లేదు.

30

శృంగార తరువునకు సిరిచ్చు మేఘము
కామక్రీడారసములు ప్రవహించు నదము
అంగజుని దగ్గర బంధువు చక్కని మాటల
మంచిముత్యముల కాలవాలమగు సంద్రము
వెన్నెలవీధి చకోరములకుత్సాహమిచ్చునట్లు
విలాసినుల కన్నులకుల్లాసమిచ్చు చంద్రము
సౌందర్య సౌభాగ్యసహిత నవయౌవనమొకటి
పొందుచేరి కౌగలింప కామోద్రేకము
పొందని ధన్యాత్ములరుదీ ధరణి.

31

ఉదయ చంద్రవర్ణ వలుపములు దాల్చి
తామరరేకుల బోలు నయనములు కల్గి
మొలనిండ ఘల్లుమను భూషణములు కట్టి
స్తనభారమున నడుమువంగిన తరుణుల్లేని
నిస్సారజగతియందు దుష్టప్రభువుల యింట
కష్టపడి ఓడిగముసేయ జేరుదురు నేరీతి
మనసు నొప్పించి నిర్మల మతులు.

32

బెదరిన జింకకూనల కన్నుల
బోలు తరుణాక్షులు
మన్మథ మహాస్త్రములయి
తన్మయతల మునిగించు
అంగనలులేని సంఘమందు
బతుకుటకే బుద్ధిమంతులు
ఇష్టపడుదురీలోకమందు.
యోగేంద్ర నివాసయోగ్య
మయిన గుహాంతరములు
శివవాహనము శివమెత్తి
విరచిన వృక్షములు
గంగాజల ప్రవాహముల
శుద్ధమయిన శిలలు
నిండిన మంచుకొండల
హిమవంతమున జేరి
జీవింతురుగాని.

33

శృంగార రసోత్తమదిరేక్షణల
జవరాండ్రు నడిమధ్య నడ్డకపోయిన
సంసారసాగరము దాటు మార్గము
అంతులేని దూరమను భ్రాంతి కలుగదు.

34

పదునుకొనల రాళ్ళతో నేలపెల్లగించి
వెదురు మొలకలబోలు గరికపోచలదెచ్చి
బెదరక దరిజేరు లేడిపిల్లలకు పెట్టుచు
వనాంతరసీమల జీవింపుమయ్య, లేక
అరుణకాంతుల నొప్పు నఖాగ్రముల చీల్చి
తరుణ కపోల ధవళకాంతుల మరపించు
తామలపాకుల మడచి తరుణులకిచ్చుచు
అనురక్తి నానందించు మిహలోక శృంగారము.

35

సారహీనములు అనర్థదాయకములు
దోషాస్పదములు అనేక విషయములీ
సంసారమందు, రెండుమాత్రమట్టివి కావు
పుణ్యమును దక్కించు పరోపకారములు
మనోహరమగు పద్మాక్షుల నేత్రములు.

36

సర్వమును పరిత్యజించి
పర్వత కటకముల జేరుటా!

మన్మథావేశపూరిత సుందరనారీ
కటిభాగముల పొరలుటా!
ఈర్ష్యకు తావియ్యక నిష్కర్షగ
నాలోచించి వచింపుడో
యుక్తమగు కార్యమేదో
ఈ రెంటియందు పండితులారా.

37

అస్థిరమగు స్వప్నమును బోలు సంసారమందు
పండితులకు యోగ్యమగు మార్గములు రెండె.
తత్వజ్ఞానామృత సాగరజలములందు
ఉల్లసిల్లుచు నావమై సాగు సఖము
ముగ్ధవనితల మురిపెంపు వక్షోజముల
ప్రౌఢకటిభాగముల నింపుగ సంభోగించుచు
రమ్యమర్మస్థలముల నరచేతుల నింపుచు
కామేచ్ఛ కడతేర ననుభవించు సుఖము.

38

పాపముల హరించి పావనముచేయు
గంగానదీతీరమా?
ముత్తెపు సరులర్థించుచు మనసు దోచెడు
జవ్వని బిగిగుబ్బల వక్షమా?
ఏది నివసించు యోగ్యము రమ్యమీభువిని?

39

చప్పనిమాటలు పదివేలు
గొప్పగ చెప్పుటనవసరము
ఇప్పుడమి పురుషులొందవ
వలసినవి రెండు మాత్రమె
కొంగొత్త మరుకేళీ విలాసముల
నాసక్తి నాశించుచు స్తనభారమున
ప్రణయభావమతిశయించు
పడతుల నవయౌవనము,
వనాంతరసీమల ప్రశాంతనివాసము.

40

సప్తలోకముల నిజమిది
పక్షపాతములేక చెప్పెద
కామక్రీడాశ్రమ నెల్లపుడు
నలుగు కటిగల కామిని
మనోహారి మరొకతెలేదు
కష్టముల కన్నికారణముల
ముఖ్యముకూడ కామినియె.

41

కంటికింపులేక వికృతరూపి అయిన
తనుమోహించిన తన్విని, కలువకంటి
విశాలమయి బరువగుపిరుదులు
ఎత్తుగ నెగసి లావుగ బిగిసిన చన్నులు
తామరపుష్పమునుబోలు మోము
చక్కగ తీర్చిదిద్దిన కనుబొమలు
కలకలలాడుచున్నదని రమించి
మత్తుగ క్రీడించి సంతసించు నిల
ఎంతవిచిత్రమీ మోహావేశము
ఎంతొ చదివిన మతినైన మార్చు.

42

మనసు తలచిన తనువెంత మంటలు
ఎదుట కనబడిన మదికి ఉన్మాద భ్రమలు
దరిజేరి తాకిన తప్పక మోహావేశము
అట్టివనితనలనెట్లు ప్రియులనగలము.

43

కనుల కెదురుగ నున్నంతకాలము
మధురామృత రసములు కామినులు
కంటికెదురుగ లేనిచో విషము
కంటె విపరీతమగు దుఃఖములు.

44

రతిక్రీడ సతత మలసట చెందు
కటితో అమృత లతవలె దరిజేరు
ఎడబాసి పోయిన విషపుతీగమారు
పడతి మించు అమృతములేదు విషములేదు

45

మతిచెడగొట్టు సంశయములకు
అవినయ ప్రవర్తనలకు
సాహసకార్యములకు దారిచూపునది
రాగద్వేషాది దోషములకు
కపటభావములకు
అవిశ్వాసములకు ఉనికిపట్టు
స్వర్గప్రవేశమున కడ్డువచ్చుచు
నరకమునకు దగ్గర త్రోవమై
మాయలముంచునది
అమృతమువలె కనిపించుచు
విషమై జనుల బంధించునది
ఎవరు సృష్టించిరి
ఆడది యను యంత్రమును?

46

ముఖము చంద్రుని వంటిది కాదు
కనులు నల్లకలువలు కావు
మేను బంగారుఛాయల వెలుగదు
కవుల వర్ణనలు విని మోసపోయి
మతిమాలిన మూఢులు నిజము మరచి
ఎముక మాంసచర్మాదుల స్థావరమగు
వనితల బొందుల పొందుట కాశింతురు.

47

కాడల ఎరుపుల చూసి
అనురాగాలని భ్రమించి
తిరుగును భ్రమరము
తమకమున తామరల చుట్టు
వనితల వయ్యారపు భంగిమలు
సహజమగు వంకరలని తెలియక
తమకై వలికిన అనురాగాలని
భ్రమించి పరిభ్రమింతురు
మూర్ఖులు తరుణుల చుట్టు.

48

యౌవనమున చక్కని రూపముతో
పెదవుల తేనియలొలుకుచు
నిండుచంద్రుని శోభల తస్కరించిన
తామరవంటి ముఖముతో
రసాలమువలె రుచించు రమణి
చేదయి విషాదకారణమగు
కాలము గడిచి ముదిమిచేర.

49

పద్మమును బోలు వదనము
పైకెగసిపోవు చక్రవాక జతవలె
నిండుగ ఎత్తుగ నిక్కిన చనులు
వరుస తీర్చిన అలలవలె
సరసమొలుకు మూడుముడతలు
నీట మెసలు క్రూరమృగమువంటి
కఠిన హృదయము
తరుణి రూపమున నదీప్రవాహము
సంసారసాగరము చేరుట తథ్యము
అందు మునుగుట కిచ్ఛగింపని
వారీ నదుల వదలి నడచువారు.

50

ప్రేమమాటల నొకరిని ముంచి తేల్తురు
వయ్యారపు చూపుల మరొకరి నాకర్షింతురు
మనస్సునందింకొకరి నూహించు కొందురు
ఏ వొక్కరిని నిలకడగ ప్రేమించరీ భామలు.

51

విషజ్వాలలు కంటిచూపులు
సహజమగు వంకరలు
వయ్యారములె పడగలు
దూరముగనుండు చెలులకు.
నిజముగ పాములు కరచిన
విషముదించు మందులున్నవి
నేర్పరులగు భామల సర్పపు
కాట్లుపడిన మందులేదని
మాంత్రికులైన దరిజేరరు.

52

జాలరివాడు మన్మథుడు
సంసారసముద్రజలముల

స్త్రీలను గాలముల వేసి
ఆ తరుణుల పెదవుల
నాస్వాదించుట కాసక్తి
చేరు చేపలను నరుల
పట్టి వలపు నిప్పుల
పచనము చేసి పీడించు.

53

బాటసారి ఓ మనసా!
పాలిండ్లను కొండలతో
కాలిడుటకు చోటులేని
వనితా శరీర వనమందు
చొరబడి తిరుగకు
అంగజుడను దొంగడొకడు
దాగియుండె కొల్లగొట్టు.

54

వంకరల తిప్పుకొనుచు
పొడవుగ బలిష్టమగు పడగతో
నల్లకలువబోలు వన్నెల
పాముకాటునకు మందిచ్చి
విషముదింపు వైద్యులు
పరోపకారబుద్ధులనేకులు
సొగసగు వాలుకన్నులు
ముదర్దాలి వాడిచూపులు
ఒక్కక్షణము చిక్కేనేని
మందులేదు వానిబాధకు
వైద్యులసలె కనపడరు.

55

వీనులకింపగు మధురగానము
కంటి కింపగు నాట్యవిలాసము
జిహ్వ రుచితీరు అధరామృతము
కమ్మని వాసనల మేని సౌరభము
స్పర్శ మురిపించు స్తనద్వయము
తరుణులందు మాత్రమె లభించునని
నా హితముగోరినట్లు చెప్పి నన్ను
పంచేంద్రియములు మోహితుని చేసె
పరమార్థమెరుగక మోసపోతిని.

56

మంత్రములకు లొంగదిది
మందువేసిన కుదరదు
వందలాది శాంతి కర్మలు
వదలగొట్టలేవి రోగము
మన్మథ ప్రభావ జనితము
మోహమను అపస్మారము
మతిభ్రమించు అంగముల
ననేకరీతుల నాడించు, కంటి
గుడ్లు వికారముగ త్రిప్పు
ఏమిచేసిన కుదురుసి జబ్బు.

57

పుట్టు గుడ్డైన పాడుముఖమున్న
వయసుమీరి ముసలితనమొచ్చి
పనికిరాని పల్లెటూరి వాడయిన
చెడుకుల సంజాతుడయిన
చీమునెత్తురు కారు కుష్టికయిన
సిమలు నిందితులు నానాజాతులకు
మానమువీడి మనోహరమగు
దేహము నప్పగించు వేశ్యల
యందనురక్తి పొందరు
ఎంతటి వివేక శూన్యులయిన.

58

సౌందర్య సమిధల మండించి పెంచిన
మన్మథ జ్వాలలు వేశ్యలీ భువిని
ధనము జవ్వనము సర్వమర్పించెదరు
వేశ్యాగ్నియందు కాముకులు జనులు.

59

చారులు, చోరులు, జారులు
నటకులు, కుంటులు, భటులు
అధము లెంగిలి చేసిన వేశ్యల
అధరము లే కులజుడు ముట్టు?

60

చెలువలనోటి తియ్యని తేనెల
కొరకై నధరముల జుర్రెదరు జనులు.
హృదిని కాలకూట విషము చూసి
రొమ్ముల పిడికిడుల బాదెదరు.

61

తెల్లని విశాలమగు కళ్లు
జవ్వనపు సొంపున బలిసి
కిక్కిరిసి ఎగసిన చన్నులు
సన్నని నడుము తీగలవలె
మూడు మురిపెంపు ముడతలు
సౌందర్యాకృతిని కాంచి
మనసుచలించని మర్త్యులె
ధన్యాత్ములు పుణ్యాత్ములు.

62

కైపుగ నరమోడ్చిన కళ్లతో
వాడిచూపుల సారించకు మాపై
వృథాశ్రమ చెందనేల కామిని
నీ విలాసముల మోహము నశించె
జ్ఞానోదయమయ్యె లోకము
తృణప్రాయముగ తోచు వన
సీమల జేర మనస్సుకోరు.

63

నల్ల కలువల కాంతిని హరించి
వికసించు తన కన్నుగవ
నాపయి త్రిప్పి కోరిక చూచునేల
మోహములన్ని యుడిగినవి
మన్మథపుష్ప బాణసంజనిత
తాపములు తగ్గి శాంతి కలిగె
చూపులు మానదేల పూర్వపునెచ్చెలి.

64

వింటినారి నెక్కుపెట్టుచు
టంకారముల చేతికి శ్రమనిచ్చుచు
బాధపడెదవేల వృథా మన్మథా!
మధుర కలరవముల కుహుకుహూయని
ఏల వ్యర్థముగ వల్లించెదవు కోకిలా!
నెయ్యమొలికించుచు విలాసముతో
సొగసుగ ప్రియములు సారించుచు
కడగంటి చూపుల కవ్వించెదవేల కామినీ!
శివచరణ ధ్యానామృతము గ్రోలుచు
చిత్తమెన్నడొ తృప్తి వర్తించుచుండె.

65

పరస్పరానురాగ బద్ధ చిత్తులు
కలసి యుందురు దూరస్థులయిన
వేరు పడిన మనసులు రెండు ఎడ
బాసియుండు సంగమవేళ కూడ.

66

గగనమున మేఘమాలచూసి
మదనతాపమున గుండెలదిరి
తెరువరియగు పరదేశి తలచె
ఎడబాసిన ప్రియునెచ్చెలి
విరహబాధ ప్రాణములబాసిన
స్వగృహమెందుకింకపోవుట
తరుణి బ్రతికి వచ్చినను
ఫలమేమి విరక్తుడనయితి గదా!

67

కామినీ సంభోగమొక క్షణికము
కరుణ, జ్ఞాన, స్నేహములను
తరుణుల కూడుట మంచిది.
భూషణాలంకృత స్తనద్వయము
చిరుగజ్జెల ధ్వనుల మొలనూలు
నలంకరించిన బలిష్టమగు పిరుదులు
రక్షణకు రావు నరలోకమందు.

68

నిరంతర యోగాభ్యాసాసక్తి
ఆత్మయు మనస్సులెడతెగని
స్నేహబంధమునకూడిన

ధన్యునకేమి అవసరము
ప్రియమానినుల మధుర
భాషణలు, అధరామృతములు
కమ్మనియూర్పుల పరిమళములు
చంద్రునిబోలు ముఖము
స్తనముల నొత్తు కౌగలింతల
బిగియించు సురతక్రీడలు.

69

కామాంధకారమగు కంటిజబ్బు
కామినీమయ మొనర్చె జగమెల్ల
రోగము కుదిర్చె వివేకమను కాటిక
లోకములెల్ల బ్రహ్మస్వరూపమయ్యె.

70

హరిణేక్షణ తరుణుల
కడగంటి వాడిచూపుల
ప్రసరించి నొచ్చువరకే
విజ్ఞానవంతులకయిన
స్వచ్ఛంద వివేక దీపము.

71

చెలువల చేరవద్దని పలుకులు మాత్రమె
మనసులు వేరు వేదాంతవేత్తలకయిన
విడువగలరెవరు కెంపుల నింపుగ
పొదిగిన వడ్డాణమె భూషణమై
తనరారు భామల జఘనముల.

72

ఇతరులను తమ్ముకూడ వంచించుకుందురు
జవరాండ్ర నిల దూషించు పండితులు
తాముచేయు తపస్సులకు ఫలితము
కాదే స్వర్గమందలి నెచ్చెరల సంభోగము.

73

మదగజ కుంభస్థలముల చీల్చు ఘనులు
భయంకరసింహముల సంహరించు వీరులు
కలరనేకులు మన్మథగర్వ మణచువారరుదని
వక్కాణించెద నెట్టి బలాఢ్యుని ముందయిన.

74

వింటినెక్కుబెట్టి ఆకర్ణాంతములాగి
కనుబొమలు వంచి ఆకర్ణాంతముచేరు
కనుగవనుండి నల్లనిరెప్పలదాటుచు
ప్రసరించు పడతులవాడిచూపులు
గుండెల నాటువరకె సాధ్యము
పురుషులకు సన్మార్గప్రవర్తనలిం
ద్రియనిగ్రహములుసిగ్గువినయములు.

75

వలపు బలిమిగ పూనిన
వనిత లేమయిన సాధింత్రు
నలువకైన చాలదు ధైర్యము
వారల నడ్డగించి నివారింప.

76

మన్మథాగ్ని అవహించి
తనువెల్ల జ్వలించువరకె
నరులకుండు నీమహిని
నలుగురిలో పెద్దరికము
పలువిద్యల పాండిత్యము
మంచిచెడుల నెరుగు ఎరిక
ఉన్నత కులసంబంధము
ఉత్తమగుణముల సంపద.

77

సొగసుకన్నుల తన్వికనుబొమ
యమునినదనపు సింహద్వారపు
తలుపుతెరిచెడి గడియ కొక్కెము
సంసారమందది దుర్గతికి మార్గము
శాస్త్రజ్ఞులయిన నీతిశాస్త్ర
పారంగతులయిన ఆత్మజ్ఞాన
సంపన్నులయిన సద్గతుల
నడచి నిటారుగ పోవుటరుదు.

78

కుంటిది గుడ్డిది చిక్కి తోకతెగి
వంటినిండ కురుపులతో చీముకారుతు
వందలాది పురుగులు ప్రాకుచు
ఆకలిబాధతో నలిగి ముదిమి తూలుచు
కుండమూతి పెంకు మెడను వేలాడుచు
రోతలపాలయిన కుక్కకూడ వెంబడించు
ఆడుకుక్కను చూచిన వెంటనె మోహమున;
చచ్చిన దానిని మరింత చంపునట్టి
మన్మథుని బుద్ధి విపరీతమనవలదె.

79

కలిమి కలిగించు వారు శ్రేష్ఠమగువారు
తన సర్వస్వమునకు చిహ్నములు
పడతుల పరిత్యజించు మూఢుల
మిథ్యాఫలాన్వేషకుల నిర్దయతో
శిక్షించు వివస్త్రులచేయు నున్నగ
క్షవరముచేయు పంచశిఖలపెట్టు
జడలగట్టించు, భిక్షాటనకుపంపు
మీనకేతుడు, వైరాగ్యము కోరు
దిగంబరులు పరమహంసలు
యతులు, మునులు, కాపాలికులు
మన్మథుని శిక్షలందువారు.

80

గాలి నీరు ఆకులు తప్ప
మరొకటి తినని మహామునులు
గాధిసూన, పరాశరులుకూడ
కామినుల ముఖకమలముల
చూచి చిక్కిరి. మోహపాశముల
కమ్మని నెయ్యి పాలు పెరుగుల
విందులారగించు నరులకు
నిగ్రహమెట్లుకల్గు
వింధ్యపర్వతమైన
తెప్పయై సంద్రమున తేలు.

81

మందవాయువుల సుగంధ పరిమళమునిండె
చెట్ల కొమ్మల చిగిర్చిన చివళ్లతో విరిసె
తియ్యని ఉత్సాహము నిండె
పిట్టకోయిల గానమందు
పలుచని చెమటలు చిందిన ముఖబింబముల
జవ్వనవతులాకర్షణీయులై విహరించిరి
ధారుణి నలముకొని వ్యాపించె వసంతరాగము
సర్వవస్తు విశేష గుణ సంపదలతిశయించె.

82

అమృతముగూడ విషమగు
ఆపత్కాలమున దొరకిన
చల్లని మలయమారుతము
తియ్యని కోకిల కలకలధ్వని
విరహమున దుస్సహము ప్రాణులకు
వసంతుడు తెచ్చిన సంకటములు.

83.

శృంగారమొలికించుచు
చెంతచేరు కామినీ కాంతలు
శ్రవణానందకరముగ గానము
చేయు ఆడుకోయిలలు
పూచిన పొదరిళ్లు పలువన్నెల పూదండలు
సత్కవీ ప్రసంగములు చల్లని చంద్రకిరణములు
మనోరంజకమీ వసంత విశేషములు కొందరకు.

84

వియోగమున వెతజెందు వనితల
విరహాగ్ని జ్వాలల ప్రజ్వలించు
తియ్యమామిడి చెట్ల పూగుత్తుల
నాశతో నారగించచూచె నాడుకోయిల
క్రొత్తగ పూచిన పువ్వుల పరిమళము
దొంగిలించిన మలయమారుతము
మందగమనముతో చల్లగ వీచుచు
బడలికలనెల్ల తీర్చె నరులకు.

85

మలయాద్రి నిలచిన చందనపు
చెట్ల సువాసనలు గ్రోలి వీచు
మందవాయువులు సోకు వరకె

ప్రణయవతుల హృదయమందు
ప్రియులపై కోపముండగలదు.

86

తియ్య మామిడి పువ్వుల
మంచి మంచి సువాసనలు
మధురమైన తేనియలగ్రోలి
మత్తెక్కిన తుమ్మెదలు
మనసెవరికి కలుగదు
మరుకేళికి వసంతమున.

87

నీటి ధారల విరజిమ్ము వాకిళ్లు
మల్లెపూవులు పండువెన్నెలలు
జాజిపూవాసనల తెచ్చు గాలులు
పరిశుభ్రమగు మేడలు మిద్దెలు
దట్టముగ మేన చల్లని గంధమలది
సుఖమనుభవించు సుందరులు
మన్మథ భావముల పెంచు గ్రీష్మము.

88

మనసుకింపగు పరిమళములు
విరజిమ్ము పూలమాలలు
వీవనలు వీచు వాయువులు
శశికాంతు శీతలకిరణములు
పుష్పపరాగధూళి చక్కనికొలను
గంధపునీరు తేటయగు
మధురరసము నిర్మలసౌధో
పరిభాగము పల్చని వలువములు
పద్మనేత్రులు ప్రియభామినులు
భోగములీ గ్రీష్మమందు
పొందుటితరులకు వశమె
పూర్వజన్మ సుకృతులకుగాని.

89

ప్రియకాంతయొక్క ముఖపద్మము
పరిమళములీను గంధపు ద్రవము
కమ్మని సువాసనల పూదండలు
పరిశుభ్రముగ భాసిల్లు గృహము
ధవళకాంతుల మెరయు చంద్రుడు
విముఖుల నంటవు కలతపరచు
రాగభోగములాశించు మనసుల.

90

జాజి పూవాసనలు జగమెల్ల నిండె
ఘనమగు నీటి మబ్బులు నభమునిండె
సిగనిండ జాతి పుష్పముల దురిమి
బరువు నెగసిన పాలిండ్ల పూబోడివోలె
వర్షఋతు రమణీయ సంపద
తమిని కలిగించె మరుకేళియందు.

91

కారు మబ్బులు క్రమ్మిన గగనము
క్రొత్త మొలకల నీనిన భూతలము
కొండమల్లెలు కదంబముల వాసనలు
నెమిళ్ల గుంపుల కలకలారవములు
వర్ష ఋతు సమయ వనభూములు
సర్వజనుల కామోద కరమయి
సంభోగాభిలాషల పొడమెమదిని.

92.

దట్టముగ నల్లుకొనె మేఘసమూహములు
నాట్యమాడుచు నెమళ్లు తిరిగె కొండల
ధరణి నలుమూలల వికసించె మొలకలు
ప్రియురాలి నెడబాసిన తెరువరికీ ఋతువున
కనిపించు నిన్నిదిక్కుల కామోద్దీపికములు.

93

తీగలై సాగె గగనమున విద్యుత్తు
మొగలి పూవాసనలు వ్యాపించె చుట్టు
కారుమబ్బు లురుములేయుచు లేచె
కలకలరవమ్ముల నెమళ్లు కూతలెట్టె
కామోద్దీపికములు పొంగి పొరలించె
శృంగార రసముల, ప్రియులనెడబాసి
వగర్చు వనితలకిదినము లెట్లుగడచు.

94

సూది కదులుటకయిన చోటీయక
చీకటి దట్టముగ నావరించె
పేరురుముల ధ్వనులు మ్రోగె
వడగండ్ల వాన కురిసె
మెరపులు బంగరు తీగలై
రంగుల వెలిగి దారి చూపి
ముదముగూర్చె నభిసారికలకు
సంకోచమునుకూడ తెచ్చె
తమ తీరుల గుట్టు బయిపెట్టి.

95

వడగండ్ల వాన బంధించె
ప్రియుల గది గోడల మధ్య
చలితొ వణికెడు ప్రియురాలు
గాఢముగ కౌగలించి బంధించె
తుంపరల మోయు చల్లని గాలి
రతికేళియిచ్చు అలసటలదీర్చె
దుర్దినములుకూడ సుదినములయ్యె
ప్రియాసంభోగమున పుణ్యాత్ములకు.

96

తొలి రెండు జాముల నిద్రగడపి
పిదప జోరున సురతక్రీడ సలిపి
అలసి సహింపరాని దప్పిగొని
మధుమధుపానమున మత్తు చెంది
మరుకేళి శ్రమచెంది మందగించిన
ప్రియవనిత చేతి పాత్రనుండి
శరద్రాత్రి వెన్నెల వెలుగు కలిసి
తెల్లని ధారగ పారు నీరము
త్రాగని వాడు భాగ్యహీనుడు.

97

నేయి పాలు పెరుగులూరిన చిక్కని అన్నము
అరుణకాంతులవెలుగు మంచి వస్త్రములు
వంటిని దట్టముగ పూసిన కుంకుమ గంధము
నోటినిండ నములు పోకల తమలపాకులు
గబ్బిగుబ్బల వనితల బిగి కౌగిలింతలు
అమిత కామోద్దీపిత మధుర రతిక్రీడలు
అనుభవింతురు ధన్యాత్ములు హేమంతమున
గృహాభ్యంతర వసతుల సుఖముమీర.

98

ఏపుగ పెరిగిన ప్రియాంగు చెట్ల శోభల
వెలుగుచు పూసిన మల్లెల మత్తిలి
భ్రమించు తుమ్మెదలు
చల్లని గాలులు వీచుచు
మందార పూదండల నింపిన
హేమంతము రసవంతము
ప్రియురాండ్రు చేతుల మెడజుట్టి
గాఢాలింగనముచేసి
మంచుతుంపరల చలుల నివారింప
వయసుకాండ్రకీ రాత్రులు పొడుగయి
విరహబాధలు యమలోకమున ముంచె.

99

చక్కని ముద్దియల చెక్కిళ్ల ముద్దిడుచు
అలకచెందిన మేముల నస్సురనిపించుచు
రవిక దాగిన గుబ్బచన్నుల గగుర్పొడచుచు
తొడల నాడించుచు మొలను చుట్టిన
చేరముడి సడలించి జార్చు శిశిర ఋతు
పవనములు వీచె విటకాండ్ర నడకవోలె.

100

జుట్టు చెదరించె కనులు మోడ్పించె
బలవంతముగ వలువల నూడదీసె
వళ్లు పులకరించె వణుకు పుట్టించె
అంగములనెల్ల మాటి మాటికి పెదవుల
తాకి ఉస్సురస్సురని పించుచు
శిశిర ఋతుపవనములువీచె
ప్రేమికుల నొండొరుల చేరుగతిని.

DAMA VENKAIAH ASSOCIATES

TAXES, INSURANCE & PENSION SERVICES
(T.I.P.S)
EXPERTISE ON ESTATE TAXES

140-14 Laburnum Avenue
Flushing, NY 11355

(718) 762-7173, (718) 961-3654, (908) 463-1220
Fax: (718) 359-7384

Seminars on Estate Taxes, Insurance & Pension
Call for convenient locations

A half century of low cost

20-year dividend histories
Whole life, Male age 35, Issues 1921-1970

Year:	Ranked first:	NML rank:
1941	Metropolitan	2
1942	**Northwestern Mutual**	1
1943	**Northwestern Mutual**	1
1944	**Northwestern Mutual**	1
1945	**Northwestern Mutual**	1
1946	Mutual Life Assurance, Canada	2
1947	**Northwestern Mutual**	1
1948	Teachers Insurance & Annuity	2
1949	Mutual Life Assurance, Canada	2
1950	Mutual Life Assurance, Canada	2
1951	Mutual Life Assurance, Canada	2
1952	Mutual Life Assurance, Canada	2
1953	Mutual Life Assurance, Canada	3
1954	Great West, Canada (non-par)	3
1955	Manufacturers (non-par)	4
1956	Metropolitan	2
1957	Metropolitan	2
1958	**Northwestern Mutual**	1
1959	Metropolitan	3
1960	Metropolitan	2
1961	Metropolitan	2
1962	**Northwestern Mutual**	1
1963	**Northwestern Mutual**	1
1964	New York Life	2
1965	Mutual of New York	7
1966	Mutual of New York	7
1967	John Hancock	3
1968	John Hancock	2
1969	John Hancock	2
1970	**Northwestern Mutual**	1
1971	**Northwestern Mutual**	1
1972	**Northwestern Mutual**	1
1973	**Northwestern Mutual**	1
1974	**Northwestern Mutual**	1
1975	**Northwestern Mutual**	1
1976	**Northwestern Mutual**	1
1977	**Northwestern Mutual**	1
1978	**Northwestern Mutual**	1
1979	**Northwestern Mutual**	1
1980	**Northwestern Mutual**	1
1981	**Northwestern Mutual**	1
1982	**Northwestern Mutual**	1
1983	**Northwestern Mutual**	1
1984	**Northwestern Mutual**	1
1985	**Northwestern Mutual**	1
1986	**Northwestern Mutual**	1
1987	**Northwestern Mutual**	1
1988	**Northwestern Mutual**	1
1989	State Farm	2
1990	**Northwestern Mutual**	1

Source: Best's Review, Best's Flitcraft Compend

With Best's first study using historical 20-year interest-adjusted cost indexes in 1973, Northwestern began an unprecedented 16 consecutive first-place rankings.

But what happened before Best's 20-year actual histories using interest-adjusted cost indexes?

Northwestern Mutual's Actuarial Department, compiled an independent study of policies issued as far back as 1921 — 50 years of 20-year dividend histories. Included were companies ranked among the current top 25 in assets, among them several companies issuing nonparticipating policies. Their research shows 28 first-place rankings by Northwestern in the last 50 years.

Companies ranking first with the lowest 20-year interest-adjusted surrender cost index since 1941 are:

Company	1st-place rankings
Northwestern Mutual	28
Metropolitan	6
Mutual Life Assurance, Canada	6
John Hancock	3
Mutual of New York	2
Great West Life, Canada	1
New York Life	1
Teacher's Insurance & Annuity	1
Manufacturers	1
State Farm	1

Northwestern Mutual Life®

The Quiet Company.® Where actior louder than words.

MATRIMONIALS..SEPTEMBER 1992

F9207433: Alliance for a fair, slim,42, never married Telugu Brahmin Niyogi professional. Approved fpr PR. Only Hindu CIT/PR professionals to apply. Pl.w.t. Anasuya Saidapet, 200 Beech Apartments #13, Auburn, AL 36830-7330

F9207443: Groom for Dravida Brahmin Bride (34 yrs.), educated, social mixer, home loving, Subsects no bar. P.w.r.t address below.

F9207453: Groom for a 25, MD (OB & G) DGO, in Bombay, Fair, Slim, 5'4", Bharadwajasa Niyogi, w.t. address below.

****

Matrimonial enquiries and Info. 1 Woodlake Drive, Piscataway, NJ 08854. When responding to this address please send us the particulars of the respondent so that we can forward to the advertiser. **Please note that neither TFAS, Telugu Jyothi nor any of its members are responsible for any consequences arising out of this column.**

****

For members of TFAS of good standing (for their immediate family like brothers, sisters daughters and sons) the matrimonial ad will appear for three consecutive times free of charge. If they would like to continue the ad for three times in a batch (any number of1 batches allowed) a written request has to be made. This is only to avoid repetition for a longer period of time. For non-members, the ad donation is $5 per insert. We request the **members not to insert on behalf of not-immediate family members. Please request them to become members.**

****

Coding: 1st ltr. M or F. Next two digits: Month in which the ad appeared first. Next two digits: Serial Number, Next digit: No. of times appeared.

****

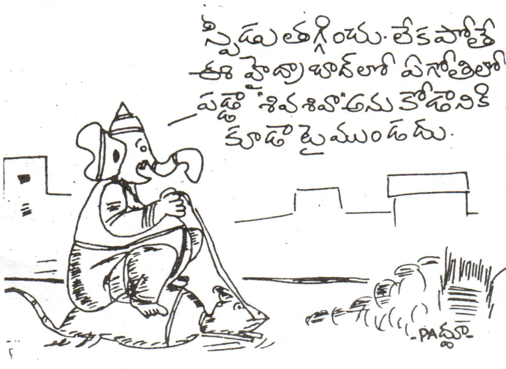

Dr. Vijaya Radhakrishna, M.D., F.A.A.P.
announces with pleasure
the association of
Dr. Subramanyam Ganti, M.D., F.A.A.P.
in her Pediatric Practice
on July 6th, 1992

155 Stelton Rd.
Piscataway, NJ 08854
(908) 752-8442

Williamsburg Commons
Aver Court Bldg. 8B
East Brunswick, NJ 08816
(908) 390-7552

and no investment opportunities such as these, for NRIs.

Bank of Baroda offers you various investment opportunities with HIGH RETURNS and SECURITY.

FCNR Accounts
1. Deposit can be kept in currency of your choice i.e. US $, UK £, DM, Jap ¥
2. Deposit will be free from fluctuations in the rate of exchange.

NRE Accounts
1. Interest rate up to p.a. for deposits depending upon the period of deposit.
2. Various schemes available to suit individual needs.

• 'Loan/Overdraft facility can be availed of • Tax benefits available • No ceiling on investment amount • Deposit/Interest fully repatriable.

Bank of Baroda also offers portfolio management services to enable NRI's to make investments in India.

For further details please contact:
Bank of Baroda
(A Government of India Undertaking)
1 Park Avenue, New York, N.Y. 10016 U.S.A. Tel. No. 212-578-4550

విరాగి - (పాట)

ఏకాంత తీరాల మీకేమి తోచునో
ఆనందమే తోచు నాకు,ఆనందమే తోచు నాకు

నాలోన నర్తించు ఆశా మరాళి
నాపైన వర్షించు పన్నీటిజాలు
ఎడదనెల్లెడ పొంగు కన్నీటి సరసిలో
వాడనేరదు నవ్వు కలువ
ఓటమైనను గెలుపు,శత్రువైనను హితుడు
చావైన జీవమే గాన,
బాధైన హర్షమే నాకు,ఆనందమే తోచు నాకు
।ఏకాంత తీరాల।

చీకట్లు వేసటను పసిడి సూరీడు
కన్నీటి మున్నీట అమృతంపు వాక
ఎవ్వరూ కనరాని ఏకాంతసీమలకు నేనొకో అనందరాజు
నిన్న రేపులు లేని కాలంతకుడ
నాకు బ్రతుకంత నేడొక్క రోజు
ఆనందమే తోచు నాకు, ఆనందమే తోచు నాకు
।ఏకాంతతీరాల।

కన్నుకానని నాడు తానొక్క దివ్వై
దారి తోచనినాడు తానొక్క దిక్కై
బరువులో ఊతమై మనసులో పాటై
బ్రతుకంత నావెంట నీడై
నను గాచు నాలోని వాడు
వాడు వేరెవ్వరో కాదు నేను.
ఆనందమే తోచు నాకు, ఆనందమే తోచు నాకు
।ఏకాంతతీరాల।

— కనకప్రసాద్
Clemson, SC

కీ.శే. విశాల చిరువోలు

గత 22 సంవత్సరాలుగా న్యూజెర్సీలో మనమధ్య సరదాగా కబుర్లు చెబుతూ, ప్రతి సాంస్కృతిక, సామాజిక, సామూహిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్న, శ్రీమతి విశాల చిరువోలు ఆగష్టు 12, 1992 (జననం ఆగష్టు 5, 1946) న మెదడులో **Annuarism** సంభవించి అకస్మాత్తుగా మరణించారని తెలుపుటకు విచారిస్తున్నాము. ఆగష్టు 8న జరిగిన ఆచంట వెంకటరత్నంనాయుడు ఏకపాత్రాభినయ కార్యక్రమములో పాల్గొన్న విశాల గారు, ఆగష్టు 10న తలనొప్పితో బాధపడుతూ అదేరోజు రాత్రి ఆస్పత్రిలో చేరారు. ఒకటి కాక రెండు రక్తనాళాలు చిట్లడంవల్ల ఆ పరిస్థితి నుండి కోరుకోలేక ఆగష్టు 12న రాత్రి 2 గంటలకు ఆఖరు శ్వాస వదిలారు.

1967లో శ్రీ మధుకర్ చిరువోలును వివాహం చేసుకున్న విశాలగారు 1970 లో తమ ప్రథమకుమారుడు రవికిరణ్‌తో అమెరికా వచ్చారు. తరువాత వారికి రమావాణి, అనిల్ గోపాల్ జన్మించారు. దైవిక విషయాలలో వారికి ప్రీతి హెచ్చు. తాము తమ కుటుంబంతో బాటు పెక్కు కార్యక్రమాలలో ముందంజవేసి పాల్గొంటూ అందరికీ ఎంతో సహాయం చేసేవారు. వారు మన తె.క.స. యావజ్జీవసభ్యులుకూడా. ఆమెలేని లోటు అంతటా కనిపిస్తూనేవుంటుంది. తెలుగు కళా సమితి అమె ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని కోరుతూ, వారి కుటుంబసభ్యులకు సంతాపం తెలియజేస్తున్నది.

(ఎక్కడ కనపడ్డా విశాలగారు తెలుగు జ్యోతిని చదివానండి. ఎంతో బాగుందండి అంటూ మనస్ఫూర్తిగా అంటూండేవారు. ఆమె ఫోటోకోసం మధుకర్‌గారిని అడుగగా, తాము *23* సంవత్సరాలక్రితం అజంతాగుహలు సందర్శించిన సందర్భములో ఆవిడకు కలిగిన అనుభూతులను వ్రాసి దాచుకున్న వ్రాతప్రతిని కూడా యిచ్చారు. దానిని ఈ ప్రక్క పేజీలో ప్రచురిస్తున్నాము. ఈ వ్యాసం ఆవిడ హృదయప్రతిస్పందనకు నిదర్శన...కి.ర.)

Charges and Masses

Charges and masses
Are alike
Inverse square law
Do they both obey

A charge at rest has
A field of force all around
A mass at rest too

Lo and behold
A moving charge
Has an extra one alright
Why not a moving mass too
That I would like to know
From someone who might know.

(V. GOPALARAO)

ప్రవహించే జ్ఞాపకం

ఇలాగే ఉండాలని ఎవర్నీ అనుకోకు
తలఊపుతున్న బొమ్మలాగో
మర్రిచెట్టు ఊడలాగో
డాలీ అధివాస్తవిక చిత్రంలాగో
గొడుగులో పేర్చిన దస్తీలాగో
ఎలాగో ఓ లాగ—
ఒక్కో సీటు మీద
ఒక్కో నంబరులా రిజర్వు అయిపోవచ్చు
కావలసిన మనిషిని కళ్ళ వీపుళ్ళతోటి
ఊడ్చుకుని తెచ్చి కూర్చో పెట్టచ్చు.
పసిపిల్లల్లాంటి మైలు రాళ్ళు
బస్సుకంటే ముందే పరుగెత్తి కూర్చుంటాయి
టెలిఫోను తీగె స్వరపేటిక తెగి
అక్కడక్కడ మాటల్ని ప్రసవిస్తుంది.
చేతుల్లేని స్టీరింగ్ పాములాగ
లాక్కుపోతుంది బొరియల్లోకి—
ప్రేమల్ని గుప్పించి పేర్చుకున్న పిచ్చిగూడు మీద
ఆత్మవిశ్వాసం ఆకలి పుల్లల నిప్పవుతుంది
ఎంత ఎత్తుగా ప్రయాణం చేసినా
భూమే ఆధారం
భూమి చీలితే మనిషే చీలిపోతాడు
ఆప్యాయంగా ముద్దు పెట్టుకునేందుకు
అప్పుడు అమ్మ వుండదు
ఒక్కోసారి ఆర్మీనియాలానో
సజీబాబాద్‌లానో ప్రత్యక్షమవుతుంది
కూనిరాగం మడతల్లో మైకం తెరలుగా
అట్లా వచ్చి ప్రక్కనే వాలుతుంది
ప్రయాణం కొస ముద్దుల
మెత్తటి చురకత్తి అవుతుంది
కాలం కదలికల్లేని రిజర్వాయరు
పలకడం మానేస్తే ప్రవహించదు
అక్షరం ఒలికించదు.

—యాకూబ్

అజంతా శిల్పకళ – ఒక సౌందర్యదర్శనము

శ్రీమతి విశాల చిరువోలు, Edison, NJ

శిల్పకళలో ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి పొందిన అజంతా గుహలు హైదరాబాదు దగ్గర ఔరంగాబాదు జిల్లాలో బుకర్పన్ తాలూకాలో వున్నాయి. ఈ ప్రాంతంలో అజంతా అనే ఒక చిన్నగ్రామం వుంది. ఆ గ్రామానికి సుమారు నాలుగు మైళ్ళ దూరంలో అజంతా అనే పర్వతపంక్తి వ్యాపించింది. ఆ కొండలోయలో మలచబడిన గుహలకే అజంతాగుహలని పేరు. ఇచ్చట పూర్వం బుద్ధులచే నిర్మింపబడిన రాతి కట్టడములు, శిల్పములు, అత్యద్భుతమైన శిల్పకళకు ఆలవాలమై సమస్త ప్రపంచ ప్రజాకోటిని ఆకర్షించి సాటిలేని ప్రఖ్యాతి గడించాయి.

అనేక వందల సంవత్సరాలనాడు లిఖించబడినప్పటికీ ఈ చిత్తరువులలో ఈ నాటికీ రవంతయినా రంగు మాయలేదు. వినూత్నమైన జీవకళ వుట్టిపడుతూ చూచేవారికి విస్మయం గొలుపుతున్నాయి. వీటిని సందర్శించి అందలి అద్వితీయమైన విశిష్టతకూ, ఆ నిరుపమాన శిల్పకళా కౌశల్యమునకు అంజలి ఘటించనివారు అరుదంటే అతిశయోక్తి కాదేమో! ఏమైనా ఒక కళాకారుని మనోహరసృష్టిలోని అపురూపమైన సౌందర్యాన్ని సందర్శించి అందలి ఆనందాసుధామృతాన్ని సంపూర్ణంగా గ్రోలే భాగ్యం సామాన్యునికంటే మరొక కళారాధక హృదయానికే ఎక్కువవుంటుందేమో! ఓహ్! ఎవరు? ఎవరా ప్రవేశించేది? కవిలాగే కన్పట్టే ఈతడు...ఈ కళను మెచ్చుకుంటున్నట్లున్న ఆ నేత్రాలలో ద్యోతకమవుతున్న కళారాధక హృదయం...ఏమనుకుంటున్నాడు?

ఓహ్! ఎంతటి మనోహరదృశ్యం. వీనిని కన్నులార సందర్శించగల్గిన నా అదృష్టమెంతటి అపురూపమైనది. పటిష్టమైన రాతిలో మలచబడిన ఈ శిల్పములన్నియు సమసౌందర్యాన్ని ఒలకబోస్తున్నాయి. ఇది నిజమా? భ్రమ కాదుకదా! జీవితంలో వుండే యిట్టి విలువైన క్షణాలు కలగా మారి నన్ను పరిహసింపవుకద! జీవితములో మధురక్షణాలు కొలదిగానే వుంటాయిట. అందీ అందకుండా మురిపిస్తాయట. ఇది భ్రమగా మారి.....లేదు. ఇది యదార్థమే. ఎంతటి అపురూపమైన శిల్పసంపద.

అవును. అనేక శతాబ్దాల క్రితం యీ అజంతాగుహలు వేలాది గొప్ప బౌద్ధయాత్రీకులు యాత్రాస్థలంగా వుండేవి. సుమారు వెయ్యిసంవత్సరాల కాలం దేశమందలి వివిధ ప్రాంతాలలోని బౌద్ధమతస్థులకు ఈ స్థలం ఒక ఆకర్షణ కేంద్రంగా వుండేదిట. ప్రసిద్ధ చైనాయాత్రికుడు హ్యుయాన్ త్సాంగ్ క్రీ.పూ.7వ శతాబ్దములో వీటిని సందర్శించి విపులముగా వర్ణించాడుట. బౌద్ధమతం క్షీణించిన తరువాత ఎంతోకాలం ఇవి పర్వతారణ్యాల మధ్య పాడుపడి వుండిపోయిన తరువాత 19వ శతాబ్దం మొదట యివి మళ్ళీ ప్రపంచానికి వెల్లడి అయినాయి.

ప్రతి చిన్న విషయాన్ని ఎంతో సుందరముగా భావయుక్తంగా వర్ణిస్తూ చూపుతున్న యీ శిల్పదృశ్యాలు ఎంత మనోజ్ఞంగా వున్నాయి. నిత్యజీవితంలో జరిగే ప్రతి సంఘటన యీ చిత్రాలలో ఎంత సున్నితంగా, మనోహరముగా వర్ణించబడినది. ఆహా! ఏమి శిల్పసౌందర్యం. ఎంతటి అపురూప చిత్రకళానైపుణ్యము! భగవంతుని సృష్టికి ప్రతిసృష్టి గావించినారీ కళాకారులు. ఘటనాఘటన సమర్థుడైనట్టి ఆ భగవానుని లీలలెంతటి విచిత్రమైనవి! ఇంతటి నైపుణ్యముతో ప్రతిమలను సృష్టింపగలిగిన నేర్పరితనము నొసగిన లీలా స్వరూపుడైన ఆ భగవానుడు, మానవుడు స్వార్థపరత్వముతో తనను విస్మరిస్తాడని కాబోలు.. జీవముపోసే శక్తిని తనకు మాత్రము పరిమితము చేసుకున్నాడు. భగవత్సృష్టిలో అసలు ఆశ్చర్యం కానిది, విచిత్రంకానిది ఏముంది? జీవకళలీనుతున్న యీ శిల్పములకు నిజముగ ప్రాణమేవుంటే?...

కొన్ని శిల్పములలో అలంకరణకే ప్రాధాన్యమిచ్చారీ కళాకారులు. కాటుక దిద్దుకొనుచున్నట్లున్న ఈ ప్రతిమ ఎంతటి సజీవ సౌందర్యముతో అలరారుచున్నది! ఎంతటి విశిష్టమైన రూపకల్పన!

ఓ! ఇది ఏమి శిల్పసౌందర్యము! ప్రతిమలో కూడ ఏమా కేశసౌందర్యము! కురులను సవరించుకొనుచున్నట్లున్న యీ ప్రతిమ జీవమున్న తరుణివోలె భ్రమగొలుపుచున్నది.

ఆహా! ఇందు ఒక్కొక్క ప్రతిమ ఒక్కొక్క అపూర్వసుగుణానికీ, అద్వితీయమైన విశిష్టతకూ ప్రతీకలుగా కన్పట్టుచున్నవి. నాట్యభంగిమలోనున్న మగువ! దీనిని బట్టి ఆ కాలములో కూడ నాట్యసంగీతాదులకున్న విశిష్టప్రాధాన్యత వ్యక్తమగుచున్నది. ఏమి యీ శిల్పసౌకుమార్యము! దీనిని చిత్రీకరించుటయందు కళాకారుడెంతటి నేర్పరితనము కనపరచినాడు! నాట్యభంగిమలోనున్న యీ ప్రతిమ సజీవశిల్పసుందరివలె భ్రాంతి గొలుపుచున్నది.

బుద్ధం శరణం గచ్ఛామి! ధర్మం శరణం గచ్ఛామి!! సంఘం శరణం గచ్ఛామి!!!

బుద్ధభగవానుడు...అజ్ఞానాంధకారబంధురమైన యీ ప్రపంచములో భగవద్విలాసము తెలియలేక క్షణికమైన జీవనరహస్యమునెరుగలేక వివేకశూన్యులై క్షణికోద్రేకములకు దాసులై పాపపుణ్యములనెరుగక మంచిచెడ్డలు తెలియలేక అజ్ఞానాంబుధిలో మునిగిపోవుచున్న ప్రజను, అహింస, సత్యము, ధర్మము అను నావలతో దరిచేర్చ కృషిసల్పిన మహనీయమూర్తి. బౌద్ధమతసంస్థాపనకు కారకుడై ప్రజలను సుజ్ఞానులను చేయయత్నించి యీ మహత్తర కార్యసాఫల్యమునకై తన సర్వస్వమును తృణప్రాయముగా త్యజించిన కారణజన్ముడైన యీ మహాపురుషుడు లోకవందితుడైనాడు.

అతి సహజముగా హృదయకుహరములలోకి చొచ్చుకుపోయినట్టు ఎంత సహజమైన శిల్పగాంభీర్యము! అతి ప్రశాంతముగా, పవిత్రతకూ, ప్రశాంతతకూ అర్థం చెపుతున్నట్లున్న ఆ వదనము, ప్రేమ కరుణార్ద్రదృష్టులు బరపుతున్నట్లు జీవకళతో తొణికిసలాడిపోతున్న నేత్రాలు, నీరంవలె నిశ్చలంగా, స్ఫటికంవలె స్వచ్ఛంగా, కుసుమంవోలె కోమలంగా.. మేఘశకల దూరమైన స్వచ్ఛవినీలాకాశంలాగ బాధాంధకారదూరమైన అతి నిర్మలమైన అంతరంగంతో ప్రజలకు ధర్మప్రబోధం గావిస్తూ సహజత్వములీనుతున్న ఈ శిల్పవైశిష్ట్యమెంతటి అద్భుతముగానున్నది!

ఇచ్చట ప్రతి శిల్పమునందు వేర్పరుజాలని ఒక ప్రత్యేకత, వైశిష్ట్యము దృగ్గోచరమగుచున్నవి. ఈ ప్రతిమ నిలుచున్న భంగిమ చిత్రీకరించుయందా శిల్పి చూపిన నేర్పరితనము, శ్రద్ధాసక్తులు యెంత విస్పష్టముగానున్నవి. ఎంతటి సజీవశిల్పచాతుర్యము! లోకోత్తరమైన యీ శిల్పసంపద సందర్శింపగలిగిన భాగ్యమునకు అని నిర్వచనీయానందముతో అంతరంగము లాస్యం చేస్తున్నది. ప్రత్యేక పరిధులలో బంధింపబడని వివిధరూపాలలో విన్యాసమొనర్చే యీ చిత్రాలు చూపరులనాకర్షించి ఊర్ధ్వలోకములలో విహరింపచేస్తాయి. ఇది యెంతటి మనోజ్ఞ, మధుర ప్రదేశము! కళ అనునది సామాన్యవిషయం కాదు. అత్యల్పమైన జీవితవ్యవధిలో అనల్పమైన ప్రగతి సాధించిన యీ అజ్ఞాతకళాకారులు ప్రేక్షకులమదిలో అజ్ఞాతరూపములో చిరస్మరణీయముగ నిలచిపోదురు. వీనిని సందర్శింప గలిగిన నా భాగ్యమెంత కొనియాడదగినది. కళాధిదేవతకి నిత్యకల్యాణవేదికయై శోభిల్లుచున్న యీ అజంతాశిల్పసంపద ఆ చంద్రార్కయశశ్శోభతో వర్ధిల్లగలదు.

ఈ అజంతా శిల్పసంపద మన భారతదేశ పూర్వపుటౌన్నత్యమునకు తార్కాణముగనున్నది. వివిధకళలతో విరాజిల్లే ఆనాటి భారతావని కీర్తి ఖండఖండాంతరముల వ్యాపించినది. వివిధకళలతో సర్వాలంకరణశోభితయై ప్రకాశించిన భారతమాత యొక్క వెలుగుజిలుగులను మరింత ప్రకాశవంతము చేసి వాటిని పరిరక్షింపవలసిన బాధ్యత నేటి యువప్రపంచపు భుజస్కంధములపై నున్నది. ఈ చిత్రరాజములనుండి నేటి యువతీయువకులు గుణశీలములు, ధర్మవర్తన పెంపొందించుకొని మన భారతావని పూర్వపుశోభను వెలికితీసి మరింత కాంతితో ప్రకాశింపచేయుటకు తీవ్రకృషి జరపవలెను. మన భారతదేశపుటౌన్నత్యము దశదిశల వ్యాపింపజేయుటకు అందరు పాటుపడవలసియున్నది.

SUNIL V. KOPPAR

(Certified Public Accountant)
(New York & New Jersey)

* Accounting Services for New & Established Business
* Tax Services - Planning, Return Preparation for Businesses & Individuals, Representation in Tax Audits
* Financial Statement Preparation & Certification
* Computer Accounting System - Installation, Training & Support
* Top Notch Experience, Quality Service, Competitive Rates

Please Call: (908) 679-0479

Livingston Pediatrics

(Limited to infants children & adolescents)

RAMALAKSHMI YERRAMILLI M.D.

By Appointment

345 Livingston Ave. New Brunswick NJ 08901	85 Brunswick Wood Dr. East Brunswick NJ 08816
(908) 246-7171	(908) 238-6644

Weekend and Evening Hours Available

YOUR INDIAN LIAISON
ASSIGN US, WE DO IT BETTER

PACIFIC CONTRACTS, INC

* **Imports/Exports**
* **Offshore Manufacturing**
* **Offshore Film Production**

Parsippany Plaza Offices
239 New Road, Unit C-3
Parsippany, NJ 07054

Tel: (201) 808-3323, Fax: (201) 808-7016
Tlx: 7101104027

Srinivas Polavarapu

KAMALA

Food & Spices of Asia

251 FRENCH STREET (ROUTE 27)
NEW BRUNSWICK, NJ 08901

(908) 246 - 8262
Y.S. MURTHY

* Full line of Indo-Pak & West Indies Groceries
* Jewelry, Semi-Precious Stones, Crystals
* Full range of video movies in Telugu, Hindi, Tamil, Malayalam, Kannada and Bengali
* Fresh Vegetables on Tuesdays & Fridays

****
Please bring this AD and get 10% of your bill donated to a temple of your choice.
****

Open Seven Days A Week
Rain or Shine
9:00 AM to 8.30 PM

UPS Shipped on Mail Orders

భావవీచిక 7:

రాజకీయగణితం

ఓటు + నోటు = కోటు
కోటు X అధికారం = స్వార్థం
స్వార్థం − సింహాసనం = ప్రజ
ప్రజ − పన్నులు = విప్లవం...

జీవితం:

ఉన్నవారికిది చేతిలో స్వర్గం
లేనివారికిది దినదినగండం

మృత్యువు:

ఆగమనం తెలియునది
అనుక్షణం వెంటవుండి
అనుకోని సెకనులో పొంచి
అడగకుండా−ఆగకుండా కాటువేసేది

సుఖదుఃఖాలు:

తోడు − నీడలు − ఎండమావులు
నవ్వుల పువ్వుల్లో − కళ్ళనీళ్ళు

ఆశ:

మనిషిని రేపుకై బ్రతికించే టానిక్
రేపు వుందోలేదో తెలియని
రేపుకై మిగులులు మిగుల్చుకునేది

స్వార్థం:

గుడిని మింగడం గొప్పకాదు
గుడిని, గుళ్ళో లింగాన్ని మింగగల్గడం

—ధనికొండ వెంకటేశ్వరి
Hyderabad, India

వెన్నెట్లో గోదారివడి

పడవపైన నువ్వూ నేనూ
దూరతీరం సాగిపోదాం
చుళుక్ చుళకని చుళుక్ చుళుకని
జల్లుపడుతు చల్ల చల్లగ
మెల్ల మెల్లని పిల్లగాలులు
గుమ్ము గుమ్మనె సన్నజాజులు
గిల్లుమనె నీ సన్నగాజులు
పైనచూస్తే చందమామ
వస్తనని మన వెంటపడెనే
వద్దు వద్దని వెళ్ళిపోదాం
చల్ల చల్లగ జారుకుందాం
గండుమీనొకటెగిరి దూకితె
తుళ్ళిపడి నువు కెవ్వుమంటే
ఫెళ్ళుమని నే నవ్వుతుంటే
కళ్ళుమూస్తివి తెడ్డువదలి
ముత్తెమంతా వెన్నెలే నీ
ముక్కుపుడకై వెలిగిపోయెను
నవ్వినపుడు జారిపోయెను
తళుక్ తళుకని,తళుక్ తళుకని
ఎగిరిపడె నీ గుళ్ళవేరు
ఎదపైనది నిలువలేక
కాలిమువ్వల చప్పుడేమో
తాళమేసే తెడ్డులయతో
వడివడిగా ఈ దారిలో
తల్లివడి గోదారిలో
పాలవెన్నెల దారిలో

— డా. కేతరాజు సరోజనీదేవి
Hyderabad, AP

సుషుప్తి

మహలులో నివసించేవాడైనా
మన్నులు మోసి చెట్లక్రిందుండే వాడైనా
మరి మరీ అతిగా కోరేది
మనస్సు చేసే అల్లరి మరచి నిద్రించాలని.

యాక్టరైనా,డాక్టరైనా
యజ్ఞాలుచేసేవాడైనా,చేయించేవాడైనా
యదునందునిగాని,శివునికొలిచేవాడైనా
మరి మరీ అతిగా కోరేది
మనస్సు చేసే అల్లరి మరచి నిద్రించాలని.

పెద్దపెద్ద పదవులున్న పెద్దలుగాని
పని అనేది, బాధ్యతనేది లేని చిన్నలైనా
పదిమేడలున్నవాడైనా వేదగుడిసెవాడైనా
మరి మరీ అతిగా కోరేది
మనస్సు చేసే అల్లరి మరచి నిద్రించాలని.

ఉరుములు,మెరుపులులాంటి
ఉన్న కష్టసుఖాల భావాలనుంచి
ఉరుకులెత్తి, ఉక్కిరిబిక్కిరిచేసే మనస్సాగాలని
మరి మరీ అతిగా కోరేది
మనస్సు చేసే అల్లరి మరచి నిద్రించాలని.

నిద్రాదేవి ఒడిలోని ఆనందం
నీ, నా అనే బాధలేనిది,
నీవు ,నేననే, మనస్సు మరచి, ఆత్మానందంలో
నా, అనేది లేకుండా ఐక్యమైపోతుంది.

— పి. రాజ్యలక్ష్మీ రంగారావు
Madras, TN

To The Editor, Telugu Jyothi: Namaste! I commend you for publishing another stimulating topic by my dear friend Dr. Vemuri - this time on the problem of flatulence. In this connection, I would like to present to your readers some kitchen remedies prescribed by Ayurveda to prevent gas formation from the use of these foods:

1. Dals & beans	Cook with garlic, cloves, black pepper and Cayunne pepper or Ginger and Chilli pepper
2. All Greens	Saute in olive oil with lemon juice
3. Cabbage	Saute in sunflower oil with turmeric & mustard
4. Onion	Cook with lemon, yogurt and mustard
5. Potato	Saute in ghee with peppercorn
6. Nuts	Soak overnight and saute in til oil with chilli peppers
7. Popcorn	Add ghee

Anise seed, fennel seed and nutmug which are used in supari also do the job when taken after a heavy meal.

You can also obtain from food stores an enzyme derived from Aspergillus nigher which is aptly named with a brand name - BEANO. Five drops of this food enzyme on your favorite (but gas-producing) food almost always prevents gas from forming!

- Palanki Ramamohana Rao, Wilmington, DE

రామాయణ తత్వం

పూజ్యశ్రీ స్వామీజీ శ్రీకృష్ణానంద మఠం
దిల్ సుఖ్ నగర్, హైదరాబాదు–ఆం.ప్ర

(పూజ్యశ్రీ శ్రీకృష్ణానందమఠ స్వామివారు బాల్యమునుండి జిజ్ఞాస కలిగివుండేవారు. వీరు శ్రీకృష్ణానందమఠంలో భక్తులకు నిత్యము తత్వబోధ చేయుచున్నారు. సాధారణముగా శ్రీమద్భగవద్గీత, రామాయణము, భారతము మొదలగు గ్రంథములను వాక్యార్థముతోగాని, కథారూపములోగాని రచింపబడ్డది. కాని, పూజ్యశ్రీ స్వామీజీవారు, పైగ్రంథములను తత్వద్రష్టితో పరిశీలించి, అద్వైత సిద్ధాంతములో నిర్దేశింపబడిన సూత్రములకనుగుణంగా పాత్రలను సమన్వయపరచి, రామాయణ, భారతగ్రంథములను రచించిరి. అంతేకాకుండా, శ్రీమద్భగవద్గీతను, భావార్థముతో రచించిరి. సాధకులకుకూడా ఉపయోగపడేటట్టుగా, చిన్న గ్రంథములను వ్రాసిరి. మరియు, కొన్ని ఉపనిషత్తులను తత్వదృష్టితో వ్యాఖ్యానించిరి. ఈ వ్యాసము పూజ్యశ్రీ స్వామీజీవారు వ్రాసిన "రామాయణ తత్వం – జీవుని వ్యవస్థ" నుండి క్లుప్తపరచి, స్వామీజీ వారి భాషలోనే గ్రహింపబడినది.)

పరిచయ కర్త: రంగనాయకి ఇంకొల్లు, Hyderabad, AP

రామాయణపదానికి అర్థం"రామస్య అయనం ప్రాపయతీతి రామాయణం" అంటే రాముని పదమునకు ధామమునకు చేర్చేదే రామాయణం. అనేకులు వారివారి పాండిత్యమునకు తగినట్లు నిర్వచనములు చెప్పారు. కానీ గ్రంథదృష్టికి సరియైన నిర్వచనము యిదే. ఈ నిర్వచనము బాగా జ్ఞాపకము వుంచుకోవాలి. పుట్టి – పెరిగి – పెళ్ళి చేసుకొని – భార్యా వియోగంలో దుఃఖించి – తిరిగి భార్యను తెచ్చుకొన్న రాముని గొప్పతనం ఏమిటి? ఆయన ధామం ఏది? ఆ ధామం చేరినా ఎలాంటి శ్రేయస్సు కలుగుతుంది? ఈలాంటి భావాలు గ్రంథ ద్రష్టికివ్యతిరేకమైనవి. రాముడు శ్రీమన్మహావిష్ణువే, నిర్గుణ – నిర్వికార – నిరంజనమైన పరంబ్రహ్మమే. ఈ విషయంలో ఏమాత్రం సందేహమున్నా, అవగహనలో లోపం కలుగుతుంది. రామతత్వమూ అర్థంకాదు, రామాయణ తత్వమూ బోధపడదు. రాముడు సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మమనే విశ్వసించాలి. సకల ప్రాణి హృదయాంతర్గత పరమాత్మయే రాముడు. ఆ రాముని పొందింపజేసే రామాయణం, (ప్రాణుల) మానవుల సాధన వ్యవస్థయె అని తెలుసుకోవాలి. సందేహాలకు తావివ్వకోడదు. రామాయణంలోని పాత్రలన్నీ నీలోని వభిన్నబావాలే. ఎక్కడో రాముడు, ఎక్కడో సీత – లక్ష్మణుడు – రావణుడు, అని ద్రష్టిని కథాపరంగాగాని, చరిత్రపరంగాగాని, కావ్యపరంగాగాని, యింకా ఏ యితర పరంగాగానిచూడకు. నీ తత్వసాధనను చెప్పని శాస్త్రంలేదు. ఇతిహాసం లేదు. నీ తత్వసాధనను బోధిస్తున్నది కనుకనే రామాయణం పవిత్రగ్రంథమని అనాదిగ అంటున్నారు.

రామాయణం ప్రారంభంలోనే సకల గుణములు కలిగిన పురుషుడెవరని వాల్మీకి తన గురువైన నారదుని అడుగుతారు. పురుషుడు అంటే కథలో కథాపరమైన పుంలింగ పురుషుడని అర్థంకాదు. దేహమూ పురుషుడనబడుతున్నది, జీవుడు పురుషుడనబడుతున్నాడు. వాల్మీకి అడిగిన పురుషుడు ఈరెండూ కాదు. "పురిశయనాత్ పూర్ణత్వాత్", దేహం అనే పురంలో వున్న పూర్ణపురుషుడే పురుషుడు. నిజానికి దేహం – జీవుడు పూర్ణపురుషులు కారు. సుగుణములు గలిగిన పురుషులుకారు. త్రిగుణాత్మక ప్రకృతి లక్షణములకు అతీతమైన సుగుణములు వర్ణిస్తూ, రాముడే సకల సుగుణాభిరాముడని బోధిస్తాడు నారదుడు. అవగాహన చేసుకున్న వాల్మీకి రాముడే విష్ణుస్వరూపుడైన సుగుణాభిరాముడు, పరమాత్మయని నిశ్చయించుకొని రామునియందు భక్తిగలవాడవుతాడు. లోకాతీతమైన రాముని సుగుణములు తెలిసి రామునియందు భక్తిగలిగి వుండాలని రామాయణంలోని ప్రప్రథమమైన బోధ.

రామునియందు భక్తితో వాల్మీకి, నారదుడు చెప్పిన ప్రకారం రామాయణం అర్థం చేసుకున్నాడు. "వ్యక్త మన్వేషతే" (బా.కాం. 3–1) వ్యక్తమవుతున్న తత్వాన్ని – కథను విచారణపూర్వకంగా అన్వేషించాడు – కావ్య రూపంలో వ్రాశాడు.

కథలో రావణసంహారం ఒక ముఖ్యమైన ఘట్టం. రామాయణమునకు అసలు" పౌలస్త్య వథ" అని పేరు పెట్టాలని అనుకున్నాడట వాల్మీకి. రావణుడు బ్రహ్మనుండి వరం అడిగినప్పుడు, తాను దేవ – దానవ – జంతు – సర్ప మొదలైన ఏ ప్రాణిచేత మరణించకూడదని అడిగాడు. రావణుని దృష్టిలో మానవులు అల్పప్రాణులు. కనుక, మానవులవల్ల మరణం రాకూడదని వరంలో అడగలేదు. అందుకని, రామునిపాత్రను మానవునివలె పోషించుకుంటూవచ్చాడు వాల్మీకి. ఇది కథావిశేషం. అయినా, రామాయణ ఆరంభంలోనే రాముడు పరమాత్మ అని తాను గుర్తించినట్లు చెప్పాడు. ఇతరములైన అనేకపాత్రలద్వారా రాముడు శ్రీమన్మహావిష్ణువని చెప్పి ఆ భావాన్నికూడా పోషించాడు. రావణ సంహారద్రుష్టిలో తాను రాముని విష్ణుస్వరూపమని సూటిగ చెప్పకపోయినా, పాఠకులకు రాముడు పరంబ్రహ్మ అనే పవిత్రభావము కలిగేటట్లు తన కావ్యంలో రామునిపాత్రను పోషించాడు. అంతేకాదు, రాముడు పరబ్రహ్మయా, లేక కేవలం మానవమాత్రుడా అను మీమాంస రామాయణ గ్రంథానికి పరిమితం కాదు. తనలోని రాముడు కేవలం మానవమాత్రునిగ నిలిచాడా లేక పరంబ్రహ్మగా నిలిచాడా? ఎలా నిలుపుకున్నాడు ఈ మానవుడు? అని తత్వవిచారణ చేసుకోవాలని, యిదే రామాయణం ధ్యేయమని చూపించాడు. ఇది తత్వవిశేషం.

ఇంకా అనేక సంఘటనలలో రామునిప్రవర్తన ఉత్తమనరుని వలెను, నారాయణుని వలెను కనిపిస్తున్నది. ఇది నరులకి ఆదర్శప్రాయంగాను, తన నారాయణ (నిజ) స్వరూపానికి వ్యతిరేకం కాకుండాను వుండి నరనారాయణులకు వాస్తవంలో బేధం లేదనే తత్త్వాన్ని రాముడు నిరూపించినట్లు స్పష్టమౌతుంది.

యుగధర్మం

కృతయుగం – త్రేతాయుగం – ద్వాపరయుగం – కలియుగం అని నాలుగు యుగాలున్నయ్. కృతయుగంలో ధర్మం నాలుగుపాదాలలో వుంటుందని, త్రేతాయుగంలో మూడుపాదాలలో, ద్వాపరయుగంలో రెండుపాదాలు, కలియుగంలో ఒకపాదం ధర్మం వుంటుందని అంటారు. యుగం అంటే ఒక కాలపరిమాణం. ఈ శబ్దాన్ని సూర్యుడు – భూమి తిరుగుతున్న గతులననుసరించి కలిగే పగలు – రాత్రులతో కూడిన కాలపరిమాణంగా సాధారణంగా చెప్పుకుంటారు. కాని తత్వసాధకులకు ఈకాలంతో పనిలేదు. వారాకి కావలసినది సాధనకాలం. వారికి అక్కరకు వచ్చేదికూడా సాధనకాలం. సాధనకాలంయొక్క విచారణే. ఈ సాధనలో రెండు ముఖ్యమైన వ్యవస్థలున్నాయి. మొదటిది క్షేమం అంటే చేసిన సాధనను కాపాడుకోవటం. రెండవది యోగం అంటే సాధనలో ముందంజవేయటం. ఈ రెండు వ్యవస్థలను సమన్వయం చేసుకోవటంలో సాధకునికున్న సామర్థ్యము, సాధకునికి పరమాత్మ సహాయములోని వ్యత్యాసాన్ని సూచిస్తున్నవి

ఈ నాలుగుయుగములు. అవే నాలుగు సాధనకాలములు.

కృతయుగంలో సాధకుడు సాధనలోని యోగ క్షేమముల బాధ్యత తానే వహిస్తాడు. భగవంతుని స్మరణతత్వ విచారణ చేసుకుంటూ జీవితం గడిపేస్తాడు. ఈ యుగంలో ప్రహ్లాదునివంటి జ్ఞానులు యిందుకు ఉదాహరణ.

త్రాత అంటే రక్షించేవాడు. త్రాతయుగం (త్రేతాయుగం) అంటే రక్షించువాని సాధనకాలం. కృతయుగం సాధనకంటే ధర్మం ఒక పాలు దిగి సాధకుడు తానుచేసిన సాధనను కాపాడుకోవటం అనే వ్యవస్థాభారమును తాను వహించినా, సాధనలో ముందంజ అనే యోగం కోసం పరమాత్మమీద ఆధారపడతాడు. అందుకే రామాయణంలో రాముని రాకకోసం నిరీక్షిస్తారు మునులు, శబరివంటి భక్తులు, కబంధుడువంటి రాక్షసులు. తత్వసాధకులకు త్రాతయుగమే త్రేతాయుగం అనటం తత్వసమన్వయం.

ద్వాపరయుగం అంటే ద్వే, పర అంటే యోగ – క్షేమం రెండూ శత్రువులైనారు. ద్వాపర యుగంలో అర్జునుడు తన సాధనక్షేమం – సాధనయోగములను శత్రువులగ చేసుకొని దుఃఖించాడు. నిజసాధకుల యోగ క్షేమముల భారము తాను వహిస్తున్నాడు మాధవుడు. భగవద్గీతలో "యోగక్షేమం వహామ్యహం".

"కలి కలీయతే" కలియుగసాధన ధర్మం ఒక ఊహాకల్పితం. తన సాధనను కాపాడుకుంటున్నాడన్నా ఊహయే. సాధనలో ముందుకు పోతున్నాడన్నా ఊహయే. అంటే కలియుగ సాధనలో యోగక్షేమములు రెండూ ఊహామాత్రమే.

కృతయుగంలో అందరూ కృతయుగసాధకులే వుంటారని, ఆయాయుగాల్లో అందరు, ఆయా యుగ ధర్మానికి సరితూగే సాధకులే వుంటారని అర్థంకాదు. కృతయుగంలో ప్రహ్లాదుడితోపాటు హిరణ్యకశిపుడున్నాడు. అందరూ ప్రహ్లాదునివలె లేరు. అట్లాగే, కలియుగంలో కూడా కృతయుగధర్మాన్ని అనుసరించే సాధకులుంటారు. ఏ కాలమైనా తేజోవంతమైన సాధనకాలంగ తీర్చి, దిద్దుకునే బాధ్యత, నారాయణుని ఆశ్రయించే బాధ్యత సాధకులపై వుంటుంది. ప్రకృత రామాయణగ్రంధం త్రేతాయుగ సాధస పరంగా వుంటుంది. అంటే సాధకులు, తమ సాధనను తాము కాపాడుకొనేవారని, సాధనలో ముందంజవేయటంకోసం అంటే యోగంకోసం రామునికొఱకు నిరీక్షించారనీ, యిలాంటి సాధనస్థాయిని సూచించి ప్రవర్తిస్తున్నదనీ గుర్తిస్తూ, రామాయణతత్వం చెప్పుకుందాం.

బాలకాండ: రామజన్మః శుభేచ్ఛ

రామాయణం రాముని జన్మవిషయంతో మొదలవుతుంది. కనుక, దీని వెనుకనున్న తత్వాన్ని కథతో పోల్చుకుంటూ విచారించుకుందాం. మనం రాముని గుర్తించటమే రామునికి జన్మ. పుట్టకముందు లేక, దేహంతోపుట్టినప్పుడు కనిపించి, తరవాత మరణించి, కనిపించకపోయే సామాన్యప్రాణి వంటి జన్మ రామునికి లేదు. రాముని అన్న తత్వమే బాలకాండలోని రామ జన్మ విషయం. కథలో మునులు – దేవతలు రావణునివల్ల బాధలు ధరించలేక, దేవతలు చతుర్ముఖి బ్రహ్మతో, బ్రహ్మ విష్ణువుతో మొరపెట్టుకుంటారు. దేవతలు మనలోని ఇంద్రియాలే. మనస్సుకు అధిష్టాన దేవత ఇంద్రుడనీ, వాక్కుకు అగ్నియనీ, నేత్రములకు సూర్యచంద్రులనీ –– – మునులు మనలోని దైవీ సంపద. దైవీ సంపద – ఇంద్రియాలు. రావణుడనబడే రాక్షసప్రకృతివల్ల కలుగుతున్న భరించలేక, హృదయాంతర్గతుడైన నారాయణునితో మొరపెట్టుకుంటారు. రాక్షస ప్రకృతి అంటే కామ క్రోధ లోభ మద మత్సరములు. దంభ దర్పాది అసుర బావాలే రాక్షసప్రకృతి. అప్పుడు తాను మానవవ రూపంలో అవతరించి రావణ వధను చేస్తానని నారాయణుడు అభయమిస్తాడు. అంటే పశు, పక్షి, క్రిమి కీటకాది జన్మలు, అలాంటి ప్రకృతి, రాక్షస ప్రకృతిని నాశనం చేయలేవు. దేవ, కిన్నెర, కింపురుషలాంటి భోగరూప జన్మలు, అలాంటి ప్రకృతి కుడా రాక్షస ప్రకృతిని నాశనం చేయలేవు. ఇక మిగిలినది మానవజన్మ. భోగం – యోగం, దుఃఖం – సుఖం, ప్రవృత్తి – నివృత్తుల వ్యత్యాసాన్ని జ్ఞాని విజ్ఞాన పూర్వకంగా విచారించుకుని రాక్షసప్రకృతిని నాశనం చేయగల అవకాశం ఒక్క మానవజన్మలోనే వున్నది. అందుకే, సాధనకు మానస జన్మ ప్రముఖమైన ముఖ్యస్థానం అన్నారు. ఎలాంటి మానవుడు తన రాక్షసప్రకృతిని నాశనం చేయగలుగుతాడో, నారాయణునివంటి నరుడే ఆలాచేయగలడో, ఆలాంటి సాధనరహస్యాన్ని ఆచరించి, చూపిస్తానని అభయం యిచ్చాడు నారాయణుడు. ఓం తత్ సత్

(సశేషం)

గంగాతరంగాలు

పల్లవి :

మనస్సు వికసిస్తే మనిషి
మహర్షి అవుతాడు
మనస్సు ప్రవహిస్తే మనిషి
మార్గదర్శి అవుతాడు

చరణం : 1 :

చదువులు ఎన్ని ఉంటేనేమి?
హృదయం లేకుంటే
తనువులు పెంచిన లాభం ఏమి?
ధైర్యం లేకుంటే
ధనరాశులతో ఒరిగేదేమిటి?
త్యాగం లేకుంటే ... ॥మనస్సు॥

చరణం : 2 :

కరుణాగంగలు ఎదలో పొంగగ
గౌతముడు ఘనుడయ్యాడు
ఈసును తుంచి ప్రేమను పంచిన
ఏసు దేవుడే అయ్యాడు
మానవులను సేవించిన గాంధీ
మహాత్ముడయ్యాడు ... ॥మనస్సు॥

డా॥తిరుమల శ్రీనివాసాచార్య
హైదరాబాదు - 500 001

యాతనరా

కురంజి – మధ్యమశృతి – ఆదితాళము

యాతనరా....యాతనరా....
ఈ భవమే బహు యాతనరా....

నేరక మదిలో కోరిక మెదలు
కోరిక మదిలో కొరకుట మొదలు
కోరిక తీర్చగ....యాతన.....
కోరిక తీరక....యాతన.... ।యాతనరా।

కోరిక తీరిన మరియొక కోరిక....
కోరిక తీరక మరియొక జన్మ....

జన్మే యాతన....బ్రతుకే యాతన....
మరణము యాతన.....మరుజన్మ యాతన....
ఈ సంసారమే....యాతన....యాతన.... ।యాతనరా।

కోరిక మెదలే తీరికలేనీ
తీరున నినుమది తలచెదగాక!
వరదుడవై ఈ వరమొసగనిచో
కరుణతో ఎపుడూ కాపాడనిచో.... ।యాతనరా।

– మంత్రవాది శ్రీరామమూర్తి
Edison, NJ

ఓం విఘ్నేశ్వరాయనమః

హేపీ బర్త్‌డే

- కొవ్వలి జ్యోతి, Toronto, Canada

"నాన్నా! ఇంకా ఎంతసేపు నిద్రపోతావు. నా బాబువి కదూ! లే. ఇవ్వాళ నీ పుట్టినరోజన్న సంగతి మర్చిపోయావా? లేవాలిమరి. ఇక చాలా పనులున్నాయి." తల్లి పార్వతమ్మ వీపు నిమురుతూ లేపుతోంది. ఆ..ఊ..అంటూ అటూఇటూ పొర్లుతున్నాడే తప్పితే మెలకువ రావటం లేదు పుట్టినరోజు పాపాయికి. "ఇదుగో, ఇక లేవకపోతే ఇవ్వాల్టి నీ ప్రోగ్రాం అంతా డిస్టర్బు అయిపోతుంది." హెచ్చరించింది పార్వతమ్మ. అమ్మ వాడిన రెండు ఇంగ్లీషు పదాలు బాబుని ఒక్క సెకండులో నిద్ర లేపేసాయి. "అబ్బో, అమ్మ కూడా ఇంగ్లీషు మాట్లాడేస్తోందే. ఇవ్వాళ తను వెళ్ళవలసిన చోట ఇంగ్లీషు భాషే వాడిక. అందుకనే ముందరే అమ్మ నన్ను తయారు చేస్తోందల్లే ఉంది." మనసులో అనుకుంటూ, ఒళ్ళు విరుచుకుంటూ, భారమయిన శరీరాన్ని నేలమీద మోపాడు.

"అమ్మ కడుపు చల్లగా, అత్త కడుపు చల్లగా, దీర్ఘాయుష్మంతుడవై.." దీవిస్తూ, శిరస్సు మీద నూనె పెట్టి మంగళహారతి పట్టి, వేడి వేడి నీళ్ళతో స్నానం చేయించింది పార్వతమ్మ. స్వయంగా ఏరిన చక్కటి పట్టు బట్టలువేసి, ఒంటినిండా నగలు వేసింది. "కొత్త చోటుకి వెడుతున్నాను, అక్కడ వాళ్ళు ఏమనుకుంటారో ఈ అలంకరణ చూసి. పోన్లే, అమ్మ మనస్సు కష్టపెట్టకూడదు," తనకితనే సర్ది చెప్పుకున్నాడు బాబు. తియ్యటి స్వీట్లు, రుచిగల హోట్లు పళ్ళెంనిండా పట్టుకొచ్చింది పార్వతమ్మ. వాటిని చూసేసరికి బాబు మొహం సూర్యుడిలాగా ప్రకాశించింది. గబగబా అన్నీ తినటం మొదలు పెట్టిన బాబు, "అమ్మో, ఇప్పుడే బొజ్జనింపుకుంటే ఎట్లా, అందరి ఇళ్ళల్లో తినాలి. కొత్తచోట కొత్తవంటలు చేస్తారేమో, అవి రుచిచూడాలి." అనుకుంటూ తినటం సగంలో ఆపేశాడు.

"ఇక తన పుట్టినరోజు ప్రోగ్రాం ప్రారంభం అయింది," హుషారుగా లేచాడు. "నాన్నా! జాగ్రత్త. ఏదో కొత్త ప్రదేశం అని ప్రతి సంవత్సరంకంటే ఈ సారి మరీ ఉత్సాహంగా ఉరుకులు పరుగులు తీస్తున్నావు. ప్రతీదానికి నేనున్నానంటూ ముందర బయలుదేరతావు ఎప్పుడూ. ఎందుకయినా మంచిది, అక్కడ సరదాలు, ఆటపాటల్లో మటుకు అందరి వెనకాలే ఉండు తెలిసిందా. ఎటువంటి వంటలు చేస్తారోఏమో. జాగ్రత్తగా రుచిచూసి మిగిలిన పిల్లలు తిన్న తర్వాతే నువ్వు తిను. ప్రతి సంవత్సరం చీకటిపడేసరికి ఇంటికి వచ్చేవాడివి. ఈ సంవత్సరం ఈ ప్రయాణం పెట్టుకున్నావు. రేపటిదాకా ఇంటికి వచ్చేటట్టులేవు. నువ్వు వచ్చేదాకా నా ప్రాణం బిక్కుబిక్కుమంటుంది." వంద జాగ్రత్తలు చెప్పి, తలుపుదాకా వచ్చి కొడుకు బొజ్జగణపతిని సాగనంపింది పార్వతమ్మ.

* * * * * * * * * * * *

ప్రతి వీధిలోనూ వినాయకుడి గుడి, ప్రతి గుళ్ళో లౌడ్‌స్పీకరు, వాటినించి చెవులు దద్దరిల్లేటట్లు సినిమాపాటలు, ఏ పాటా అర్థంకాకుండా మహా గందరగోళంగా ఉంది. ఇక గుడిలోపల —నాకంటే అందగత్తె లేదు అని నిరూపించుకునేందుకు అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ మిస్ యూనివర్స్ పోటీలో నడచినట్టు నడుస్తున్న అమ్మాయిలు, వాళ్ళని చొంగలు కారుస్తూ చూస్తున్న అబ్బాయిలు, తమ పట్టుచీరెలు, నగలు ప్రదర్శించుకునేందుకు వచ్చిన ముత్తైదువులు, అత్తల ఆరళ్ళు వినిపించేందుకు కోడళ్ళు, కోడళ్ళ కోరంటకాల గురించి చెప్పేందుకు అత్తలు, భార్యగోల భరించలేక గుడికి వచ్చిన భర్తలు, ఆటలాడుకుని ప్రసాదాలు తిందామని వచ్చిన పిల్లలు, వీరితో గుడంతా హడావుడిగా ఉంది. మామిడి తోరణాలు, పూలదండలు, విద్యుత్ దీపాలతో గుడి కళకళలాడుతోంది.

"ఓం వినాయకాయ నమః.....ఓం ప్రమధాయ నమః.....అష్టోత్తర శతనామావళి సంపూర్ణం." గుక్కతిప్పుకోకుండా ఒక్క నిముషంలో నూటెనిమిది మంత్రాలు చదివేశాడు అర్చకుడు. తెల్లవారినప్పట్నించి పూజలు చేస్తున్నాడేకానీ అతని మనస్సంతా భక్తులు హారతిపళ్ళెంలో వేసే కానుకలు లెఖ్ఖపెట్టడంలోనే ఉంది. అందులో ఇవ్వాళ వినాయకచవితికదా. దక్షిణలు కాస్త ఘనంగానే ముడతాయి. "హు. అన్ని గుళ్ళూ ఒకటే. కైలాసం వదలిన దగ్గర్నించి తను ఒక్కొక్క గుడికీ వెళ్ళి చూస్తున్నాడు, ఎక్కడయినా మార్పు కనిపిస్తుందేమోనని. తన పిచ్చిగాని, ఈ సంవత్సరం మటుకు మార్పెందుకు వస్తుంది," నిట్టూర్చాడు విఘ్నేశ్వరుడు. ఇక అక్కడ నిలవలేక ఇళ్ళల్లో జరుపుకునే పూజలు చూసి అక్కడ ప్రసాదాలు రుచి చూద్దామని బయల్దేరాడు.

"ఒరేయ్! అందరూ రండ్రా. ఒక్క అరగంట కూర్చుని వినాయకుడికి పూజ చేసుకోండ్రా. ఆ తర్వాత మీ ఇష్టం. టి.వి.లే చూసుకుంటారో, సినిమాలకే వెడతారో," విసుక్కుంది అనసూయమ్మ. పరంధామయ్యగారు పట్టుబట్ట కట్టుకుని, విబూది రేఖలు దిదిదుకుని, వ్రత పుస్తకం చేత బట్టుకుని, పీటమీద కూర్చుంటే ఆ ఈశ్వరుడే తన కొడుకు పూజచేయించటానికి వచ్చాడా అన్నట్లుంది. "ఇదుగో పిల్లలూ..." పరంధామయ్యగారి హుంకారం విని పిల్లలూ పెద్దలూ, గబగబా పూజాస్థలం దగ్గరికి వచ్చారు. ఆఖరికొడుకు టి.వి. వాల్యూమ్ తగ్గించి దేముడి ముందర ఉన్నా టి.వి. కనిపించేందుకు వీలుగా ఉన్నచోటు చూసుకునికూర్చున్నాడు.

చక్కగా అలంకరించిన మంటపం, అందులో కూర్చోపెట్టిన విఘ్నేశ్వరుడి మట్టి విగ్రహం... దాని చుట్టూ కూర్చున్న పరంధామయ్యగారు, భార్య అనసూయమ్మ, కొడుకులు కోడళ్ళు, కూతుళ్ళు అల్లుళ్ళూ, మనుమలు, మనుమరాళ్ళూ... ఈ ద్రశ్యం చూసేసరికి గజాననుడి సంతోషానికి అవధులులేవు. కానీ ఆ సంతోషం ఎక్కువసేపు నిలవలేదు. పరంధామయ్యగారు ఎంత శ్రద్ధగా మంత్రాలు చదువుతున్నారో అంత శ్రద్ధతో పూజచేసుకొనేది ఒక్క అనసూయమ్మగారు మాత్రమే. మిగిలిన అందరి కళ్ళూ టి.వి.లో చూపించే క్రికెట్‌మాచ్‌మీదే ఉన్నాయి. ప్రొద్దుటినించి కాఫీ తప్పితే ఎవ్వరినీ ఏమీ తిననివ్వలేదు అనసూయమ్మగారు. అందువల్ల అందరికీ ఆకలి కరకరలాడుతోంది. క్రికెట్, ఆకలి — ఆ రెండూ ఎవ్వరి మనస్సునీ లంబోదరుడిమీద నిలపనివ్వటంలేదు. పరంధామయ్యగారిమీద భయంకొద్దీ అందరూ అక్కడ కూర్చున్నారేగానీ, దేముడిమీద భక్తి వల్లకాదు. "పోన్లే. ఆ ఉత్తమ ఇల్లాల్ని చూస్తే మళ్ళీ అమ్మ పార్వతీదేవే జ్ఞాపకం వస్తోంది. ఆవిడ చేసిన వంటలుతిని కాస్త బొజ్జనింపుకుంటే ఓపికవస్తుందేమో," నచ్చచెప్పుకున్నాడు గణాధీశుడు. అదుగో, నైవేద్యం పెట్టడానికి అన్నీ వంటలూ సర్దుతోంది అనసూయయమ్మ. "ఓం ప్రాణాయస్వాహా — ఆపానాయస్వాహా..." నైవేద్యం, తరవాత మంగళహారతి అయినాయి. ఉత్సాహంతో ఉండ్రాళ్ళు అందుకున్నాడు విఘ్నరాజు. పేరుకుతగ్గట్టుగానే నోట్లో వేసుకునేసరికి పటుక్కుమని రాయితగిలింది. "పోన్లే, బియ్యంనిండా రాళ్ళున్నాయేమో. వాటిలోంచి బియ్యంగింజలు ఏరుకునేందుకు విసుగుపుట్టి, అట్లాగే వండేసినట్లుంది. ఒక్కతీ అంతకంటే ఏంచెయ్యగలదు? గారెలుకూడా సరిగ్గా మనిషికి రెండు వచ్చేటట్లువండింది. ఆకాశాన్నంటుతున్న నూనెధరల్లో ఏం పిండివంటలు చేస్తుంది? పాయసం జుర్రుదామంటే, ఆయాసం మిగిలిందేతప్ప, అందులో పాలూ, పంచదార రెండూలేవు. పోనీ, ప్రకృతిమాత పండించే పళ్ళుతిందామంటే, వెలగపండు ఎండిపోయి ద్రాక్షపండు సైజుకి తరిగిపోయింది. ఇళ్ళూ, గుళ్ళూ అన్నీ ఒకే రకంగా ఉన్నాయి. అందరికీ ఒక శలవరోజు దొరికింది తనవల్ల."

రాత్రి ఎనిమిది గంటలయింది. రోజంతా తిరిగితిరిగి అలసిపోయాడు ఉమాసుతుడు. పొద్దున్న ఉన్న ఉత్సాహం అంతా నీరుకారిపోయింది. "పుణ్యభారతభూమే ఇట్లావుంటే ఇంకా తను వెళ్లామనుకున్న టొరొంటో మహానగరం ఎట్లా వుంటుందో. ఇక్కడికీ అక్కడికీ పదిగంటల వ్యత్యాసం. వాళ్ళకి ఇప్పుడే పండుగ ప్రారంభమవుతూవుంటుంది. హాయిగా ఇంటికి—

వెళ్ళి అమ్మ వంటలు భోంచేసి శుభ్రంగా నిద్రపోతేనో," ఆలోచిస్తున్నాడు గణనాథుడు. కొత్త ప్రదేశం వెడదామంటే జంకుగాఉన్నా, అక్కడ తన పుట్టినరోజు ఎలాజరుపుకుంటారో చూడాలన్న కుతూహలం ఏకదంతుడ్ని టొరొంటో బయలుదేరదీసింది.

* * * * * * * * * *

చుట్టూచెట్లు. వాటినిండా అన్నిరంగుల్లోనూ ఆకులు. ఇక్కడ సెప్టెంబరు ఆఖర్నించి ఆకురాలుకాలం ప్రారంభం అవుతుంది. మరీ ఎముకలుకొరికే డిశంబరు చలికాదు గానీ, చల్లగాలి హాయిగా అనిపించటం లేదు. పట్టుశాలువని మరికొంచెం బొజ్జచుట్టూ గట్టిగా కప్పుకున్నాడు విఘ్నేశ్వరుడు. తనపేర ఈ మహానగరంలో గుడి కట్టారని తెలుసుకాని తన పుట్టినరోజున రావటం ఇదే మొదటిసారి. చిన్న గుడి. గుడి చుట్టూతవ్వకాలు, పన్లు జరుగుతున్నాయి. గుడిలోపల వినాయకుడి విగ్రహం చక్కగా అలంకరించివుంది. అటు పార్వతీదేవి విగ్రహం చిరునవ్వులు చిందిస్తూ, ప్రసన్నంగా వుంది. ఇంకొకచోట షణ్ముఖుడి విగ్రహం కొత్తగా ప్రతిష్ఠచేసారు.

కెనడాలోకూడా తమ హిందూమతాన్ని తమ ధర్మాన్ని, సంస్కృతిని నిలబెట్టుకునేందుకు వీలుగా, ఆ గుడిని ఇంకా చాలాపెంచాలన్న కోరికతో కొంతమంది ఇండియన్లు రాత్రింబగళ్ళు కష్టపడుతున్నారు. వీరందరూ పెద్దచదువులు చదివి, మంచిఉద్యోగాలు చేస్తూ, వారమంతా కష్టపడుతున్నవాళ్ళే. కాని, శని ఆదివారాలు, తీరిక దొరికినప్పుడు ఈ గుడికోసం పాటుపడుతున్నారు. ఇండియానించి పూజార్లని, శిల్పులని పిలిపించారు. వారి కార్యదీక్షచూసి ముచ్చటవేసింది వినాయకుడికి. ఇక్కడ వినాయకచవితికి సెలవులేదు. ఈ మహానగరంలో ఏ ఏడుగంటలకో బయల్దేరుతేగానీ ఆఫీసులకీ, స్కూళ్ళకీ సమయానికి చేరుకోలేరు. అందువల్ల గుళ్ళో ఎక్కువమంది లేరు. ఉన్న పదిమంది పూజారి వినిపించే మంత్రాలు శ్రద్ధగా వింటున్నారు. అతనుకూడా ఏకాగ్రతతో పూజ జరిపిస్తున్నాడు. అవునుమరి, మంచిజీతం ఇచ్చి అతన్ని, కుటుంబాన్ని ఏలోట్లు లేకుండా చూసుకుంటున్నారు. అందుకే అతను తనధర్మాన్ని నిర్వర్తిస్తున్నాడు.

పిల్లలూ, పెద్దలూ స్కూళ్ళకీ, ఉద్యోగాలకీ వెళ్ళిపోయారు. ఇక ఇళ్ళల్లో పూజలు సాయంత్రందాకా జరగవు. రోజంతా హాయిగా నగరం అంతా ప్రదక్షిణ చేసిరావటానికి బయల్దేరాడు స్థూలకంఠుడు.

* * * * * * * * * *

టొరంటోనగరంలో వింతలు విడ్డూరాలు అన్నీచూసి అబ్బురపడ్డాడు వినాయకుడు. పుట్టినరోజున ఇదంతా ఒక కొత్తఅనుభవం. సాయంత్రం అయిందేమో ఎక్కడచూసినా కార్లమయం. ప్రతి రోడ్డుమీద కార్లు, బస్సులు క్రమపద్ధతిన, పరుగులు తీస్తున్నాయి. అందరికీ ఇంటికి వెళ్ళాలన్న తహతహ, తొందర. వినాయకుడు కూడా చాలా అలిసిపోయాడు. నిద్రమాట అటుంచి, మంచి తిండిలేదు రెండురోజుల నించి. నిస్సారంగా సుహాసిని ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాడు. ఇల్లంతా అతిశుభ్రంగా ఉంది. కళాహృదయురాలైన ఆగ్రహిణి ఇంటిని చాలాఅందంగా, అధునాతనంగా అలంకరించింది. పెద్ద వంటగది. దానిప్రక్కనే చిన్న పూజాగృహం అమర్చింది. అందులో చెక్కటిమంటపం ఏర్పరచి ఇండియానించి తెచ్చుకున్న చిన్న విఘ్నేశ్వరుడి విగ్రహాన్ని ఉంచింది. మంటపానికి ప్లాస్టిక్ మామిడాకులుకట్టి, చుట్టూ ముగ్గులు పెట్టింది. డోర్‌బెల్ మోగటంతో తలుపుతియ్యటానికి ముగ్గురు పిల్లలూ ఒకేసారి పరుగెత్తారు. "సర్‌ప్రయిజ్, హేపీ బర్త్‌డే టు యువర్ ఎలిఫెంట్ గాడ్." పిల్లల అరుపులు విని హాల్లోకి వచ్చింది సుహాసిని. అక్కడ పది పదిహేనుమంది కెనేడియన్, ఇటాలియన్, చైనీస్, యూరోపియన్ పిల్లల్ని చూసి ఆశ్చర్యపోయింది. పదేళ్ళ అరవింద్ వాడిఫ్రెండ్స్‌తో తమ ఇంట్లో ఇవ్వాళ బర్త్‌డేపార్టీ జరుగుతోందని చెప్పాడుట. అందుకని వాడిఫ్రెండ్సందరూ కలిసి వినాయకుడికి ఒక పెద్ద కేక్ కొనుక్కునితెచ్చారు. "అరే, మా దేవుడు కేక్‌తినడే, ఎట్లాగ?"

నవ్వాపుకుంటూ వాళ్ళందర్నీ లోపలకి తీసుకెళ్ళింది సుహాసిని. "కేక్ అంటే ఏమిటో, అది ఎట్లావుంటుందో? ఆకలైతే వేస్తోందికానీ అమ్మ చెప్పినట్లు, వాళ్ళందరూ తిన్న తరవాతే తను తింటం మంచిది." అనుకుంటూ వాళ్ళతోపాటు లోపలికివెళ్ళాడు వినాయకుడు.

పట్టుచీర కట్టుకుని, నగలన్నీ వేసుకుని అందంగా తయారయిన సుహాసిన్ని చూసి కళ్ళెగరేసాడు భర్తశేఖర్. రోజు పాంట్, షర్ట్, గౌన్లు వేసుకుని బొట్టుపెట్టుకోకుండా ఉండే సుహాసిని ఇవ్వాళ అచ్చమైన ఆంధ్రుల ఆడపడుచులా తయారైంది. "బుద్ధిమంతుడిలా పూజ చేసుకోండి, లేకపోతే గుంజీలుతీయిస్తాడు విఘ్నేశ్వరుడు" అంటూ భర్త చెవిమెలిపెట్టింది సుహాసిని.

ఇద్దరూ కలసి పిల్లలచేత పూజచేయించారు చక్కగా. "శుభతిథౌ కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే....." స్వచ్ఛంగా, సీరియస్‌గా ఇండియానించి తెచ్చుకున్న పుస్తకంలోంచి పూజాసంకల్పం చదువుతోంది సుహాసిని. గట్టిగా నవ్వాడు శేఖర్. "భరతఖండం ఏమిటి, ఉత్తర అమెరికాఖండం అను." "ఏదో ఒకటి, దేముడికి తెలియదా ఏమిటి, ఎక్కడ్నించి పూజచేస్తున్నామో," తనుకూడా నవ్వుతూ జవాబిచ్చింది సుహాసిని. సుహాసిని తెలుగులో కథ చదువుతుంటే అక్కడచేరిన పిల్లలందరికీ శేఖర్ ఇంగ్లీషులో అనువదించాడు. పిల్లలందరూ పదేళ్ళవాళ్ళే కాబట్టి, శ్రద్ధగా ఉత్సాహంతోవిన్నారు. "ఈ దేవుడికి పూజ చేస్తే మీకందరికీ మంచిచదువులు వస్తాయి." అనంగానే అందరూ మనస్ఫూర్తిగా దణ్ణంపెట్టుకున్నారు. విఘ్నేశ్వరుడి మనస్సు ఉప్పొంగిపోయింది.

పూజ పూర్తయింది. సుహాసిని వంటలన్నీ ఒక్కొక్కటే మైక్రోవేవ్ అవెన్‌లోపెట్టి వేడిచేస్తోంది ఆసక్తితో చూస్తున్నాడు వినాయకుడు. "ఇదేదో బాగుందే. మధ్యాహ్నం సెలవుపెట్టి, ఇంటికి వచ్చి అన్నివంటలు చేసినట్లుంది, అవి చల్లారిపోయాయి. ఈ అవెన్‌లో పెట్టి రెండుబటన్లు నొక్కేసరికి ఒక్కనిమిషంలో అన్నివంటకాలు పొగలుకక్కుతున్నాయి. అదిగో టేబిల్‌మధ్యన పెట్టిన ఆ కేక్ తప్పితే అన్నివంటలు అసలుసిసలైన ఆంధ్రుల వంటలు. ముద్దపప్పు, గుత్తి వంకాయకూర, ముక్కలపులుసు, గారెలు, ఒత్తుగా కొత్తిమీర చల్లిన పెరుగువడలు, కరివేపాకు వేసిన పులిహోర, ద్రాక్ష జీడిపప్పు వేసిన చిక్కటిపాయసం, కమ్మని వెన్నకాచిన నెయ్యి – ఈ కల్తీలేని వంటలు ఆంధ్రదేశంలోనేకాదు, మొత్తం భారతదేశంలో ఎక్కడా కనిపించవే." నోరూరుతోంది గజాననుడికి.

శేఖర్ బార్‌బెక్యూమీద మొక్కజొన్నకండెలని పిల్లలచేత కాల్పిస్తున్నాడు. ఆ బార్‌బెక్యూని చూడగానే ఎన్నోసంవత్సరాల క్రితం ఇండియాలో వాడిన బొగ్గుకుంపట్లు జ్ఞాపకంవచ్చాయి గణపతికి. ఇది నిజంగా పెద్దసైజు బొగ్గులకుంపటే. దీన్ని వేసవికాలంలో బయట తోటలోపెట్టి దానిమీద కావల్సినవన్నీ కాల్చి పార్టీలాగ చేసుకుంటారట శని ఆదివారాలల్లో. ఇవ్వాళ పండగ కాబట్టి శాకాహారం మాత్రమే. అందులో విఘ్నేశ్వరుడికి నచ్చిన లేతమొక్కజొన్నకండెలు. వాటిమీద ఒత్తుగావేసినవెన్న – పెద్దపళ్ళెంనిండా వాటిని ఇంట్లోకి తీసుకొచ్చారు పిల్లలు. అందరికీ పేపరుప్లేట్లు, పేపరునాప్‌కిన్లు అందించాడు శేఖర్. ఎవ్వరికి కావలసినవి వాళ్ళు వడ్డించుకుని పిల్లలందరూ ఫోర్క్, స్పూన్‌లతో పొందికగా తింటున్నారు. "ఆహా ఇంత మంచివంట తిని రెండురోజులయింది. నాన్నయితే చంద్రుడ్ని నెత్తిమీదకెక్కించుకున్నాడు. కానీ చంద్రుడికి అమ్మంటే భయం. అందువల్ల శుభ్రంగా తింటాను." అనుకుంటూ ఆబగాతిన్నాడు. అమ్మ చెప్పిన జాగ్రత్తలు మర్చిపోయి అందరికంటే ముందర కేక్‌ముక్క తిన్నాడు. నోట్లో కరిగిపోయింది.

భోజనాలయినాయి. సుహాసిని పిల్లలదర్నీ ఫామిలీరూములో కూర్చోపెట్టి చిన్నచిన్న పురాణకథలు చెప్తోంది. శేఖర్ చకచకా మిగిలిపోయిన వంటలన్నీ చిన్నచిన్న ప్లాస్టిక్ డబ్బాలలోపెట్టి రెఫ్రిజిరేటర్లో పెట్టేశాడు. ఏకంగా రెండుమూడురోజులకి సరిపడవండింది సుహాసిని. సాయంత్రం అలసి ఇళ్ళకి వచ్చినతర్వాత మళ్ళీ కావల్సినవి వేడిపెట్టి తింటారు. గిన్నెలన్నీ డిష్‌వాషర్‌లోపెట్టి, సోపువేసి, స్టార్టు చేశాడు శేఖర్. ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నాడు వినాయకుడు. ఆ యంత్రం గిన్నెల్ని శుభ్రంగా కడిగేస్తోంది. అంతేకాదు, భార్యతోపాటు శేఖర్‌కూడా ఇంటిపనులన్నీ చేస్తున్నాడు.

విఘ్నేశ్వరుడి కళ్ళుచెమర్చాయి. దూరదేశాల్లో ఉన్నా ఒకవైపు తమసంస్కృతిని మర్చిపోకుండా పండుగలుపబ్బాలు జరుపుకుంటూ ఇటు ఈసంస్కృతిలోనూ కలిసిపోయి, హాయిగా జీవితాన్ని సాగిస్తున్న ఆ యువదంపతుల్ని చూసి తృప్తిగానిట్టూర్చాడు. సంతోషంగా తన ఎలుకవాహనం ఎక్కి కైలాసంవైపు దారితీసాడు పార్వతీనందనుడు.

* * * * * * * * * *

(కెనడా "తెలుగుతల్లి" పత్రికలో, సంపాదకురాలు కే. సరోజాగారి
అనుమతితో కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ . . . . కి.ర.

VIDEOTECH INTERNATIONAL

19 RUTGERS LANE
PARSIPPANY, NJ 07054
201-882-2829 FAX 201-575-4482

COMPUTERIZED
DIGITAL VIDEO CONVERSION
NTSC TO PAL, PAL TO NTSC
OR TO ANY INTERNATIONAL VIDEO FORMAT.

YOUR SOURCE TAPE
MAY BE IN ANY OF THE FOLLOWING FORMATS
VHS, SUPER-VHS,VIDEO 8, SUPER VHS-C.

COMMERCIAL DUPLICATION WILL BE UNDERTAKEN.

CALL FOR COMPETITIVE PRICES.

JYOTHI SILKS & JEWELS

19 RUTGERS LANE
PARSIPPANY, NJ 07054
201-882-2829 FAX 201-575-4482

IMPORTERS AND DIRECT MARKETEERS OF
PURE KANCHIPURAM SILK SAREES,
FINE CREPE SILK SAREES &
JADES & RICE PEARLS
22K GOLD JEWELRY.

EVERY SAREE IS ONE OF ITS KIND.

ALSO

WE TAKE ORDERS FOR CUSTOM MADE
22K GOLD JEWELRY
PURE SILVER ARTICLES, SILVER IDOLS & COINS
AS PER THE MODELS AVAILABLE WITH US OR
AS PER YOUR MODELS.

SPECIAL PRICES FOR
RELIGIOUS ORGANIZATIONS AND MARRIAGE PURCHASE.

Telugu Fine Arts Society

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.
(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)
P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగు కళా సమితి

MEMBERSHIP APPLICATION FORM

19____(New/Renewal)

MEMBER: (Dr./Mr./Mrs./Ms.) ____________ Last ____________ First

SPOUSE: (Dr./Mr./Mrs./Ms.) ____________ Last ____________ First

____________ Maiden Name

CHILDREN/: DATE OF BIRTH ____________ ____________
____________ ____________

ADDRESS: ____________ No. ____________ Street

____________ City ____________ State/Zip Code

PHONE: ____________ Home ____________ Office

OCCUPATION: ____________ Member's ____________ Spouse's

I do not have any objection to publish my name/spouse's name/ children's names/chilrdren's ages/dates of birth/address/phone number/my occupation/spouse's occupation/ in TFAS annual directory. (PLEASE STRIKE OUT UNWANTED ITEMS)

SIGNATURE:____________ DATE:____________

==

MEMBERSHIP: ( ) LIFE $150 ( ) FAMILY $25/YR
( ) SINGLE $20/YR ( ) STUDENT $15/YR

==

Please make checks to TELUGU FINE ARTS SOCIETY and mail along with duly completed application form to:
TFAS, P.O. BOX 11104, NEW BRUNSWICK, NJ 08906.

Children of the members automatically becomes members of the TFAS Youth Association. Children above 18, working and living away from home should seek membership separately.

Telugu Jyothi is being sent every month to the members of the Telugu Fine Arts Society by <u>THIRD CLASS BULK MAIL.</u> The US Postal Authorities told us that it normally takes one to three weeks to deliver. We cannot afford to send it by First Class Mail as it costs $0.98 per issue. **The Post Office will not redirect the Third Class Mail unless specific instructions are given to the mail person.** When the magazine is returned to TFAS, it is charged $0.30 - $0.45 for each such returned issue. **Therefore it is imperative on the part of the members to send in their CHANGES IN ADDRESSES.** Telugu Jyothi is the only Telugu Magazine published in the United States and distributed nationally to all members since 1984 without fail. Please help us to help you.

****

Change in Address:
Name:____________
Address:____________

City/State/Zip Code____________

____

ANSWERS:

1) It originated from number present at the Last Supper. Through scholars say that the superstition came later. 2) Odd number was to be believed as divine and heavenly and even number was to be believed as human and earthly. 3) By catching a mouse 4) Letter B (13-4) or N (IV) Roman numeral for 4.5) Infinity is not a defined or is a number with no bounds. Infinity is represented by horizontal 8. This is how it is read: after Billion it is: trillion, quadrillion, quintillion, Hexillion, Sextillion, Octillion, Nonillion, decillion, Undecillion, Tredecillion, Quartuordecillion, Quintdecillion, Sexdecillion, Septendecillion, Octondecillion, Novemdecillion, Vigintidecillion. For example: 6 Vigintidecillion is written as - "6,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000, 000,000,000,000,000,000." 6) There is a trick to this problem: "1/2 of them study mathematics, 1/3 of them study geometry..." Geometry is a part of mathematics(included in the field of mathematics), this 1/3 is included in the 1/2 listed for mathematics.

7)	$11,000	eleven thousand
	1 100	eleven hundred
	.11	and eleven
	$12,100.11	(answer)

8) Jim is an elevator operator in the Empire State Building in New York. He makes two trips every 4 minutes to the eighth floor and back - a distance of 2,000 feet. During a 6-hour day, this totals 180,000 feet or 34.58 miles.9) A cent or a penny. 10a. Go to bed in the day time. 10b. carpet 10c. a yardstick. 11) Jimmy address is 196 (the perfect square of 14). Turn the number upside down and you will get 961 which is the perfect square of 31.

12) We use a formula to find the week for any given year. The following formula gives the day under the Gregorian calendar:

$$S = Y + D + \frac{Y-1}{4} - \frac{Y-1}{100} + \frac{Y-1}{400}$$

S = sum or total Y = year D = day of the year beginning with January 1. Divide S by 7 and take the remainder, which will give you the day of the week by the following scale: 0 = Saturday/ 1 = Sunday/ 2 = Monday/ 3 = Tuesday/ 4 = Wednesday 5 = Thursday/ 6 = Friday

Let's try an example. what does July 4, 1916 fall on ? First find out if its a leap year; by dividing Y by 4. If it has no remainder then it is a leap year. Then count the number of days:

Jan-31/ Feb-29(leap year)/ Mar-31/Apr-30/ May-31/ Jun-30/ Jul-4: total days are 186. Now the formula:

$$S = 1916 + 186 + \frac{1916-1}{4} - \frac{1916-1}{100} + \frac{1916-1}{400} \text{ (ignore the remainder)}$$

$$S = 1916 + 186 + 478 - 19 + 4 = 2565 \text{ (divide by 7)}$$

the remainder is 3, so it Tuesday, july 4th, 1916 falls on Tuesday.

13) Twice 10 is 20 and 2 times 11 is Twenty-two(too)

14) a) 3,628,800 different ways. This would require a period of over 9,935 years (10*9*8*7*6*5*4*3*2*1). b) 120 ways (5*4*3*2*1).

15) 34/70 + 148/296 = 1 or 1/2 + 1/2 = 1

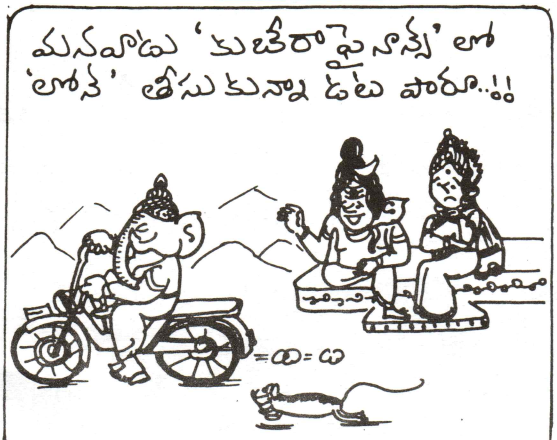

శ్రీ రాణి రవిరావు, శ్రీమతి రాణి అంబారావుగారలు (మన సంఘ యావజ్జీవసభ్యులు) ఉద్యోగవిరమణ గావించి ఆగష్టు 27, 1992 న హైదరాబాదులో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకోవడానికని బయలుదేరి వెళ్ళిపోయారు. 1968 నుండి మనమధ్య ఉంటూ మన సంఘకార్యక్రమాలు పెక్కింటిలో పాల్గొన్నారు. అంబారావుగార్రు వీణ పాఠాలు చెప్పేవారు. శిష్యులను, శిష్యురాండ్రను తమ స్వంత పిల్లలుగా భావించి అన్నీ అమకూర్చేవారు. ఆగష్టు 23న న్యూయార్కు హిందూదేవాలయములో శ్రీ దామా వెంకయ్యగారు ఏర్పాటు చేసిన ఒక సభలో అందరూ రావు దంపతుల శాంతికాముకత్వాన్ని, దాతృత్వాన్ని కొనియాడారు. అందరికీ సమధానము చెపుతూ, హైదరాబాదులో వారి గృహం (ఫోను: 225137) తలుపులు మనందరికీ ఎల్లప్పుడూ తెరిచేవుంటాయని తెలుపుతూ, వారిని సత్కరించిన వారందరికీ, మన తెలుగుజ్యోతి ద్వారా కృతజ్ఞతలనందజేయమన్నారు.

PREMIUM AUTO INC.

865 Georges Road
North Brunswick, NJ 08902
Phone: (908) 220-0812

Special Sale

Oil Change: $9.99
Brakes: $59.95 for two
Drum or Disc Brakes

Come in for Other Specials

Y. Anjaneyulu (Mel)
Proprietor

Corals, Pearls, Jade, Crystals
Turquoise and Costume Jewelry
AT DISCOUNT PRICES

NEETHA CORALS

IMPORTER

Call: Neeta Acharya
34-36, 70th Street
Jackson Hts. NY 11372

* 4 Blocks from Sam & Raj
* 2 Miles from Hindu Temple via Northern Boulevard
* Open 7 days by appointment
* Mail Orders Welcomed

(718) 779-2947

తెలుగు వారికి ప్రత్యేకంగా
తెలుగులోనే సంప్రదింపులు

TASNEEM, M.D.,

PEDIATRICS

Infants, Children and Adolescents

Office Hours By Appointment

136-30 Sanford Avenue, Suite B
Flushing, NY 11355

(718) 358-3100

IBMకంప్యూటర్లో అందమైన తెలుగులిపి సాఫ్ట్‌వేర్

ఆరు సంపత్సరములు నిర్విరామంగా పరిశోధన సలిపి తెలుగులో, సర్వాంగసుందరంగా, మనోజ్ఞంగా, మనోహరంగా హైదరాబాదులోని విజన్ లాబ్స్ వారు ఈ సాఫ్ట్‌వేర్‌ను సృష్టించారు. అమెరికాతెలుగువారి అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, అందరికీ అందుబాటులో ఉండేవిధంగా దీన్ని రూపొందించారు. *English and Telugu scripts could be simultaneously composed. Other languages like Tamil, Malayalam, Bengali, Hindi, Marathi, Kannada, Gujarathi are also available. This gives a tremendous opportunity to teach Telugu to your offspring.*

Two versions :

Vision Personal: $149
Vision Professional: $499

శ్రీ కిడాంబి రఘునాథ్, 1 ఉడ్‌లేక్ డ్రైవ్, పిస్కాటవే, న్యూ జెర్సీ, 08854 లేక
Phone: (908) 463-0876, Fax: (908) 463-1221

విజన్ లాబ్స్, 2 ఫ్లోర్, 4 మోతీలాల్ నెహ్రూ నగర్, బేగంపేట్ మైన్ రోడ్, హైదరాబాదు – 500 016
Phone: (842) 848084, Fax: (842) 845228
Attn: Vision Labs.

When you journey home, discover the India you've never seen.

India beckons you home with the promise of reunions and remembered places. It is a chance to visit the scenes of stories passed down through the generations. And trace the steps of your forefathers through the ancient monuments and temples of your heritage.

India takes you on an adventure through history and tradition, culture and custom. A journey that reaches from the heights of the Himalayas to the beaches of Goa. From modern Bombay to the sands of Rajasthan. A journey from past to present that enriches your future.

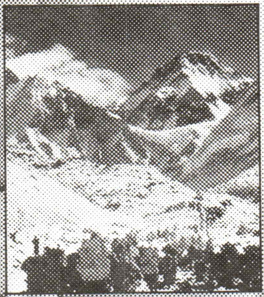

Srinagar
Delhi
Agra
Jaipur
Khajuraho
Varanasi
Ahmedabad
Kanha
National Park
Nagpur
Orissa
Calcutta
Bhubaneswar
Bombay
Puri
Panaji
Goa
Bangalore
Madras
Mysore
Cochin
Trivandrum

india

Experience the adventure

☐ **Yes! Please send me information on the India I've never seen before.**

Name ____________________

Address ____________________

City ________ State ______ Zip ______

Mail to: Government of India Tourist Office
30 Rockefeller Plaza, 15 North Mezzanine
Dept. MH, New York, NY 10112

Or call: New York 212-586-4901
Los Angeles 213-380-8855

NRI
Services

"I couldn't go to an Ivy League School. But I want to make sure my children do!"

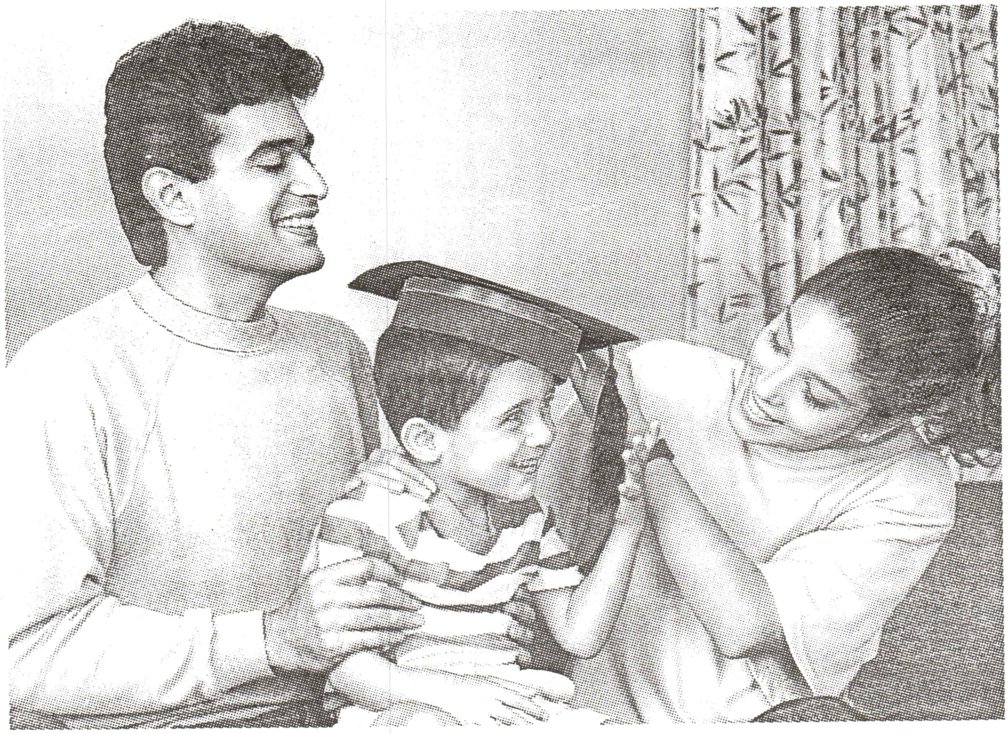

Introducing
ANZ Grindlays **Children's Graduate Plan**

As a parent, it's your dream to send your children to the best School. But you know how expensive education in an Ivy League School is - a professional course in management, medicine, engineering or law can cost you upward of $ 40,000 a year.

Tax benefits and rapid growth

Now ANZ Grindlays Bank can make your dream a reality. With Children's Graduate Plan. A unique savings plan which offers the added advantage of tax exemption.

The plan works under the provisions of the Uniform Gifts to Minors Act (UGMA). You can gift up to $ 10,000 each year per parent, to each of your minor children. Your gift to your child is free from US Gift Tax. When combined with the high returns of an FCNR deposit, the growth opportunity created is a benefit available only to NRIs.

Choose your own savings program

Depending on your income, you can decide on how much you want to save every year. Your deposit will be placed under the FCNR program of RBI. This way, your savings earn very high returns, plus, you also save on taxes.

This excellent opportunity comes to you from ANZ Grindlays Bank, India's first and largest foreign bank, offering a range of products and services tailor-made for NRIs.

Discover ANZ Grindlays Children's Graduate Plan. And let your NRI status work to your children's advantage.

These deposits are offered under the Foreign Currency Non Resident Deposit Plan of the Reserve Bank of India, and are subject to the rules and regulations governing these deposits.

The deposits are not insured by FDIC or any other deposit insurance corporation in the USA.

Talk to Mr. Anil Chaturvedi, Vice President and Senior Representative or Mr. Suresh Kumar, Asst. Vice President and Representative, before you decide on your next savings plan.

CALL 1-800-6767-NRI

For more information, mail this coupon.

"I want to make sure I can afford to send my children to an Ivy League School. Please rush my free ANZ Grindlays Children's Graduate Plan Information Package."

(Please fill in capital letters)

Name:			
Address:			
City:	State:	Zip:	
Telephone (Day):	(Home):		

Please mail to: Mr. Anil Chaturvedi, Vice President & Senior Representative (Americas), ANZ Grindlays Bank, 120 Wall Street, New York, NY-10005, USA. Tel.: (212) 820-9800/1-800-6767-NRI

ANZ Grindlays Bank
Non Resident Indian Services

120, Wall Street, New York, NY – 10005, USA. Tel.: (212) 820-9800/9107 9112/9132/9133/9134/1-800-6767-NRI.

Ogilvy & Mather Direct 3362

Shanthi Travel, Inc.

194 DIAMOND BRIDGE AVENUE
HAWTHORNE, NEW JERSEY 07507

Phone: (201) 423-4444
Fax: (201) 423-4459

AUTHORIZED AGENT FOR AIR INDIA

FRIENDLY & COURTEOUS SERVICE

FULLY COMPUTERIZED

WE SPEAK TELUGU, HINDI, KANNADA & URDU

ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL

TICKETS SENT BY FEDERAL EXPRESS FOR NEXT DAY DELIVERY

COMPLETE VACATION & BUSINESS TRAVEL

Please call
Satyam Srikonda CTC
Shanthi Srikonda CTC

Hours
Mon, Thurs, Fridays: 10 am - 7 pm
Tue, Wednesdays: 10 am - 6 pm
Saturday: 10 am - 2 pm

($5 on every booking received in April - July will be contributed to a temple of your choice)

AMERICAN EXPRESS Travel Agency Representative

Member ASTA American Society of Travel Agents

NEW YORK'S NEWEST LANDMARK

ARE YOU MOVING ABROAD?
LOOKING FOR 200 VOLTS
APPLIANCES AND ELECTRONICS?

COME TO *Sam and Raj* WE ARE T.R. EXPERTS

Big Selection of 110/220 volt appliances
Big Selection of Gift Items & Watches

T.V.	TYPEWRITERS	CARPHONES	HOUSEWARES
V.C.R.	TELEPHONES	CAMERA	LUGGAGES
CAMCORDERS	FASCIMILIES	COMPUTERS	MAJOR APPLIANCES

The Friendly Guys

OPEN 7 DAYS

Remember Their Names

SAM & RAJ

18 years of Experience, Reliability & Service
The Oldest Indian Establishment in the U.S.A.

37-08 74th STREET, JACKSON HEIGHTS, NEW YORK 11372
TEL: (718) 651-6969, (718) 466-1004, FAX: (718) 458-3771

Sam and Raj